

**සිංහල I / පැය තුනකී
Sinhala I / Three hours**

උපදෙස්:

- ✿ පළමුවන ප්‍රශ්නය ඇතුළු ව ප්‍රශ්න පහකට පිළිතුරු සපයන්න.
- ✿ පිළිතුරු ලිවිමේ දී වර්තමාන ලේඛන ව්‍යවහාරය ම යොදා ගන්න.

- පහත දැක්වෙන උද්ධිත පාඨ කියවා, ඒ ඇපුරෙන් අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

01. (අ) උග්‍රීභාෂගෙන බුදුන් පැහැර ගොසින් පැමිණි බොහෝ අවමගුලෙන් මිදි මගුල් නිසා අවතරායියක් මගුල්ලකුණෙන් විසිතුරු වූ ඇගිලි නැමැති පෙන්තෙන් හා තඹවන් නිය නැමැති කෙසුරෙන් භොබනා වූ සක් නැමැති පිළුම්කම් ඇති බුදුන්ගේ පාඩුම් පසය පිහිටුවා වැදිමෙන් හිස පැලද සියල්ලවුන්ට පිහිට ව සිටි ස්වාමිදරුවාණන්වහන්ස, රක්ෂා කොටගෙන තුන් සමුණුන්ගෙන් තොව අසරණ වූ වදාගත් දරුවන්ගෙන් තුවු හෙයින් දරුපිහිටකුත් නැති දෙම්වියනුත් තොලත් හෙයින් මවිපියසහායක් නැති මල්බැයන් තොලත් හෙයින් බන්ධුසහායකුත් නැති වාසය නිකෘත්ව වූ හෙයින් ක්‍රියාදේශය නිසා ජාතින් නසාගත් මා උතුම් වූ ආර්යජාතියෙහි පිහිටුවා ලොවී යැපතින් පිරිනුණු මිසිය ලොවුතුරා සැපතෙහි පිහිටුවා සහාය ව වදාල යහපතැයි කිවුය.

- (i) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ පාදයේ මංගල ලක්ෂණ කොපමණ වේ ද?
- (ii) ඇය මෙලොව වශයෙන් දුකට පත්වීමට සේතු වූ කරුණු මොනවා ද?
- (iii) ඇය බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් ඉල්ලා සිටියේ ක්‍රමක් ද?
- (iv) 'කෙසුරෙන්', 'පිළුම්කම්' යන වචනවල තේරුම ලියන්න.

(ලකුණු 04 යි)

(ආ) එවේලෙහි සක් දෙවි රජ හයානාක වේශයක් ගෙන හය ගන්නා ලද ව්‍යුහය ඇති ව ආකාශයෙහි සිට රාක්ෂණයා හය ගන්වා මා අත ගලවා මූලු දිව දීමින් මසා මතු තොවන පරිදෙන් පර්වත තුන් වැනි ව්‍යුහ්ලෙහි එලා ගතුදේවේන්දු තෙම දිවා ලේඛයට ම ගියේ ය. එකළුහි "මම ගතුයා නිසා ජීවිත දානය ලැබ මාගේ ජීවිතයටත් වඩා මට ප්‍රිය ව සිටි තුළ වහන්සේ ලදීම්"සි සම්බුලාවන් කි කළුහි සොත්පීසේන රජ්පුරුවේ කියන්නාහු "එම්බා සොදුර ගැනුන් කෙරෙහි සබවසෙක් නම්, අහසට පොලොව සේ ද සමුද්‍යයට එතර මෙතර සේ ද දුරින් දුරු වන්නේ ය. ඒ හිමාල වන ප්‍රදේශය වූ කළු බොහෝ වූ වල් වැදුද්දන්ගෙන් හා තාපසවරුන් සිද්ධවිද්‍යාධාරයන්ගෙන් ගැවසී ගත්තේ ය. තොප කියන බස් කවර කෙනෙක් අදහා ගනින් ද"සි කියන්නා වූ රජ්පුරුවේ "සොර වූ ස්වහාව ඇති ක්ෂණ ක්ෂණයෙහි තොයෙක් සිතන හෙයින් බහුඩුදි වූ මේ ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි සබවසෙක් නම් තැන්තේ ය."

- (i) සක්දේවියන් රාක්ෂණයා බියට පත් කළේ කෙසේ ද?
- (ii) රාක්ෂණයාට නැවත පැමිණිය තොහැති වන ලෙස ගතුයා ක්‍රමක් කළේ ද?
- (iii) රජතුමා පැවුසු පරිදි හිමාල වනයේ සිටින්නේ කවුරුන් ද?
- (iv) "ව්‍යුහය", "බහුඩුදි" යන වචනවලට අර්ථ සපයන්න.

(ලකුණු 04 යි)

(ඉ) මහරජ, ගාලිරාජකුමාරයන්ගේ බිසේ වූ ඒ අගෝකමාලා දෙවි නම් අතිමනෝහර වූ රන්වන් ගරිර ඇතියහ; නිල් මහනෙල් පෙනි දෙකක් මෙන් ද දිගුප්පල් වූ ප්‍රසන්න වූ ඇස්සගලක් ඇතියහ; පලල් ව සම්පූර්ණ වූ ජංසා ප්‍රදේශයක් ඇතියහ; ස්වරුණ සාගරයෙහි දියසළාවක් මෙන් දක්ෂීණාවරින් ව ගැනුරු වූ නාහි මණ්ඩලයක් ඇතියහ; සම ව ගා යෝදු දුනුම්වක් මෙන් සිහින් වූ කට් ප්‍රදේශයක් ඇතියහ; තනු ව අශ උඩ්බලා සිටිනා අදුන්වන් ගරිර රෝමයන් ඇතියහ; රතුණුලපෙනි දෙකක් මෙන් රත් වූ මොලොක් වූ පතුල් සගලක් ඇතියහ; මහරජ, යම් ස්ත්‍රීයකගේ සිරස නිල් සේසන් වටක් මෙන් ගොහාවන් ව තිබේ ද තේතුපුරුමය තිළප්පල් පෙනි දෙකක් මෙන් දිගුප්පල් ව තිබේ ද මුහුණ රත් පිළුමක් මෙන් ගොහාවන් ව බැබා ද හස්තපාදන්තලයේ මස තුන් ව පිරි සිටින් ද එසේ වූ ලක්ෂණ ස්ත්‍රීය කෙරෙහි ශ්‍රීකාන්තා තොම ඒකාන්තයෙන් ම වාසය කරන්නිය. මහරජ, ඒ ක්‍රමාරිකා තොමෝ මෙකි සියලු ස්ත්‍රී ලක්ෂණයෙන් යුත්තය; එසේ හෙයින් සක්විතිරජක්හට අග මෙහෙසුන් වන්නට පුදුසු වූ මහ පින් ලකුණු අත්තිය" සි කිහ.

- (i) රවකා අගෝකමාලාවන්ගේ දෙපතුල් උපමා කරන්නේ ක්‍රමක් ද?
- (ii) ශ්‍රීකාන්තාව වාසය කරන ස්ත්‍රීන්ගේ නෙත් කෙබදු ආකාරයක් ගත්තේ ද?
- (iii) අගෝකමාලාවන්ගේ ප්‍රණා ලක්ෂණ පුදුසු වන්නේ ක්‍රමක් අදහා ද?
- (iv) 'දියසළාවක් මෙන් දක්ෂීණාවරින්' ව මෙහි අරුත් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 04 යි)

(ජ)	සිදුරු	ව	ලදය ගිරි ගජ දැඩි කුණු	තලට
	වලබ	ව	අදුරු දිය පිරි තුබ	සම්පූර්ව
	පහල	ව	රන'ඩරේ'ක ලෙස ඉදුරු	දිග'ඩට
	සොදුරු	ව	අරුණු රස් පැතිරෙයි	පෙර'ඩරට
	දරුණු	ලලැගි	කේ නල වන් සිත්	සතන
	කුණුණු	සිහිල්	මෙත් ගුණ පහ වන	ලෙසින
	අරුණු	කිරණ	රස් පැතිරි පෙර	දිභින
	පිරුණු	තරිඳු	රස් තුරු වියැකෙයි	ගුවන

- (i) කවියා දකින අයුරින් සින්දුරු කල්කය ගල්වනු ලබන්නේ කුමකට ද?
- (ii) කවියෙහි දැක්වෙන අයුරින් ගුවන් වියැකි යන්නේ මොනවා ද?
- (iii) 'වලබ' යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද?
- (iv) 'කේ නල' යන්නෙහි අලංකාරෝක්තිය කුමක් ද?

(ලක්ෂණ 04 පි)

(උ) පහත සඳහන් උද්ධාත අතුරෙන් හතරක අවස්ථා සම්බන්ධය දක්වන්න.

- (i) "ස්වාමිපුත්‍රයාණන් වහන්ස, කළ මතා අත්පා මෙහවර මම කරමි"
- (ii) "අදී මෙවිතරක් කියන්ව මැලි වුයේ, අසුකෙකළක් වස්තු ඇති වත් දුක්පත් හෙයින් ද?"
- (iii) "ප්‍රත, මා ඇවැමෙන් ලෝසපුන් දෙක යෙහෙන් රැක දැහැමෙන් රාජ්‍යය කරව"
- (iv) "කොහොම ද නොගිහින්? මං ඉදල පලක් තැනේ තව කොවිචර කළු මෙහෙම තියෙයි ද?"
- (v) "මගේ මිතුරිය මාව තේරුම් ගන්ත වාගේ"
- (vi) "එසේ ඉන්දේදී මුල දී නා කිසි කරදරයක් තිබුණෙ නෑ. වැඩපලන් තිබුණා."

(ලක්ෂණ 08 පි)

(උ) පහත දැක්වෙන කවි පෙළ පිළිබඳ රසාස්වාදයක් කරන්න.

තිඹිරගෙයි දී උඩි දිගිරි ඇස් යුතු විගස
දියණීයනි, උඩ නමින් ඇසේ කදුලක් රදිණී
කමෙක උඩ පුලං වැද සසල දළවක් විලස
වහා සැලෙනා හදු'ති ගැහැනියක වන බැවිනි

සොලොස් විය පිරුණු උඩේ නීල නෙත රුපිරු දැක
එදා මගේ වත් පුරා සිනා රල්ලක් ඇදිණී
සොදුරු බව සොයන දන කිත් කිරුළු පලද්වන
උඩ මහත් අසිරිමත් රුවැනියක වූ බැවිනි

හදෙනි පෙමකින් ජනිත උඩේ නෙතග අසිරි දැක
යළි මගේ ඇසේ කොනක කදුල් බිඳුවක් රදිණී
කිරිල්ලිය සේ තුටින් ලොව සරන මුත් මෙනුම
මුවැනිය සේ සසල පෙමවතිය වූ බැවිනි

මනාලිය දිනෙහි උඩේ නෙත් පහන් කැපුම් දැක
දියණීයනි, යළි මතක සිනහ රල්ලක් රදිණී
දු පුතුන් ලබන්නට වාසනා වරම් ලද
ලෝ සතන් පුද ලබන පතිනියක වූ බැවිනි

මා සිනාපුණ වග ද උඩ නිසා හැඩු වග ද
එදා අද වන තුරා උඩ නොදන්නිය දියණී
උඩේ තුරුලේ දුවක දැක යළි කදුල් රදිණී නෙත
අද උඩ ද මගේ උරුම ලද ම්වක වූ බැවිනි

(ලක්ෂණ 16 පි)

02. "වරිත නිරුපණයට උවිත සෑවී හාජා හාවිතය හේතුවෙන් සද්ධරමරත්නාවලි කතුවරයාගේ කුසලතාව කැපී පෙනේ" සූදුපූ තිදුපූන් තුනක් ඇසුරෙන් විමසන්න. (ලකුණු 15 ඩි)
නැතහොත්
සංකීරණ මිනිස් සිත විවරණය කිරීමෙහි ලා ජාතක කතාකරුවා දැක් වූ සාමර්ථය නියමිත කරා වස්තු දෙකක් ඇසුරෙන් පිරික්සන්න.
03. "සාරධරම පෝෂණයෙහි ලා සර්වකාලීන උපදේශ ලබාදීම සද්ධරමාලංකාර කතුවරයාගේ අරමුණකි." නියමිත කතා ඇසුරෙන් විමසන්න. (ලකුණු 15 ඩි)
04. "ගිරා සන්දේශයේ එන ස්වභාව සෞන්දර්ය වරුණනා කතුවරයාගේ ප්‍රතිඵාසම්පන්න කවිත්වය ප්‍රකට කරයි." වැනුම දෙකක් ඇසුරු කොට මෙම කියමන පිරික්සන්න. (ලකුණු 15 ඩි)
05. "ඉතා ගුහදායී අනාගත අපේක්ෂා සහිත සංවේදී තරුණීයක 'මළහිය ඇත්තේ' නවකතාවෙන් නිරුපණය වේ." විමර්ශනය කරන්න. (ලකුණු 15 ඩි)
06. පමා ලෝකය යථාර්ථවත් ලෙස නිරුපණය කිරීමෙහි ලා නුතන කෙටිකතාකරුවන් සමන් වී ඇති ආකාරය නියමිත කෙටිකතා තුනක් ඇසුරෙන් විමසන්න. (ලකුණු 15 ඩි)
07. "නුතන කවියේ කැපී පෙනෙන ප්‍රචණතාවක් වනුයේ පුද්ගලයන් අතර වන සංවේදී ආධ්‍යාත්මික බැඳීම් සියුම ලෙස විවරණය කිරීමයි." නුතන පදා සංග්‍රහය ඇසුරෙන් තිදුපූන් තුනක්වත් ඇතුළත් වන සේ මෙම අදහස පිරික්සන්න. (ලකුණු 15 ඩි)
08. "නාටනයේ මනා විකාශනයට ඉවහල් වන පරිදි නාටෝය්විත අවස්ථා ගොඩනැගීම රත්නාවලියේ කැපී පෙනෙන ලක්ෂණයකි." විමර්ශනය කරන්න. (ලකුණු 15 ඩි)

අධ්‍යාපන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විජාගය, 2014 අගෝස්තු (නව නිර්මැශය)
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, August 2014 (New Syllabus)
සිංහල II / පැය තුනකි
Sinhala II / Three hours

- ✿ I කොටසේ 01 ප්‍රශ්නය ද, II කොටසේ 02, 03 ප්‍රශ්න ද ඇතුළු ව ප්‍රශ්න පහකට පිළිබුරු සපයන්න.
- ✿ 01 ප්‍රශ්නයේ ඇති සියලු ම අනුකොටස්වලට මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම පිළිබුරු සපයන්න.
- ✿ I කොටස, II කොටසේ පිළිබුරු පත් සමග අමුණා හාර දෙන්න.

I කොටස

01. එක් එක් ප්‍රශ්නයට වඩාන් ම ගැළපෙන පිළිබුරු තෝරාගෙන එයට හිමි අංකය වරහන කුළ ලියන්න.
 1.1 කේපාක්ෂර පමණක් අන්තර්ගත වර්ණය තෝරන්න.
 (1) අ, ඉ, උ, එ, ඔ, ක (2) ය, ර, ල, ව, ස (3) ක, ව, ට, ත, ප
 (4) ග, ජ, ඕ, ද, බ (5) ප, එ, බ, හ, ම)
- 1.2 කිවීරදී අක්ෂර වින්යාසය සහිත පද පේළිය තෝරන්න.
 (1) ශිෂ්ටාචාරය, මර්දනය, සිගු, විරෝධාර, නාමලේඛනය
 (2) ශිෂ්ටාචාරය, මර්දනය, සිසු, විරෝධාර, නාමලේඛනය
 (3) ශිෂ්ටාචාරය, මර්දනය, සිසු, විරෝධාර, නාමලේඛනය
 (4) ශිෂ්ටාචාරය, මර්දනය, සිසු, විරෝධාර, නාමලේඛනය
 (5) ශිෂ්ටාචාරය, මර්දනය, ශිගු, විරෝධාර, නාමලේඛනය)
- 1.3 අකාරාදී පිළිවෙළ අනුව කිවීරදී ව ලිඛා ඇති පද පේළිය තෝරන්න.
 (1) ජපානය, විනය, රුසියාව, කැනඩාව (2) ඉන්දියාව, ලංකාව, ඇමරිකාව, ප්‍රංශය
 (3) බුසිලය, ලිඛියාව, සිරියාව, ඉතාලිය (4) පාකිස්ථානය, නොර්වේ, කුරිකිය, ශ්‍රීලංකා
 (5) කුවේටි, කොරියාව, නවසිලන්තය, පෝලන්තය)
- 1.4 පහත සඳහන් වර්ණ අනුරෙන් කිවීරදී ප්‍රකාශය තෝරන්න.
 (1) රකාරාංශය යනු 'R' අක්ෂරය වෙනුවට පමණක් යෙදෙන සංකේතයකි.
 (2) රකාරාංශය මූර්ධන අක්ෂර සමග ම යෙදිය යුතු ය.
 (3) රකාරාංශය ස්වරයකින් පසු ව නො යෙදේ.
 (4) වචනයක මුල, මැද, අග යන තුන් තන්හි ම රකාරාංශය යෙදිය හැකි ය.
 (5) රකාරාංශය හා රේඛිය යනු එකක් වෙනුවට අනෙක යෙදිය හැකි සංකේතය.)
- 1.5 රේඛිය, ගයනුකිත්ත, අනුස්ථාරය හා යෝගය සහිත වචන අනුපිළිවෙළක් යෙදී ඇති පද පේළිය තෝරන්න.
 (1) ගොරව, ව්‍යුත, රෘගනය, සාමානය (2) ස්ව්‍යිය, අංගය, නිත්‍ය, හොතික
 (3) අවශ්‍ය, සතනාහ්‍යාස, සංස්කෘත, නොකාව (4) මංගල, කාච්‍යා, බෙංද්ධ, සරි
 (5) මාගිය, ලෙංකික, සංයම, නවය)
- 1.6 එකිනොකට අනුරූප වන සේ විවන යුගල යෙදී ඇති වර්ණය තෝරන්න.
 (1). සකල එශ්චරිය, වර්ණ අන්තරාව, ස්වදේශ මිත්‍රා, වනිතා කටයුතු
 (2) තරුණ සමුළුව, අධිවේගි මාර්ගය, ඩු වලන, ස්වදේශ කටයුතු
 (3) මග නැගුම, ජනපති මැදුර, නිදහස් උත්සවය, සැදැ සමය
 (4) සෞඛ්‍ය අමාත්‍ය, මහින්ද ආරාධනය, අමුනුෂ්‍ය උපද්‍රවය, කායිකරෝග විශේෂය
 (5) ඇතුළු පුරුෂ, ප්‍රජා කටයුතු, මගි ප්‍රවාහනය, දානමය පින්කම)
- 1.7 තත්සම වචන පමණක් යෙදී ඇති වර්ණය කුමක් ද?
 (1) මරණ, සරණ, වරණ, පරණ (2) නිරිදු, මිහිදු, දෙවිදු, තරිදු
 (3) අන්ත, දන්ත, ප්‍රාන්ත, ප්‍රාන්ත (4) කාල, තාල, බාල, රාල
 (5) ධන, මන, දින, පණ)
- 1.8 මූලින් දැක්වෙන පදයට විරුද්ධාර්ථක් නො දෙන පදයක් ඇතුළත් පද පේළිය තෝරන්න.
 (1) බල - දුබල, දුරවල, අබල, බෙලහින (2) නීව - උත්තම, උත්කාෂ්ට, පවර, අධම
 (3) අපුසිද්ධ - පරසිදු, පුසිද්ධ, ප්‍රකට, පසිදු (4) ගාන්ත - වණ්ඩ, රෝද, කුරිරු, රාල
 (5) ආලෝක - අන්ධිකාර, තිමිර, අදුර, ක්‍රිවර)

- 1.9 මූලින් දී ඇති පදයට සම්බුද්ධී පදයක් ඇතුළත් නො වහා වරණය තෝරන්න.
- (1) බුදුරජ - දසබල, සමන්තභය, නාථ, හුරිපස්සේදු
 - (2) ස්ත්‍රීය - වනිතා, මහිලා, මාගම, වාමා
 - (3) සේ - ජායාව, ජේක, සුදු, ඩිභදිය
 - (4) රජත්මා - නරේන්ද්‍ර, හුපාල, හුසුර, මිහිපල්
 - (5) ඇස - අක්ෂී, නේතු, තුවන, නයන (.....)
- 1.10 විශේෂතු, දැකාරුව්, විහැකි, අවසය යන සමාසවලට අයත් පද පිළිවෙළත් දක්වා ඇති පේෂීය තෝරන්න.
- (1) නොපුල්, වනමල්, අපුර, ඉරහද (2) රන්කම්, ගස්බැල්, යාවඡේව, සුදුමල්
 - (3) රහල්කුමරු, තෙල්මල්පහන්, සරාසද, දුදන (4) දසසිල්, සුගුණ, අත්පා, කමිකරු
 - (5) බුදුපස්බුදුමහරහත්, තරරකුසු, කයිනසිවුරු, කුදිටු (.....)
- 1.11 කාදන්ත පදයක් අන්තර්ගත නො වහා වරණය තෝරන්න.
- (1) උකුල, වගුල, මතුල, උපුල (2) ගෙතුමන්, පිසමන්, අවමන්, සිගමන්
 - (3) මෘත, කෘත, පුක්ත, න්තර (4) බණන, කඩන, දක්න, දවටන (.....)
 - (5) රවිලි, කෙදිරිලි, දිවිලි, පැනිලි (.....)
- 1.12 පහත සඳහන් වැකිවල තද කළු අකුරෙන් මූලික පද අයත් ක්‍රියා වර්ගය පිළිවෙළත් දක්වා ඇති වරණය තෝරන්න.
- (අ) "එච කව බොට කියන - ඉපුරින් පිරුණු හැම දින"
 - (ආ) "සගසිරි අසාලා - කළ' පුරු සොඳුරු සාලා"
 - (ඇ) "කියමින් ගි රස මිශුරු"
 - (ඈ) "කල් වැසි වසිවා"
 - (1) විධිතියා, පුර්වතියා, මිශුතියා, ආසිර්වාදතියා (2) විධිතියා, මිශුතියා, ආසිර්වාදතියා, පුර්වතියා
 - (3) පුර්වතියා, විධිතියා, මිශුතියා, ආසිර්වාදතියා (4) මිශුතියා, පුර්වතියා, ආසිර්වාදතියා, විධිතියා
 - (5) මිශුතියා, ආසිර්වාදතියා, විධිතියා, පුර්වතියා (.....)
- 1.13 අනුක්ත පද දෙකක් හා උක්ත පද දෙකක් අන්තර්ගත වරණය තෝරන්න.
- (1) වදුරකු, සිසුන්, බාලිකාවක, කතක් (2) වනිතාවක, දෙවියෙක්, මම, මිනිසුන්
 - (3) හික්ෂුන්, මැඩියෙක්, හරක්, බමුණේ (4) අප, තා, යදියකු, ඇතැමෙක් (.....)
 - (5) විකුමසිංහයෝ, ගුරුවරු, මැණියන්, තොපි (.....)
- 1.14 උපසරිගයක් යෙදී තැනි පදයක් සහිත පද පේෂීය අයත් වරණය තෝරන්න.
- (1) ප්‍රබන්ධ, දුසිරින්, පවර, උපසම්පදා (2) අනුගත, පුසිද්ධ, සුගද, ආවාර
 - (3) දුසිල්, සුපුදු, පසිදු, උලිදු (4) සුවරිත, දුරදාන්ත, දුරාවාර, තිරදේශ
 - (5) සුදිල, දුරගුණ, අපකිරිති, අතිරස (.....)
- 1.15 "කාව්‍ය සාහිත්‍යය නංවාලීමට වර්තමාන කවිවිදියන් දක්වනුයේ අල්පෝත්සාහයකි" යන්නෙහි වවන යෙදී ඇති පිළිවෙළ අනුව තද කළු අකුරෙන් ඇති පද අයත් වන්නේ මෙයින් කුමන ව්‍යාකරණ අංගවලට ද?
- (1) සමාස, තද්දිත හා සන්ධි (2) තද්දිත, සමාස හා සන්ධි
 - (3) සන්ධි, සමාස හා තද්දිත (4) තද්දිත, සන්ධි හා සමාස
 - (5) සමාස, සන්ධි හා තද්දිත (.....)
- 1.16 ව්‍යාකරණානුකූල ව තොගැලපෙන පදයක් ඇති වරණය කුමක් ද?
- (1) කරන, දරන, මරන, සරන (2) යත, නාරඹත, වඩිත, දුවත
 - (3) ගුණවත්, සිල්වත්, ඉපුරුමත්, ආලෝකවත් (4) පොල්ලෙල්, උණුවතුර, පාපහස, සොරභිය
 - (5) අහෝ!, අනෝ!, අපොයි!, අයියෝ! (.....)
- 1.17 සමාස පදයක් ඇතුළත් නො වහා වරණය තෝරන්න.
- (1) දෙවිලොව, ගුරුගුණ, බුදුබණ, සංසසහාව (2) කුක්වී, කුමරි, කුදිටු, කුපුරිස්
 - (3) තලතෙල්, ගංඩිය, සයදෙස්, සයරබිය (4) දසපනත, කුන්දාර, නවගුණ, සිවුසය (.....)
 - (5) දෙබල, තිනෙන්, සිහිනිග, දුමිදුරු (.....)

1.18 එක ම වර්ගයට අයත් සහේ පද අන්තරිගත වරණය තෝරන්න.

- (1) ලිංගල, ගොක්කොල, ගෙත්තම්, අස්සන
- (2) අමාත්‍යාංශය, අත්‍යවශ්‍ය, කාලානුරුප, හස්ත්‍යාහරණ
- (3) පොල්ලන්ත, රැක්කන්තන, වල්ලම්බලම, අල්ලස්
- (4) ගැල්න්ද, යැය්රාවය, මහෝදර, ගුරුපලදේශ
- (5) මූංකිරිඛන්, අංකවුස්සා, මිහින්තලය, නේලම්මල්

(.....)

1.19 ව්‍යාකරණානුකූල ව නිවැරදි වාක්‍යය තෝරන්න.

- (1) දෙදාමාපියන් වනානි දරුවන් ගැන වෙහෙසෙන්නේ වෙති.
- (2) ඒ පාසලෙහි ගුරුවරුන් නැතු.
- (3) ඔවුන් නඩු මගට බැඩිනි සි මම සිතම්.
- (4) කවුරු මෙවැනි ත්‍රියාවේ කරන් ද?
- (5) සහාපතිතුමා තීසින් ලසුලේඩිකාවක් තෝරා ගන්නා ලදී.

(.....)

1.20 වඩාත් ම නිවැරදි පද බෙදීම සහිත වාක්‍යය තෝරන්න.

- (1) ප්‍රශ්නස්ථ සාහිත්‍යග්‍රන්ථ සේවනයකිරීම මිනිසාගේ බුද්ධියවර්ධනය කරයි.
- (2) ශ්‍රී ලාංකික අනාන්තාවක් ගොඩනගමින් අප පෙරටයායුතු ය.
- (3) තනතුරු අලේක්ජාවන් කටයුතුකරන්නේ සමාජයට අනර්ථයකරති.
- (4) බල්ලා ද බල්ලා ද තයා ද මූගටියා ද එකට වාසයනාකරයි.
- (5) නිර්මාණ කොළඹය වර්ධනය කිරීමෙහි ලා උත්සුක වනු මැත්ති.

(.....)

(ලකුණු 20 පි)

II කොටස

02. (අ) පහත සඳහන් පාඨය කියවා ඇයා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිබඳ සපයන්න.

අනුරාධපුර යුගයේ ආර්ථික ක්‍රමය ප්‍රධාන වශයෙන් කාෂීකර්මය හා වෙළෙදාම මත රඳා පැවතුණ බව කිව හැකිය. මින් ප්‍රධාන වූයේ කාෂීකර්මයයි. ලක්දිව කාෂීකර්මයේ ආරම්භය ආයසීයන්ගේ ලංකාවතරණයට පෙර කාලය තරම් ඇත්තට දිවෙන බව අදහන්නාන් සිටිතන් සාවධානව ඉතිහාසය හදාරන්නකුට එය සනාථ කිරීමට තරම් ප්‍රමාණවත් සාධක ඉදිරිපත් කළ නොහැකිය. ඒ නිසාම ප්‍රාග් ආයසී සමයේ විසු ලක් වැඩියෝ කාෂීකර්මය පිළිබඳව කිසිවක් නොදුන සිටියෝ යයි කීම ද අනුවිතය. එහෙත් එතිහාසික විමර්ශනයකදී ලක්දිව කාෂීකර්මයේ ඉතිහාසය ආයසීගමනයේ සිට ආරම්භ කිරීම අන්ත්‍රික නොවේ. හාරතයේ ඔවුන්ගේ මවින්මෙහිදී ගොවිතැන පිළිබඳව ලැබූ අන්දකීම් හා ඔවුන් දින සිටි ක්‍රම ආයසීයන් මෙරටට ගෙන එන්නට ඇතැයි සිතීමට ඉඩ තිබේ. ලක්දිවට පැමිණි ආයසීයන් ප්‍රථමයෙන් පදිංචි වූ ප්‍රදේශ ගැන සලකා බලන විට විශේෂයෙන් ම හැරි යන්නක් නම් ඔවුන් වී ගොවිතැන කරගෙන යාමට වඩාන් ම සුදුසු ප්‍රදේශවල පදිංචි වූ බවය. ලක්දිව ප්‍රථම ආයසී ජනපද වශයෙන් අනුරාධපුරය අවට වූ උතුරුදිග තැනිතලාව හා වලවේ ගග, මැණික් ගග හා කුළුක්කන් ඔය යන ගංගා ආග්‍රිත ගිනිකොන තැනිතලාව යන ප්‍රදේශ දෙක දැක්වීය හැකිය. නිසි කළට මෝසම් සුළුගෙන් ලැබූණ වැස්සන්, සුදුසු දේශගුණයන් සන වනාන්තරවලින් වැසුණු භූමිනිර්මාණයන් යන කරුණු නිසා මේ ප්‍රදේශ විශේෂයෙන්ම වී ගොවිතැන් කිරීමට සුදුසු විය. මිට හේතු වූ තවත් කරුණක් නම් නිරිතදිග මෝසම් සුළුගින් වැසි ලැබෙන ප්‍රදේශවලින් ගලා බස්නා ගංගාවලින් මේ ප්‍රදේශවලට ජලය ලැබේමයි. මේ කරුණු නිසා ආදි යුගයේ සිටීම ලක් වැසි ජනතාව විශේෂයෙන් වී ගොවිතැන ප්‍රධාන රැකියාව කර ගත් බව අපට නිගමනය කළ හැකි වේ. තල, අමු, මෙන්ටිර ආදි අනා ධානා වර්ග ද ගොවිතැන් කළ මුත් මින් ප්‍රධාන තැන ලැබූණේ වී ගොවිතැනටය.

- (i) ලංකාවේ ප්‍රථම ආයසී ජනපද පිහිටුවේ කිනම් ප්‍රදේශවල ද?
- (ii) මෙම ජේදයට අනුව ලක්දිව කාෂීකර්මාන්තයේ ඉතිහාසය ආරම්භවන්නේ කවර කාලයක සිට ද?
- (iii) ආයසී ජනපද පිහිටුවාගත් ප්‍රදේශවල වී ගොවිතැන සාර්ථක විම කෙරෙහි බලපෑ විශේෂ කරුණු හතර මොනවා ද?
- (iv) විව්ලට අමතරව ගොවිතැන සඳහා යොදාගත් වෙනත් ධානාව වර්ග තුනක් නම් කරන්න.
- (v) අනුරාධපුර යුගයේ ලංකාවාසීන්ගේ ප්‍රධානතම රැකියාව වූයේ කුමක් ද? (ලකුණු 10 පි)

- (ආ) පහත දැක්වෙන උද්ධිභාය කියවා එහි විවන සංඛ්‍යාව තුනේන් එකක් පමණ් වන සේ සාරාංශ කොට ලියා, සාරාංශය අග, වවන සංඛ්‍යාව ද සඳහන් කරන්න.

ජනෘති යනු ජාතියක් සතු සම්පතක් බව අව්‍යාධිතය. යම් හෙයකින් ජනෘති විනාශයට පත් විමට හේතු වේ නම් ඉන් අදහස් කෙරෙන්නේ ජාතියේ සම්පතක් විනාශ වීමය. අනෙක් අතට ජනෘති යනු ජාතියක ජාතික සංස්කෘතියේ අංගයක් පමණක් නොව එහි සැබෑ මුහුණුවර පිළිනිසු කරන කැඩිපතක් බව පිළිගැනීම වේ. ඒ අනුව යමෙකුට තම සංස්කෘතියේ හැඳිනල බලා ගැනීමට හෝ තවත් අයෙකුට ප්‍රදේශනය කිරීමට අවශ්‍ය වේද ඒ සඳහා ඇති පහසුම මග ජනෘති දෙස බැලීමයි. තැනිනම් පෙන්වීමයි. එහෙයින් ද ජනෘති ආරක්ෂා කිරීම මගින් ඒවා විනාශ වී යැමට ඇති ඉඩකඩ අපුරාලීමට හැකිවනු ඇතේ. මේ සියල්ලෙන් අපට කියා දෙනු ලබන්නේ කුමක් ද? ජනෘති, අනෙක් හේතුන් නිසාම පමණක් නො ව, ජනෘති නිසාම ආරක්ෂා කළ යුතු බව ය.

ජනෘති ආරක්ෂා කිරීම පිළිබඳ රාජ්‍ය විශේෂයින්ගේ මෙකසිකෝ නගර ප්‍රකාශනයේ 25 වැනි වගන්තියෙන් ජනෘති ආරක්ෂා කිරීමේ අවශ්‍යතාව පෙන්වා දෙමින් ඒවා විනාශ වී යැමට හේතු වන සාධක ද හදුනාගෙන ඇතේ. එකි ප්‍රකාශනය අනුව සංස්කෘතික උරුමය ගැන නොසැලැකිල්ල මෙන්ම නාගරිකරණය, කාර්මිකරණය හා තාක්ෂණික ආක්‍රමණ හේතු කොටගෙන අනතුරට හෝ විනාශයට පත් වෙමින් ඇතේ. එහිම සඳහන් වන පරිදි "සංස්කෘතික උරුමයන්ට රටත් වඩා ඉවසිය නොහැකි, අනුමත කළ නොහැකි අනතුරු යටත් විෂතවාදය, අවශ්‍යතාව විශේෂය ආක්‍රමණ හා ආගන්තුක හරයන් පැටවීම මගින් සිදු කරනු ලබයි. මේ සියල්ල මිනිපුන්ගේ අනිතය සමග සබඳතා බිඳ දුම්මටත් මුවන්ගේ අනිතය පිළිබඳ මතකය් විකාශ කිරීමටන් හේතු වනු ඇතේ."

(ලකුණු 15 පි)

03. දී ඇති මාත්‍රකාවලින් එකකට අදාළ ව වවන 300-350 අතර වන සේ විශේෂණාත්මක රවනාවක් ව්‍යාකරණානුකූල ව ලියන්න.

- (i) කුමයෙන් අභාවයට පත්වන සාම්ප්‍රදායික ජනුව්‍යා
- (ii) මුද්‍යීමන් පාඨක සමාජයක් බිජි කිරීමෙහි ලා ප්‍රවත්පනෙහි කාර්යකාරය
- (iii) ජාත්‍යන්තර සංවිධාන හා සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල අනාගත අභිවෘතිය
- (iv) ආගමික උත්සව පැවැත්වීමේ ද වාණිජ පරමාර්ථවලින් බැහැරවීමේ වැදගත්කම

- (v) දත්ත සංවර්ධනය කෙරෙහි දුව් බලපෑම් එල්ල කරන දේ ගැඹාලන අස්ථාවරණවය
 (vi) මෙරට මහාමාර්ග සංවර්ධනය කිරීමේ හා නඩත්තු කිරීමේ වැදගත්කම

(ලකුණු 25 යි)

04. (අ) පහත සඳහන් වාක්‍යවල සඳහාස් තැන් ඇතොත් නිදාස් කොට ලියන්න.

- (i) පුද්ධිමෙහි වන්දනාකරුවේ ඇත.
- (ii) සහ ගණ අරමෙහි වසයි.
- (iii) නටඹි අයෙක් සුරා මතින්.
- (iv) සෞරේක් සේ වැඩි නො කරන්න.
- (v) ගුණපාල ද මම ද රම්‍ය ද නගරයට යති.

(ලකුණු 05 යි)

(ආ) පහත සඳහන් වාක්‍ය කර්මකාරකයට හරවන්න.

- (i) ගුරුවරු සිසුන් ඇගයීමට ලක් කරති.
- (ii) සෞරු දුරියක පැහැර ගත්ත.
- (iii) කමිකරුවා රථයට ගල් පටවයි.
- (iv) වෛද්‍යවරයාණේ අප සැනසුනු.
- (v) බැංකිමත්තු දේවපුරුෂවන් කරති.

(ලකුණු 05 යි)

(ඉ) නිවැරදි වාක්‍යයක් නිරමාණය කිරීම සඳහා සුදුසු පදය වරහන් තුළින් තෝරා ලියන්න.

- (i) (මා / මම) දෙවියන් දකින්නේ කවර දා ද?
- (ii) (ශාස්තාවරයෙක් / ගාස්තාවරයකු) ලොව පහළ වේවා!
- (iii) තමන් මතභාෂාල (පුරයි / පුරති) බිඟු රළ.
- (iv) (දරුවන් / දරුවෝ) නොමග යතියි දෙමාපියෝ මැසිවිලි නගති.
- (v) ඇතැමෙක් සිසුන් ලවා ගෙදර වැඩි (කරති / කරවති)

(ලකුණු 05 යි)

05. (අ) පහත දැක්වෙන වාක්‍යවල කද කළ අකුරෙන් දක්වා ඇති පදවල අර්ථ විශ්‍ය කර ලියන්න.

- (i) දුගියා රජතුමා දුමු වහා ම දැන්ඩිනමස්කාරය කළේ ය.
- (ii) මුළු එළඟලොකික පාරලොකික සුබය අපේක්ෂා කරති.
- (iii) කාවා නිරමාණයට සහතාහාසය අත්‍යවශ්‍ය ය.

(ලකුණු 03 යි)

(ආ) පහත දැක්වෙන යෝම්වලට වඩාත් සුදුසු තනි පද ලියන්න.

- (i) දේශයට ආදරය කරන
- (ii) දකුණු හා බටහිර අතර වූ අනුදිගාව
- (iii) කාමලෝකයෙහි හැසිරෙන

(ලකුණු 03 යි)

(ඉ) පහත දැක්වෙන වාක්‍යවල හිස්තැනට වඩාත් ම ගැළපෙන පදය පහත වරහන තුළ දී ඇති පද අතුරෙන් තෝරා ලියන්න.

- (i) පහන් දුල්ලීමෙන් සහාගර්හය විය.
- (ii) සාහිත්‍ය දිනය සැමරීමේ කොළඹ දී පැවැත්වේ.
- (iii) අවුරුදු කාලයෙහි මාපිය-දුරු වර්ධනය වේ.
- (iv) විශ්වවිද්‍යාලයිය උපාධි නගර ගාලාවේ දී පැවැත්වේ.
- (v) රටක පැවැත්මට ජාත්‍යන්තර අත්‍යවශ්‍ය ය.
- (vi) සිර රහල් හිමියන්ගේ ගුන්ප්‍රකරණයෙන් සිංහල සාහිත්‍යය විය.

(ප්‍රධානෝත්සවය / ප්‍රහාවත් / සම්බන්ධතා / ආලෝකවත් / ප්‍රදානෝත්සවය / සබඳතා) (ලකුණු 03 යි)

(ඊ) කද කළ අකුරෙන් දක්වා ඇති බුදු අර්ථ පදය යොදා වෙනත් අරුතක් දෙන ලෙස වාක්‍යය බැංකින් තනන්න.

- (i) අනුතට අත නො පා ජ්වත්වීම යෙහෙකි.
- (ii) පර සර ලොඡ් සඳ යනු සිංහලයේ එක් සන්ධි සුමයකි.
- (iii) මම බුදුන් සරතු යති.
- (iv) දු මිනිසුන් බස් ගෙන කිසි කෙලකය.
- (v) දරුවනි, නව ගුණ සිහි කරන්න.
- (vi) බල සුබ නිමිති පෙරමග නැකතටත් වැඩි.

(ලකුණු 06 යි)

01. (අ) (i) එකසිය අවකි. / අවක් වැඩි සියය / අවතුරාසියක්
- (ii) සැමියා, දරුවන්, දෙමාපියන්, බාල සහෝදරයා (මල්ලී) ආදින් අහිමි විම හා ඔවුන්ගේ සහාය තැකි විම ද. කළ සියාවේ වැයද්ද නිසා කුලයට (වංශයට) හානි සිදු වීම.
- (iii) ලොකින සම්පත් අහිමි වූ තමාට නිර්වාණ සම්පත්තිය (නිවන් සැපත) ලබා ගත්තට සහාය වන ලෙස ය.
- (iv) කෙසුරෙන් - මල් රොන්වලින් / මල් රේණුවලින් / රේණුවලින්
පියුමිකෙම් - නෙඳුම මලේ මැද ඇති අංග / නෙඳුම බවටා / පද්ම ගර්හය / පියුම් ගැබ
- (ආ) (i) බියකරු වෙසක් ගෙන විදුරවිය / ව්‍යුහයිය / ශක්‍යාගේ ආයුධය / දියමන්තියෙන් තැනු ආයුධය අතින්ගෙන අහසෙහි සිටුගෙන
- (ii) දිව්‍ය වූ (නොවිදිය හැකි ඉතා ගක්තිමත්) දම්වැළෙන් වසා තුන්වන පර්වත සමුහයෙන් මැබට දුම්ම / හෙලීම.
- (iii) වනගත වැද්දන්, තාපසවරුන්, සිද්ධ නම් වූ දේව සමුහයෙන් විද්‍යාධර නම් දේව සමුහයෙන් ය.
- (iv) ව්‍යුහය - විදුරවිය / දියමන්තියෙන් තනන ලද ආයුධය / ශක්‍යාගේ ආයුධය
බහුමුද්ධි - පමණට වඩා වැඩි නුවණ / විවිධාකාර ක්ලේපනා ගක්තිය / විසුරැණු බුද්ධිය ඇති
- (ඉ) (i) රතු මානෙල් පෙති දෙකකට / රතු ඕළු පෙති දෙකකට / රක්ත වර්ණ මානෙල් පෙති දෙකකට
- (ii) නිල් මානෙල් පෙති දෙකක් මෙන් දිග හා පුළුල් ආකාරයක් / ස්වභාවයක් ගැනීම.
- (iii) වකුවර්ති රුළුණුව / මුළු ලෝකයේ ම ආදා වකුය පතුරුවන ලද රුළුණුව අගමෙහෙසිය වීමට
- (iv) දිය පුළුයක් මෙන්, දකුණට කරකුමුණු
- (ඊ) (i) උදය පර්වතය නමැති ඇතාගේ ගක්තිමත් වූ කුම්භස්තලයට
- (ii) පුන් සඳරස (පුරුණ වන්ද රුළුණිය) හා තරු (තාරකා)
- (iii) වබලා ගින්න / ක්ලේපාන්තයෙහි ලොව ද්වන ගින්න / වබලාග්නිය
- (iv) රුපකයකි / රුපකාල්ංකාරයකි.
- (උ) (i) ජාතක පොතෙහි සම්බුලා ජාතකයෙන් උප්‍රවා ගත් පාඨයකි. අසාධා කුෂේය රෝගයක් නිසා සොත්ලීසේන රුළු වනගත වන විට ඔහු සමග වනයට පැමිණි සම්බුලා බිසව උදැසන ඔහු වෙනුවෙන් කළ යුතු සියලු උපස්ථාන අවසන් කොට එලාඹ්ල ගෙන එන්නට පිටත් ව යාමට සූදානම් වී මෙසේ කියයි.
- (ii) සද්ධරුමරත්නාවලියේ මවිෂරියකෝසිය කරා වස්තුවේ ඇතුළත් පාඨයකි. බොහෝ කාලයක් තම සිතේ සයවාගෙන සිටි කබලු කැමේ ආගාව මවිෂරියකෝසිය සිටාණන් විසින් සිටු දියණියට හෙළි කරන ලද අවස්ථාවේ සිටු දියණිය ඔහුගෙන් මෙසේ වීමසයි.
- (iii) සද්ධරුමාල්ංකාරයේ සාලිරාජ කරා වස්තුවේ ඇතුළත් පාඨයකි. බොහෝ කැද සැල් මහිමය දැක සාලිරාජ කුමරු මෙන් ම අශේෂකමාලා ද තම පින් බලයෙන් යහපත් ඒවායක් ගත කරන නිසා සාලිය රාජ කුමරු කැදවා දුටුගැමුණු රුළුණා ඔහුට මෙසේ පවසයි.
- (iv) මළුගිය ඇත්තෙක් නවකරාවෙන් උප්‍රවා ගත් පාඨයකි. දෙවෙන්දාරාසං කියෙන්නා තාගරයට යාමට තීරණය කර ගත්තිට එහි නොයන ලෙස නොරිකොසං ඉල්ලා සිටි අවස්ථාවේ, එට පිළිතුරු ලෙස දෙවෙන්දාරාසං ඇයට මෙසේ පවසයි.
- (v) රත්නාවලියෙන් උප්‍රවාගත් පාඨයකි. සාගරිකා සිතුවම් පුවරුවෙහි රුළුගේ සිතුවම ඇද අවසන් වූ විට එතැන් පැමිණෙන සුසංගතා සාගරිකාගේ සිතුවම ද එහි අදියි. සාගරිකා එට අමතාපයක් හගවන විට සුසංගතා කියන දෙය අනුව සාගරිකාගේ මුවින් කියවෙන ප්‍රකාශයකි.
- (vi) "තාත්තාගේ මළගම" කෙටිකතාවෙන් උප්‍රවාගත් පාඨයකි. තාත්තාගේ මරණයෙන් පසු ව කළේකයා හමුවීමට එන ඔහුගේ අයියා වන විෂේෂත්ත තමා පුත්තලමේ පදිංචිය අතහැර යාමට හේතු ඉදිරිපත් කරන අවස්ථාවේ කථාවාට මෙසේ කියයි.

(ලු) තුනන සිංහල කවිය නව මාචකට. ගොමු කළ කිවිදියක ලෙස ජනාදරයට පත් මොනිකා රැවන්පතිරණ "දියණීයනි" පදා පන්තියෙන් ස්ත්‍රීය පිළිබඳ ව මානව හිතවාදී දාශ්වියක් හෙළි කරයි. බිඹුදියක මෙලොට එම්පිය යුතු මොහානේ සිට ගත කරන, ජීවිතයේ විවිධ සන්ධිස්ථාන මවකගේ අත්දැකීම් ඇශ්‍රුරෙන්, විශ්වසනීයත්වයකින් හා අපුරුෂාකාරයකින් නිරමාණය කොට ඇති.

ලත්තම පුරුෂ දාශ්වි කෝණයෙන් සිය අත්දැකීම් රසික මනසට සම්පූර්ණ කිරීමට කිවිදිය පෑ කුසලතාව කුව්‍යාරමිහයේ දී ම දැකගත හැකි ය.

"නියිරගෙයි දී උඩි දිගටි ඇස් යුතු විගස දියණීයනි, උඩි නමින් ඇස් කදුලක් රදිණි."

මවකගේ හා දියණීයකගේ සබඳතාවයේ ගැඹුර හා පුන්දරත්වය මෙන් ම අනන්‍යතාව ද සක්පුදක් සේ එම් කිරීමට "දිගටි ඇස් යුතු විගස, ඇස් කදුලක් රදිණි" යන පදා පාද හේතු සාධක වී ඇත. එමෙන් ම රේඛා පදවලින් පුළුගට ලෙලෙන ද්ලේකට ගැහැනිය උපමා කිරීමෙන් පුරුෂ පක්ෂයට සාපේක්ෂ ව ස්ත්‍රීයක සමාජයේ මූහුණ දෙන බෙදාහිර අවස්ථා පිළිබඳ ව ඉගියක් දෙයි.

"සොලොස් විය පිරුණු උඩි නිල නෙත රැසිරු දැක එදා මගේ වන පුරා සිනා රල්ලක් ඇදිණි."

සොලොස් විය පිරුණු රැමත් තරුණ දියණීයකගෙන් මවක ලබන්නා වූ අසිමිත සන්තුෂ්ථියන්, සමාජයේ රැවැති සොඳුරු යොවනියකට ඇති පුවිණේ බවත් කියාප්‍රාන ර්විකාවිය මවගේ මුවගට සිනා රලි මවන්නේ රසික සිත්තු සොඳුරු සිත්තමක් විතුණුය කරමිනි.

"කිරීල්ලය සේ තුරින් ලොට සරන මුත් මෙනුම මුවැත්තිය සේ සසල පෙමවතිය වූ බැවිනි"

කිරීල්ලයක සතු අසිමිත නිදහසන් මුවැත්තියක සතු අහිංසක හා තිගැස්සෙන ස්වභාවයන් ප්‍රේමයෙන් ප්‍රමුදිත වූ තම දියණීයට ආරෝපණය කරමින් යොවන ප්‍රේමයෙන්, මානාත්වයෙන් යථාර්ථය මතා කිවි සංකල්පනාවකින් ඉදිරිපත් කොට ඇති අපුරු අපුරු ය.

කාව්‍ය නිරමාණයට විෂය කරගත් අත්දැකීම් වඩාත් සාර්ථක එමට දියණීය මනාලියක වන දිනෙහි මවගේ සිත්ති ජනිත වූ සතුට මව පදවියේ අපුරුවත්වය ද කැටුවකොට කියා ඇත්තේ මෙසේ ය.

"මනාලිය දිනෙහි උඩි නෙත් පහන් කැළුම් දැක දියණීයනි, යළි මතක සිනහ රල්ලක් රදිණි දු පුතුන් ලබන්නට වාසනා වරම ලද ලෝ සතන් පුද ලබන පතිතියක වූ බැවිනි"

දියණීය මවක ලෙසින් දැකීම අම්මා කෙනෙකු ලබන ආනන්දනීය වින්දනයෙකි. ගැහැනියක ලෙස ලබන ජීවන අත්දැකීම් පරපුරෙන් පරපුරට දායාද වීමට පුබලතම සාධකය වන්නේ මව පදවියයි.

"උඩෑ තුරුලෙ යුවක දැක යළි කදුළ රදිණි නෙත් අද උඩි ද මගේ උරුම ලද මවක වූ බැවිනි"

මෙහි දී දිවි ගමනේ යුක සැපැ සමබර ව ගලායන ආකාරය ගැහැදිලි කරන කිවිදිය ස්ත්‍රීත්වයේ හා මානාත්වයේ උතුම් හා සොඳුරු බව මෙන් ම ඇය විදින්නා වූ යුත්ත දේමනස්ස ද ව්‍යාංග්‍යාර්ථවත් ලෙස කිවියට නගා ඇති.

"මා සිනාපුණ වග ද උඩි නිසා හැඳු වග ද එදා අද වන තුරා උඩි නොදැන්නිය දියණී"

ස්ත්‍රීයක විසින් දිවිය පුරා අත්විදින යුක පමණක් නොව, සතුට පවා ඇතැම්විට දන්නේ ඇය ම පමණි. එය විශේෂයෙන් ශ්‍රී ලංකාව වැනි ආසියාතික රටක බොහෝ කාන්තාවන්ට උරුම වූවකි. මොනිකා රැවන්පතිරණ කිවිදිය සංයමයෙන් හා බුද්ධිමත් ව එමෙන් ම රසාන්මක ව එය ඉදිරිපත් කොට ඇත්තේ සිය ප්‍රතිඵාව ප්‍රකට කරමිනි.

මෙසේ සංරාථය විතුණු කරන සර්වකාලීන ගුණයෙන් යුත් කාච්‍යාලාපයක් රසික හමුවට ගෙනඹීමට කිවිදිය මැතිවින් සකසාගත් ප්‍රාණවත් හාජාවක් උපයෝගී කොට ගෙන ඇත.

කවි පන්තිය පුරා ම ඇත්තේ සරල වූ සුගම බස් වහරකි. හැඟීම් දනවන අයුරින් සංකල්පනා නිරුපණය කිරීමට උවිත කාච්‍යාලාපය රිතිය නවතාවයකින් ගොඩනගාගෙන ඇත්තේ පද සංසටනයේ අපුරුවත්වය ද හෙළිවන අයුරිනි.

- * වහා සැලෙනා හදු'ති ගැහැනීයක වන බැවිනි
- * උඩ මහත් අසිරීමත් රුවැනීයක වූ බැවිනි
- * මුවැනීය දේ සසල පෙම්වතිය වූ බැවිනි
- * ලෝ සතන් පුද ලබන පතිනියක වූ බැවිනි
- * අද උඩ ද මගේ උරුම ලද මවක වූ බැවිනි

සමස්තයක් වශයෙන් ගැහැනීයකගේ රුව ගුණ හා උරුමය මෙසේ අවධාරණය කොට කවියට තැගීමට හැකිවන්නේ මානව හිතවාදී දාශ්වීයක් ඇත්තාම් පමණි. හාජාව, උවිත උපමා රුපක, විරිත හා සංකල්ප රුප ආදියේ විශිෂ්ට සංයෝගය මෙම කවිපෙළේ සාර්ථකත්වයට හේතුවන අතර, මොතිකා රුවන්පතිරණ කිවිදියගේ විශිෂ්ට කවිත්වය මින් ප්‍රකට වේ.

02. තත්කාලීන සමාජය සත් මගකට යොමු කිරීම සඳහා රවිත පැරණි සම්භාව්‍ය ගදු ගුන්ප අතර දිඹදෙණි සුගයේ ධර්මස්නා හිමියන් විසින් රවිත සද්ධර්මරත්නාවලිය අග්‍රගණ්‍ය නිරමාණයකි. මෙම ධර්ම ගුන්පය එදා මෙන් අද ද පොදු ජන ප්‍රසාදය දිනා ගැනීමට හේතු වී ඇත්තේ සම්කාලීන ගැමී බස් වහරින් ද, පරිසරය හා බැඳුණු උපමා රුපකාදියෙන් ද, සරල හා සුම්මට පද මාලාවකින් ද පරිපුරුණ ව අපුරුවාකාරයකින් ලියන ලද නිසා ය.

මිනිස් වින්ත අභ්‍යන්තරය මැතිවින් විද්‍යාපාලින් උපහාස, හාස්‍ය, කරුණා ආදි රස මවමින් මෙහි ඉදිරිපත් කොට ඇති විරිත නිරුපණය නිසා තුළතන සාර්ථක නවකතාවක ඇති ගුණාත්මක හා රසාන්මක බව සද්ධර්මරත්නාවලියේ නොමඳ ව දක්නට ලැබේ.

"මධ්‍යමිකෝසිය සිවාණන්ගේ වස්තුව" ආරම්භයේදී ම සිටුවරයා තද මපුරු පුද්ගලයකු බව කියාපැමුවට රවකයා උවිත උපමා යොදා ගැනීමෙන් කියවන්නා හා අසන්නා සින් තුළ මහු පිළිබඳ ව සිතුවමක් මැවෙයි.

- * මාලුවා ලිය වැළඳී ගස් කොළවල වැඩියුරුවක් නැත්තා දේ
- * තෙල් බින්දුවක් විතරක් අනුත්ව දිලත් නම් සිතට දුක් බලවත් හෙයිනුත්
- * රකුසු රකවල තැබූ විලක් වැන්න

ඉහත සඳහන් උපමාර්ථ

- * පිනතට හිතේ කිසිදු ආසාවක් නැති බවත්
- * තෙල් බින්දුවක් හේ නැති දුෂ්පතකු සේ තෙල් බින්දුවක් කෙනෙකුට දීමෙන් දුක්වන බවත්
- * රකුසන් විසින් ආරක්ෂා කරන ජලය අන් කිසිවෙකුටත් එලක් නැති බවත් මපුරු සිවාණන්ගේ විරිතය මැතිවින් නිරුපණය කිරීමට හේතු වී ඇත.

සංවාද හාවිතයේදී හාජාව ප්‍රාණවත් ව යොදා ගැනීම් නිසා සහේ විරිත නිරුපණයක යෙදෙන්නට ධර්මස්නා හිමියන් සමත් විය. සිටු දියණීය සිටුවරයා පත් ව ඇති අපහසුතාවය විසඳීමට මහුගෙන් අසන ප්‍රශ්න හා එට ලැබෙන පිළිතුරු හාස්‍ය රසය ද මතු කරමින් විරිතවලට ජ්ව ගුණයක් ද ලබා දෙන්නේ නාටෝවිත අවස්ථා ද මවතිනි. සුදුමැලි වී නාටෝලු මතු වී වක ගසාගෙන ඇදෙහි වැනිරි සිටිත තම ස්වාමියාගේ ස්වභාවය දක කම්පා වූ සිටු දේවිය ඔහුගේ පිට පිරිමදිමින් ප්‍රශ්න කරන්නේ ස්වාමිහක්තියෙන් යුතු ව ව්‍යවත් ඇයට සිටුවරයාගෙන් ලැබෙන්නේ මපුරු සිටුවරයාගේ ඉහවහා ගිය ආත්මාරාකාමී පිළිතුරුම ය.

"අයට තුපුව කුමක් ද?"

"මට කිසින් අරාපුවෙක් නැතු."

"රජ්‍යරුවන් වහන්සේගෙන් උදහසක් වූ නියා ද?"

"එසේන් නැතු"

"දු උරුවන්ගෙන් හේ ගෙය කොළුන්ගෙන් මුපුජ්ප වන්ට නිස්සත් කළ නියා ද?"

"එසේ නැතු."

අද ව්‍යව ද රාජකාරියක නිරත වූ ස්වාමියකු මෙසේ අසරණ වූ විට බිජින් හා ඇතිවන සංවාදයක ස්වරුපයෙන් විශ්වෘතියන්වයකින් යුතු ව සිද්ධී ඉදිරිපත් කිරීමෙන් වරිතවල යථාර්ථය මැනවින් ප්‍රකට වේ.

තම ස්වාමියාගේ අසනීපය කබලු කැමෙන් සුවවෙන බව දත් සිටු දේවිය ඒ සඳහා කරන යෝජනා සියල්ල ප්‍රතික්ෂේප කරන සිටුවරයා මාලිගයේ සත්වන මහලට ගොස් කබලු පිසිමට පටන් ගනී. කෙසේ හෝ තම මහදාළ පමණක් සපුරා ගැනීමට සැදි පැහැදි සිටින සිටුවරයාගේ නෙතට මුගලන්. මහතෙරුන් හමුවීමත් සමග ම ග්‍රාවකයේ ද මෙතෙක් නොදුටු දෙයක් බලන්නට මෙන් වීමසිලිමත් වෙති. අවස්ථා හා සිද්ධී වරිත නිරුපණය පෝෂණය කිරීමට ඉවහල් වන සේ කථාව විකාශනය වීම ඊට හේතුවයි.

කවුල දොර එළිපත වැඩ සිටින මුගලන් තෙරුන් වහන්සේ අමතා සිටුවරයා මෙසේ ප්‍රකාශ කරයි.

"එතැනු සිටියා තබා දුමා ගියත්, මින් ලබන දෙයක් තැක්."

මෙසේ කියන් ම මාලිගය දුම්ගෙයක් බවට පත් කිරීමට තෙරුන් වහන්සේ සමත් වූහ. සිටුවරයාගේ දැස්වලින් මේ අවස්ථාවේ ගලන කදුල් රවකයා දක්වන්නේ "කබලු මද හෙයින් හඩින්නා සේ" යනුවෙනි. මෙම සුළු ප්‍රකාශය තුළ භාස්‍ය රසය සමග මැලෙන සර්වී අවස්ථාව සිටුවරයා එත්ව ඇති අසරණ තත්ත්වය පුවා දැක්වීමති. බියට පත් වූ මපුරු සිටුවරයාගේ අසරණ බව වඩාත් උද්දීපණය කරමින් ඔහු කෙරේ පායක අනුකම්පාව පැතිරවීමට පහත සඳහන් ප්‍රකාශය දෙසේ දෙන අතර, ඒ ඒ අවස්ථාවල දී මානව ගති ලක්ෂණ ක්‍රියා කරන අයුරු මනා ව හෙළි වේ.

"දුමා යන්නා තබා දිලිජි හියා තමුන් නොලබව්සි කිවමනා බස ගෙය ආ යේ දේහෝසි යන හයින් නොකියා"

මපුරු සිටුවරයාට දුම පමණක් නොව, ගිනි ඇතිවුවන් කබලු නොදෙන බව කිමට අවශ්‍ය ව්‍යවත් දුම පිරුණා සේ මාලිගය පිළිස්සී යයි යන බිය නිසා එසේ නොකිමට සිතට ගනී. ඕනෑම කෙනෙක් විවාදාත්මක අවස්ථාවකට මුහුණ දෙන්නේ අවසානයේ කරගත හැකි නියිත් නොමැති නිසා ය. එම අවස්ථාව සර්වී වරිත නිරුපණයක් මගින් ඉදිරිපත් කිරීම රවකයාගේ නිර්මාණ කුසලතාව හෙළි කරන්නකි.

"පටාවාරා වහන්දැගේ වස්තුව" තුළින් ද සාර්ථක වරිතයක් ග්‍රාවක හමුවට ගෙන ඒමට ආයාසයකින් තොර ව බස හපුරුවිමින් ධර්මයෙන් පැහැදිලිව ප්‍රසාදනීය වේ. කරන ලද පින් ඇති අයටත්, පින් කළ අයටත් අවස්ථාවක් ලැබූ විට පෙර අකුසල්වල විපාක ලැබෙන බව කථාව ආරම්භයේ දී ම පළ කරන්නේ ඊට සාර්ථක පිළිතුරු කථාව අවසානය තෙක් වරිත, අවස්ථා හා සිද්ධී තුළින් නිරුපණය කරමිනි. පටාවාරා කතාවේ සිටු දියණිය තිවසේ මෙහෙකරුවාට තම අදහස් ප්‍රකාශ කරන ආකාරය වත්මන් සමාජයේ ද ඉදින් හෝ අසන්නට ලැබෙන්නකි.

"ඉදින් මා කෙරේ උග්‍රෝධයක් ඇත්තා නොයන තෙක් දත් ම මා කැදාවාගෙන කැමති තැනකට යව" සමාජයෙන් වෙන්කොට සැම සම්පතක් ම අයිමින ව ලැබූ හැදෙන වැඩිහිටි ලා බාල තරුණීයන්ගේ මුවින්. අද ද මෙවැනි වදන් පිටත බව නොරහසකි. මෙම වයසේ දිරියන්ගේ සිත් තුළ හටගන්නා මනෝභාවයන්ගේ සර්වකාලීන බව සද්ධරුමරත්නාවලියේ පටාවාරා වරිතය නොදු ම තිදුෂුනකි.

අය මෙසේ පලා ගොස් ගෙවූ දිවිය හා පසු ව අත් වූ ඉරණම ද සර්වී ලෙස නිරුපණය කිරීමට රවකයා යොදාගත් පරිසරය හා බැඳුණු උපමා හා ගැමී බස්වහර බොහෝදුරට හේතු වී ඇත.

- * කිහිපු අදහස් සේ ම කිහිපු කඩ රේදක්
- * මියියන්ගේ ලෙසට ලිහිල් කොට හිසකේ බැඳුගෙන
- * බත් කමින් සිට හමු බත්තුත් කන්නා සේ
- * ලේ ගුණය තැකිව ලා ගත නිල්ව ගොසින්
- * මුවාත් තබන යකඩික මලකඩ ඉඩිලෙන්නා සේ

පිටු ගණනකින් විස්තර කළ යුතු බොහෝ දේ මෙලෙස උපමා මගින් කිමෙන් ක්ෂණිකවත්, පහසුවෙනුත් අවබෝධ වීම සර්වී වරිත නිරුපණයකට හේතු සාධක වේ.

යාමසේන හිමියන් ඇතැම් අවස්ථා සිදුවීම ඒ ආකාරයෙන් ම ඉදිරිපත් කොට ව්‍යව ද වරිත නිරුපණය සාර්ථක ව කළ අයුරු දෙවිරම්වෙහෙරේ දී පටාවාරා සත්‍යය අවබෝධ කොට ගෙන, එය මුදුරුපුත් හමුවෙට ප්‍රකාශ කළ අයුරුන් පැහැදිලි වේ.

"ස්වාමිදැරුවාණන් වහන්ස, රක්ෂා කොටගෙන පුන් සමුණන්ගෙන් නොව අසරණ වූ වදාගත් දරුවන්ගෙන් තුළ හෙයින් දරු පිහිටුවක් තැක් දෙම්විසියනුත් නොලත් හෙයින් මවිපිය සහායක් තැක් මල්බැයන් නොලත් හෙයින් බන්තු සහායතුත් තැක්..."

ජ්‍යෙෂ්ඨය හරහැරී අවබෝධ නොකරගත් තරුණියන් තමාට සිදු වූ නොයෙකුත් ගැහැට නිසා ජ්‍යෙෂ්ඨවබෝධය මෙන් ම සමාජවබෝධය ද ලබන අයුරු මෙම වරිතය තුළින් මනා ව තෙළිකොට ඇත.

ඉහත සඳහන් කතා වස්තු දෙකෙන් ම නියමිත වරිතවල මනෝභාවයන් හා ගති ලක්ෂණ වින්ත රුප මැවත සේ රසික හමුවට ගෙන ඒම ධර්මසේන හිමියේ සමත් වූහ. සංචාර සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු කරමින් කෙටි වැකි හා එවත් අවස්ථා තිරුප්පය මෙන් ම වරිත තිරුප්පය ද මැනවින් සිදු වී ඇත. ලෝහයෙන් මුලාවට පත් වූ මපුරු සිටාණන්ගේ ද ප්‍රේමයෙන් මුලාවට පත් වූ පාචමාරාගේ ද වරිත සංඛ්‍යාවක් යොදා ගනිමින් ගැමී වහරෙන් හා පරිසරය සමග බැඳුණු උපමා රුපක හා එවත් ආසන්නාට රුවිය උපද්‍රවන ගුවා ගෝවර ගෙලියකින් ද පෝෂණය කොට සඳ්ධර්මරත්නාවලි කතුවරයා පෑ කුසලතාවය සඳා ඇගැසීමට ලක්වේ.

නැතහෙත්,

සිංහල ජනතාවගේ දීර්ඝ කාලීන ව සම්භාවනාවට පාතු වූ ජාතක කතා පොත ඔවුන්ගේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ආලෝකවත් කිරීමට ආධාරකයක් වූ විශිෂ්ටතම ධර්ම ගුන්පයකි. ප්‍රධාන වරිතය බුදු සිරිත අයුරු කොට ගෙන ප්‍රයාවට මුල් තැන දී තිරුමාණය වීම නිසා මිනිස් දිවිය දෙය පුළුල් දාජ්වියකින් බැලීමේ වාසනාව රසිකයින්ට උදා වී ඇත.

මෙම ගුන්පයේ කඩා ප්‍රමාණය මෙන් ම වරිත ප්‍රමාණය ද වැඩි වීම නිසා එහි සංගැහිත නොවන වරිතයක් නැති තරමිය. අතින හා වර්තමාන කතාවල එන වරිතයන්හි සමානත්වය නිසා වරිතවල විශ්වසනියන්වය බොහෝ දුරට රැකි ඇත. සංකීරණ මිනිස් සිත විවරණය කරන මෙම කතා විනෝදාස්වාදය සඳහා ගොතන ලද ඒවා නොව, ආධ්‍යාත්මික හා සඳාවාර ගුණධර්මයන් ඉස්මතු කොට දැක්වීමේ අහිපායෙන් තිරුමාණය කරන ලද ඒවා වීම විශේෂත්වයකි. සැම කතාවකින් ම වාගේ සුවරිතය ගුවා දක්වමින් දුසිරින් ආදිනව කිව ද ප්‍රායෝගික ජ්‍යෙෂ්ඨ හා බැඳුණු වරිත රසක් මෙම කතාවල තිරුපිත ය. පොදු මිනිස් ජ්‍යෙෂ්ඨ සැබෑ නොරතුරු තෙළි කරන ජාතක කතා මිනිසන් බවට හිමි වූ සෙනහස, කරුණාව, මෙත්‍රිය, පරිත්‍යාගයිලි බව, කළගුණ සැලකීම වැනි යහගුණ මෙන් ම එර්ජ්‍යාව, ප්‍රාග්‍යානීම, වෙවරය, මපුරුකම ආදි දුරගුණ ද එක සේ කියාපායි. එසේ ම මිනිසුන්ගේ දුෂ්චකම්, මේවිකම් හා කුහකකම් පමණක් නොව ඇතැම් විට සඳුගුණයන් ද සරදමට හාජනය කරවමින් සංඛ්‍යාව වරිත තිරුප්පයක යෙදී ඇති බව මාර්ටින් විකුම්පිහයන්ගේ අදහස වී ඇත. "සනානන සිංහල ගද්‍යය" යන නාමයෙන් ජාතක කතා පොත එමතා හඳුන්වන්නේ එහි සංකීරණ මිනිස් සිත නොමද ව විවරණය වන නිසා ය.

ප්‍රධාන වරිත හා එම වරිත සමග ගැටෙන අනුරු වරිත මගින් සමාජයේ ජ්‍යෙෂ්ඨවන විවිධාකාර පුද්ගලයින් එනම් බුද්ධිමතුන්, පාලකයින් පුද්ගලයින් මෙන් ම නිවටයින්, දුප්පතුන්, මිනිමරුවන්, කපටින් හා ගැමිකාවන්ගේ ජ්‍යෙෂ්ඨවන්හින් ද විශ්වසනියන්වයකින් ආවාක හමුවට ගෙන එම ජාතක කතා පොත පුරා ම දැකිය හැකි ය.

ජාතක පොතේ වැඩි කතා සංඛ්‍යාවක් වරදේ බැඳෙන ස්ථීන් සම්බන්ධ ව දක්නට ලැබුණු ද සම්බුලා ජාතකය තුළින් මනා ගති පැවතුම් ඇති උසස් කුල කාන්තාවකගේ වරිතය තිරුප්පය වේ. එම වරිතය විකාශනය වන්නේ ඇගේ සැමියා වූ සොත්වීසේන රජුගේ වරිතය හා ගැටෙන ආකාරයෙනි. දරුණු ක්ෂේත්‍ර රෝගකට ගොදුරු වූ රජු තමාට පවා පිළිකුල් පුද්ගලයකු වූ නිසා රජකම අනුරුද දමා වන වැදි මැරෙන්නට තීරණය කරයි. මේ අවස්ථාවේ රජ මාලිගයේ කිසිවෙකුන් ඔහුගේ පිළිසරණට නාව ද සම්බුලා දේවිය රජ සමග වනයත වෙයි.

"....ලදාසනක් සේ නැගී සිට පත්සල ඇම ද උණු පැන් සිකිල් පැන් ආදිය ද දැනු ආදිය ද පිළියෙළ කොට කඩා වල්ලහයා නැගී සිටි කළුහි මූණ සේදවා නොයෙක් මිශ්ච ජාතින් එක්කොට අභිරා කඩා බෙහෙන් දියෙන් නාවා ආලේප කොට මධුර එලාඑල. ගෙනවිත් දී උපස්ථාන කරන්නි....."

මෙම වරිතයනෙන් පෙනෙන්නේ සම්බුලාවන්ගේ වරිතය මානව හක්තික ගුණයෙන් ගොඩනැගී ඇති බවයි. ඇය සැමියාගෙන් බලාපොරාත්තු වූයේ කායික තාප්තිය නොව, ඉන් එහා හිය ගැමුරු වූන් ජ්‍යෙෂ්ඨවබෝධයෙන් යුතු වූන් පරිණත ආදරයකි. එය තිරසාර බැඳීමකි. ඇයගේ ස්වාමිභක්තිය, පතිබව වඩාත් හෙළි වන්නේ වනවාරි ගෙනු නායකයකු වන දානව රාක්ෂණය හමු වූ අවස්ථාවේ දී කරන ලද සත්‍යග්‍රහය හේතුවෙනි. සම්බුලා දේවියගේ වරිත ශක්තිය සේතුකොටගෙන උවදුරුවලින් බෙරි ස්වාමියා ද සුවකොට ගෙන රජමාලිගාවට එමට හැකි වීම ඇයගේ උදාර මිනිස්කම ඇගැසීමට ලක්වීමකි.

එහෙන් සොත්වීසේන රජ ප්‍රාමක සිතැන්තෙකු බව මාලිගාවට ආ පසු හැසිරෙන ආකාරයෙන් පෙනේ. මුදින් රජනුමා අනුරුද දුම් පිරිස ඔහුගේ යසගුසුරු දැක නැවත මහු වටා රාක්වීම මිනිස් සිත්වල ඇති සංකීරණත්වය මැනවින් විදහා පාන්නකි.

පියරු තාපසතුමා සම්බුලාගෙන් සියලු තොරතුරු දැන සොත්තීසේනට අවවාද දීමෙන් පසු මහු තම බිජවගේ උදාර මිනිස් ගති වටහා ගැනීම ද කෙනෙකු සිත් තුළ මිනිස් ධර්මතා වරින් වර පැන තහින ආකාරය හොඳින් නිරුපණය වන්නකි.

දසරාජ ධර්මයෙන් තොර ව අදාළුම් ව රට පාලනය කරන රුපුන් නිසා ජනතාව පමණක් නොව, සතා සිපාවා පවා මහත් දුකට පත්වන ආකාරය "ග්‍යෝඩින්ස්" රාතක කතාවෙන් හොඳිකොට ඇත. රුපුගේ අකටයුතු පාලනය නිසා ද්වල් කාලයේ නිවෙස්වල සිටිය නොහැකි ව වනගත වන ජනතාව සොරුන්ගෙන් ව්‍යසනයට පත්වෙති. රාත්‍රි කාලයේ තම තිවස කරා ආ එක් මහලු මිනිසේක් තමාගේ පාදයේ කුවුවක් ඇතුළු වේලේ රුපුට සාප කරයි.

".... රජ ද සංග්‍රාම භූමියෙහි සතුරන්ගෙන් පැරද තියුණු වූ හියෙන් විදිනා ලදුව මා සේ ම දුක අනුහව කෙරෙන්ව සි ඇවුයේ ය"

මෙය අසා සිටි බ්‍රාහ්මණයා මහලු පුරුෂයාට දොස් කි වේලේ මහු රුපුගේ අදාළුම් පාලනය ගැන තව තවත් කරුණු කාරණා කියත් ම රුපු තම වරද පිළිගනී.

ඉත්පසු වනාන්තරයේ සිටින තිරිසන් සතුන් පවා රටේ රාජ්‍ය පාලකයා නිසා මවුන් දුක් පිඩා විදින අපුරු පැවසීමෙන් පසු රුපු තුවරට යන්නේ දසරාජ ධර්මයෙන් හා සතරසංග්‍රහ වස්තුවෙන් ජනතාව සතුවට පත්කොට රට පාලනය කිරීමට ය.

බමුණු සමාජයේ රජවරුන් ගෙන ගිය පාලනය තුළ දක්නට ලැබෙන දුර්වලතා බොහෝමයක් ම පුරෝහිත බමුණ්න්ගේ උපදේශ නිසා සිදුවන්නක් බව තත්වාකාරයෙන් ඉදිරිපත් කිරීමට රුපුගේ වරිතය මෙන් ම ජනතාවගේ ක්‍රියාදාමයන් ද සේතු වී ඇත.

සත්ත්වයන් කතා කරන අවස්ථාවල විශ්වසනීයන්වයෙන් තොර බවක් දතුණු ද එම අද්ඛත තොරතුරු සංකේතාන්මක ව ගත් කළේහි රාජ්‍ය පාලකයෙකුගේ සැබෑ තතු මෙන් ම පිඩාවට පත් වූ ජනතාවගේ ජීවන රටාව මැනවින් නිරුපණය වී ඇත. මෙම ජාතක කතාව තුළින් කාලානුරුප දේශපාලන හා සමාජ කුමයේ සංකීරණන්වය ද සත්ත්ව වරිත රසක් මගින් රසවත් ව කියා ඇත.

ඉහත සඳහන් සම්බුලා ජාතකයෙන් හා ග්‍යෝඩින්ස් ජාතකයෙන් සංකීරණ මිනිස් සිත විවරණය කිරීම සඳහා ජාතක කථාකරුවා දුක් වූ සාමර්ථ්‍ය මැනවින් පිළිබඳ වේ.

03. පාලි රසවාහිනිය හා තවත් පාලි ගුන්ප රසක් ඇපුරුකොට ගෙන ගම්පෙළ යුගයේ දී ද්විතීය ධර්මකීර්ති මාහිමියන් විසින් සද්ධර්මාලංකාරය නම් වූ ධර්ම ගුන්පය රවනා කොට ඇත. ධර්ම දේශනා ගෙශිලිය අනුගමනය කරමින් මුවිනායෙන් යුත්ත වූ උපමා හා දාෂ්ටාන්ත යොදා ගනිමින් සරල වූ හෙළ බිඹින් රසවත් වූ ධර්ම කරුණු කිම නිසා මෙය ජනතා පැසසුමට ලක්විය. යහපත් සමාජ පැවැත්මකට ඉවහල් වන සාරධර්ම පෝෂණයට අදාළ වූ සර්වකාලීන උපදේශ ලබාදීම කතුවරයාගේ අරමුණ වූ බව තියෙනි කතා වස්තු දෙකෙන් වුව ද මැනවින් පැහැදිලි වේ.

දන්දීම, බණ ඇසීම, සිල් රකිම, කළුගුණ සැලකීම, මෙත්‍රි කිරීම ආදි ගුණධර්මයන්ගේ අයය ප්‍රකාශ කරමින් එම වාරිතු ධර්ම පිළිපැදිමෙන් මෙලොවදීන් එලොවදීන් මහත් ප්‍රතිඵල ලැබෙන බව සංදර්ජනය කොට ඇත්තේ අසන ග්‍රාවක සිත් ධර්ම මාර්ගයට ප්‍රවීෂ්ට කරමිනි.

නිදහස් පරිවර්තනයක ස්වරුපයෙන් තමා අසිමත පරිදි පද විස්තර හා වර්ණනා ඉදිරිපත් කිරීම නිසා අසන්නාට ක්ෂේෂික ව හා පහසුවන් කරුණු අවබෝධ කරගැනීමට අවස්ථාව සැලකී ඇත. බුද්ධාගමේ අවධාරණය කරන්නා වූ ආධ්‍යාත්මික පාරිග්‍රෑදන්වය මෙන් ම සාමාජික ගුහසිද්ධිය ද ලුගා කර දෙමින් යහගුණ පිරි සත්පුරුෂ සමාජයක් සඳාකාලීන ව බිජ කිරීමට රවකයා ගත් වැයම පහත සඳහන් කතාවලින් ප්‍රකට වේ.

පෙර ආත්මයක මූණ්ඩික නම් ගමේ ඉපදුණු තිස්ස හා මහුගේ බිජිය වූ සුමතා තැවැම් කුලයෙහි උපන්නේන් වෙති. තමන්ට මධුර ආහාරයක් ලැබුණෙන් දන්දීම මුවන්ගේ ප්‍රතිපත්තියකි. සැදැහැ සිතින් උරු මාංසයක් රහතන් වහන්සේලාට දන්දීමේ කුසලයෙන් මෙම කරණවැළිය (කම්මාරපුත්‍රය) අනුරාධපුර දුටුගැමුණු රුපුට පුතු ව ඉපදුණි. මෙවැනි රාජ උත්පත්තියක් ලැබුවේ ආදි මධ්‍යාවසනා වූ තිවිධ වෙශනා මුල් වූ සොමිනස් සිතින් දානය දුන් නිසා ය. රවකයා මෙයින් දෙන ලද උපදේශය වූයේ තමා කවර කුලයක ඉපිදි සිටියන් දෙන ලද දානය කුමක් වුවත් සැදැහැ සිතින් ප්‍රතිපත්ති ගරුක ව දීමෙන් මහත් ප්‍රතිඵල ලබන බවයි. අසා සිටින ග්‍රාවකයා දන්දීමට නිරායාසයයෙන් ම පෙළණින්නේ එය අපහසු කාර්යක් නොවන බව අවබෝධ වීමෙනි.

"මවන් මවුකුසින් බිහිවීම හා සමග සියලු ලංකාදීපයෙහි එක පැහැර සුවද රත්හැල් වර්ෂා කළේ ය. යටත් පිරිසෙසින් උදුනෙහි කබන ලද තණසාල් ආදි බහුදු පෙරේ සුවද හැල්සාල් බත්ම විය"

මෙවැනි නොයෙක් ආශ්වර්ය මේ කුමරාගේ උපත සමග පහළ වූ නිසා 'සාලි කුමාර' යන නම තබන ලදී.

මෙම කුමරා කළින් ආත්මහාවයේ ගෙන හිය දානමය ප්‍රතිපත්තිය ශ්‍රී ලංකාවේ යුව රුපු තනතුරට පත් වූ පසු ද කරගෙන ගියේ ය. එම ප්‍රණාශක්‍රියා නිසා වඩා වඩාත් සම්පත් ලද බව අසන ග්‍රාවකයේ දන්දීම කෙරෙහි තව තවත් යොමු වෙති. සාලිය කුමරාගේ බිසව වන අගෝකමාලා ද ආත්ම දෙකක ම හින කුලවල ඉපදුණත් කරන ලද දානමය ප්‍රණාශක්‍රියා නිසා දේව අනුහසින් ලෙඩ සුව කරන බෙහෙත් කැද ලැබේමේ වාසනා බලයක් උදා වේ.

ඉහත ආත්මයක තම මවට "ව්‍යුත්බාල කෙලී නම් තෙපිමය"යි යන වදන් පැවැසීම නිසා ආත්ම දෙකක කරනුවැමි කුලයකත්, සැබෑල් කුලයකත් ඉපදීමට සිදුවුණි. පින්වල ආනුහාවය මෙන් ම අකුසල්වල ආදිනව ද මෙසේ හෙළි කිරීමෙන් දෙමාපියන්ට සැලකීමේ ගුණය වැනි සාරධර්ම ග්‍රාවක සින්තුල තහවුරු වේ.

මෙම කතාව අවසානයේ ගාලි කුමරා හා අගෝකමාලා ජ්‍රීත්වන තුරා දත් දි, සිල් රක, පෙහෙවස් සමාදන් ව එන් රස් කර ගැනීම හේතුකොට ගෙන මෙලොට ජ්‍රීත් අවසානයෙහි පනස්හත් කෝරී හැට ලක්ෂයක් ආයු ඇති තුසින නම් දිව්‍ය ලෝකයෙහි ඉපදුන බව කියවේ. මෙය අසන ග්‍රාවකයේ තමනුත් හැකි පමණින් කුසල් රස් කිරීමට උත්සාහ දරනවා නොඅනුමාන ය.

කතාව අවසානයේ සඳහන් කොට ඇති පහත සඳහන් ප්‍රකාශය ද ජනතාව සඳහම් මගට යොමු කිරීමට මහෝපකාරී වේ.

"තම තමා ගක්ති පමණින් පිළිවන් කුසල්කොට මතු දිව්‍ය මනුෂ්‍ය සම්පත් විද නිවත්පුර සිරි බෙන්ට උත්සාහ කළ මැනවී."

හිති ජනතාව පමණක් නොව, පැවැදි පක්ෂය ද මුල්කොට ගෙන සාරධර්ම රසක් ගෙනහැරපැමට 'ආරණ්දකු අහය ස්ථුල්වර වස්තුව' හේතු සාධක වී ඇත. හෙළ බොදු හික්ෂුවක් තුළ පැවැති පරිත්‍යාගයිලි බව, මෙත්‍රිය, ඉවසීම මෙන් ම රෝගීන්ට උපස්ථාන කිරීම ආදි ගුණ සම්දායක් ග්‍රාවක සින වියමයෙන් මෙන් ම කරුණා රසයෙන් පුරවාලමින් කිරීමට ඉදිරිපත් කොට ඇත. එමෙන් ම සොරකම් කරන්නාට මෙලොට වශයෙන් පවි පළදෙන බව ද විශ්වසනීයන්වයෙන් යුතු ව ඉදිරිපත් කිරීම තුළින් සමාජය පරිභානියට හේතුවන සොරකම් කිරීමේ තරක පුරුදෑදෙන් මිදෙන්නට අසන්නාගේ සිත නැශුරු වේ.

ආරණ්දකු අහය මතරුන්ට අවුරුදු දොප්‍රහක් තිස්සේ උපස්ථාන කරන උපාසක තෙමේ, දිරාගිය සිවුරු වෙනුවට අප්‍රත් සිවුරු ලබා දෙයි. මෙහෙන් අහය තෙරුන් හැමදා දුර්වල වූ සිවුරු ම අදියි. මේ හේතුව දාන ගැනීමට සැශ වී සිටි උපාසක තෙමේ විසින් සොරා හසුකර ගනී. සොරා ද තමා සොරකම් කළ බව කි පසු දමුවම් දෙන්නේ අයේමුබ කොට තිබූ මිනියකට සොරා උඩුකුරු කොට ගැට ගැසීමෙනි.

උපාසක තෙමේ මොසු හාර නොගන්නා ලෙසට උපතුම්කිලි ප්‍රකාශයක් කර තිබූ නිසා මේ අසරණ මිනියා වෙනුවෙන් තම නිවසේ දොරවත් නොඇරේ. මෙසේ අත්ත අසරණ තත්ත්වයට පත්වන හොරා පිහිට පතා යන්නේ අහය තෙරුන් වෙත ය. ග්‍රාවක සින් තුළට උපාසක තෙමේ සොරා කෙරේ දක් වූ වෙටර වෙතනාවත්, අහය තෙරුන් පැවා වූ අසීමිත කරුණාවත් එකිනෙක පරයා නැගී සිටින අතර, තෙරුන් වහන්සේ සොරා සුවපත් කළ ආකාරය තුළින් ග්‍රාවක සිත ද සුවපත් කරගනී.

අහය තෙරුන් උපාසකයාට දෙන අවවාද තුළින් ද යහපත් සමාජ පැවැත්මට පරිත්‍යාගය, මෙත්‍රිය හා පරාර්ථ වර්යාව මහෝපකාරී වන අයුරු පහත සඳහන් ප්‍රකාශයෙන් පැහැදිලි වේ.

"..... උපාසකය, ව්‍යුත් පරුෂ තිව ගුණ ඇති යම් කිසි බල්ලෙක් තෙම සත් පුරුෂ ගුණ ඇති යමක්ෂුගේ පය කඩා කුයේ වී නම් ඒ මිනියා තැවත මුළුගේ පය කඩා කන්නේ නොවේ, ඒ පරිදෑදෙන් ම දුෂ්චර ගුණ ඇති අසන්පුරුෂයන් කවර කරම් අපරාධයක් තපුරක් කළත් උත්ට සත්පුරුෂයන් විසින් තපුරක් නොයිතා යහපතක් ම කිරීම බුදු පසේබුදු මහ සවි ආදි වූ උත්තමයන් විසින් ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ මැයි"

වත්මන් සමාජයේ හාවිත වන 'බල්ලෙකු හැපුවට උගේ කකුල හපයි ද' යන ප්‍රස්ථාව පිරුල සමාජගත වී ඇත්තේ ද සමහර විට ස්වද්ධාලාංකාරයයේ එන ඉහත කියමෙන් විය හැකි ය. තමාට සිදුවන සුළු වරදක් පවා ඉවසා නොගෙන කළ කෝලාහල ඇති කරගන්නා පිරිස් අහය තෙරුන්ගේ ව්‍යුතාදාමයෙන් ආදර්ශ ගැනීමෙන් යහමගට පිවිසෙනු ඇත.

කෙනෙකු කළ බොහෝ වැරදි, නිවැරදි කොටගෙන සත්පුරුෂයින්ගේ අවවාද අනුගාසනා ලැබේ යහමගට යාමේ වාසනාව හරන්තික හෝරා උදා කරගන්නේ තම වැරදි අවබෝධ කර ගත් නිසා ය. අවසානයේ රහත් බවට පවා පත්වන හරන්තික මහතෙරුන්ගේ වරිතයෙන් පස් පවත්න් වැළකී එලොට මෙලොට දියුණුව සලසා ගැනීමට අවශ්‍ය උපදෙස් රසක් ලැබේ.

මේ අනුව ඉහත දක්වන ලද කතා වස්තු දෙකෙන් යහගුණ පිරි සමාජයක පැවැත්මට ඉවහල්වන සාරධරම පෝෂණය කිරීමට සර්වකාලීන උපදෙස් රසක් සද්ධර්මාලංකාර රචකයාණන් තත්කාලීන සමාජයට මෙන් ම වත්මන් සමාජයට ද ප්‍රදානය කොට ඇති.

04. සිංහල සහ්දේශ කාච්‍යාවලියේ ගිරා සත්දේශය පුවිශේෂී ස්ථානයක් හිමිකර ගෙන ඇත්තේ එහි රචකයාණන් ස්වභාව සෞන්ද්‍රය වර්ණනයේ දී ප්‍රකට කළ ප්‍රතිඵාව නිසා ය. තමා දත්තා දේන් දුටු දේන් අවස්ථාවට අනුකූල ව අලංකාර වර්ණනා යොදුමින් පෙළගස්වා ඇති අපුරුව ගිරා සත්දේශයේ බොහෝ වර්ණනා තුළින් දැකගත හැකි වේ. ගතානුගතික කාච්‍යා සම්ප්‍රදායට සීමා නොවී ස්වාධීන ව හා නවතාචයකින් සිය නිර්මාණය ඉදිරිපත් කිරීමට රචකයාගේ භාජා ප්‍රූජ්‍යාවය හේතු වී ඇති.

තුරු යටියෙන් පුණු පැටි ලෙහෙනුන්	රගෙන
හිතු අටියෙන් පිඡි ඇග පිරිමැදි	සෙමින
මල ගෙටියෙන් පැන් පොවමින්	අතින්තින
සිටි පැටියෙන් හේරණුන්ගෙන් වෙයි	සොබන

තොටගමු වෙහෙර වනෝද්‍යාතයේ කුඩා සාමණේරවරු ගස් අතු යටින් වැටුණු ලේන පැටියන් ඔවුනාවුන්ගේ අතින් අතට දෙමින් පිඡි කොළවලින් තනාගත් මල් ගොටුවලින් පැන් පොව පොවා සුරතල් කරනි. තවමත් ලමා වියේ පසුවන ආබාල තෙරවරුන් ලේන පැටිවි සුරතල් කරන්නේ සෙනහස පිරුණු සිතින් ය. කියවත්තා සිත් තුළ ද වත්සල රසය උතුරා යන්නේ රචකයා අර්ථ රසය මෙන් ම ගබා රසය ද මතා ව උද්දීපනය කොට ඇති බැවිති. පුණු පැටි ලෙහෙනුන්, සිටි පැටියෙන් හේරණුන් පද පිහිටුවා ඇති ආකාරයෙන් දැනෙන පද සංසටහනය නිසා රසික සිත් තුළ මෙම දැරුණ ක්ෂේකිවත් සංඛ්‍යාව පෙන්වනු ලබයි. එම්බුවෙන් හා විරිතෙන් ජනිතවන විරාමය නිසා ලේන පැටුවුන්ට කළබලයකින් තොර ව සැනසිල්ලේ සත්කාර කරන ආකාරය මැනැවින් නිරුපණය වී ඇති. ස්වභාවික විලාසය හොඳින් රැකි ඇති අතර, වර්ණනයේ විශිෂ්ටත්වය ඉහුලින් ම පවති.

මග වැනුමේ එන පහත සඳහන් කළෙහි ව්‍යාපෘතියෙන් තොර ව ඉතා පැහැදිලි වාච්‍යාර්ථයෙන් සැදැ කාලය සිත් කළ ලෙස වර්ණනා කොට ඇත්තේ සහංස්‍යාගේ සිත් ඇද බැඳ ගනිමිනි.

පුන් සඳ කිරණ එන නුබ ගගු ව්‍යුරු	ලෙස
නන් කොද තුමුදු සම්ගුවැ දිලෙන තුරු	රස
දුන් සඳ මුනිදු පුද්‍යට පසග තුරු	ගොස
මන් බැද ලැඹින් ප්‍රවුරසැ මිහි තුරු	හිස

ආකාර ගංගාව උතුරා ගැලුවාක් මෙන් පුන් සඳරස් මිහිකත වසා පැතිරෙන් ම පිපි ඇති තුමුදු මල් හා එක් ව අහස් තලයෙහි තාරකා රාභිය බැබුන්නට වෙයි. ඒ අවස්ථාවේ බුද පුද්‍යයට වාදනය කළ පංචතුරුය නාඩා රැවි දීමට පටන් ගත් කළහි ප්‍රාකාරය අසල මේ අඩ ගස් සිතේ ආගාවෙන් ලැගුම් ගැනීමට ගිරවාට කියයි. ස්වභාව සෞන්ද්‍රය වර්ණනයේ දී ගිරා කතුවරයාගේ සාමර්ථ්‍ය අවස්ථාවට උවිත වස්තුන් තොරා ගැනීමෙන් ද සනාථ වේ. මේ අඩ යන පදනය් සමග ගිරා යන නාමය තුළ ඇති ගැළපීම වර්ණනය තව තවත් වර්ණවත් විමට හේතු වී ඇති.

ගිරා කතුවරයා වන වැනුමේ දී සිය නිර්මාණ හැකියාව විද්‍යාපාන්නේ ඒ ඒ වන සතුන්ගේ ස්වභාවික පැවැත්ම විත්ත රුප මැවෙන ආකාරයට කිවියට නැඟීමෙනි. තිස්සයෙන් ම ගලා එන රසවත් පදමාලා තේමාවට උවිත අපුරින් අර්ථ රසය මෙන් ම ගබා රසය ද දනවමින් උපමාලංකාරයෙන් යුතු ව ඉදිරිපත් කොට ඇති අපුරු අපුරු ය.

වතයේ වැද්දන් දක බිය වී වතය තුළ එහා මෙහා දුවන මුව රැවුව විදුලියට උපමා කොට දැක්වීම රසවත් කාච්‍යාක්තියකි. මුවන්ගේ ඉරියට මැනැවින් විද්‍යා දැක්වීමට අක්ෂර දෙකෙන් දෙකට රසයට හෝ අර්ථයට හානියක් තොටුන ආකාරයෙන් පද පෙළගැස්වීම ද තුළින් ගිරා කතුවරයා ස්වභාව සෞන්ද්‍රය වර්ණනයේ පැ තුස්සලතාව මොනවට හෙළි වේ.

වන සර දුක තම සිතැ බිය	සලසා
ගන ගන ගැබ ලෙඳ දෙන විදු	විලසා
වන ගබ ඔබ නොබ පැන යන	නොලසා
තැන තැන මුව රළ දුක යට	සනොසා

ගන වැහි වලාකුලෙහි විදුලිය කේරීමට ගන වනාන්තරයේ වැද්දනට බිය වී තිශැසි දුවන මුව රංචුව උපමා කිරීම රසවත් කවි සිතුවිල්ලකි. කවි සමයේ දී කොළ පාට නිල් පාට ලෙස ගැනීම සම්මත රිතියකි. සිසු ඉරියවි පාමින් වනය පුරා දුවමින් ක්ෂේත්‍රීක ව පෙනී නොපෙනී යන මුව රංචුව උත්ගේ රන්වන් පාට නිසා රසික සින් තුළ සින්කඩ සිතුවමක් මවයි. සිමිත පද වැළකින් මෙවැනි සොයුරු වර්ණනයක් කළ හැකි වන්නේ වර්ණනා වාතුරුයයෙන් යුත් කවියෙකුට පමණි.

මේ ආකාරයට නොටගමු විහාර වැනුම, මග වැනුම හා වන වැනුම හා බැඳුණු පදන් පමණක් නොව, සමස්ත වර්ණනා තුළින් හිරා කතුවරයා සතු ව පැවැති සොබා සොයුරු වැනුමේ හැකියාව නොමද ව දක්නට ඇත.

හිරා සන්දේශය සර්වකාලීන කාවා නිර්මාණයක් බවට පත්වීමට හා සමාජ සමාදරය ලැබීමට රවකයා සතු ව පැවැති වර්ණනා පැහැදිලි ව හා විත්තාකර්ෂණීය ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමේ මනා හැකියාව හේතු වේ. මෙවැනි විශිෂ්ට නිර්මාණයක් කළ අප රවකයාණන්ගේ නාමය අප්‍රකට වුව ද හිරා සන්දේශයේ එන ස්වභාව සොන්දරය. වර්ණනා තුළින් එතුමාගේ ප්‍රතිඵාසම්පන්න කවිත්වය ප්‍රකට වෙයි.

05. එදිරිවිර සරවිවන්දයන් "මළහිය ඇත්තේ" නවකතාවට පාදක කරගෙන ඇත්තේ දෙවාන්දරාසං තමැති ලාංකික තරුණයනු හා නොරිකොසං නම් වූ ජපන් ජාතික තරුණීයක අතර බැඳුණු ජ්‍රේම වෘත්තාන්තයකි. කතාව ආරම්භයේ සිට ම නොරිකොසං නිර්ව්‍යාජ, කලාකාලී සුන්දර යෝවතියක ලෙස රසික මනසේ විත්තය වේ. ඇය මිනිසක් බව සතු උදාර ගති ලක්ෂණවලින් ද තම රටි සංය්කාතියට අදාළ කාන්තාවකට උරුම වූ යහුණුවලින් ද පිරිපුත් තැනැත්තියක වීම ඇයගේ අනාගත අපේක්ෂා ඉටුකර ගැනීමේ ද බොහෝදුරට බලපා ඇත.

මෙම තරුණීයගේ ලගන්නා සුළු බාහිර පෙනුම දෙවාන්දරාසං වර්ණනා කරන්නේ පහත සඳහන් අපුරිනි.

"එදා නොරිකො කහ පාට ඩුරු කිමෝනාවක් ඇද සිරි බවක් මට මතක ය. ඇ ලස්සන තරුණීයක් යයි එවිලෙහි මට හැඟුණේ නැතු. එහෙත් ඇයගේ කිසියම් සිදේවී පෙනුමක් කිමුණු බව මට හැඟුණි. ඇගේ තොල්වල සායම් ගා තිබුණේ නැතු. උඩු අතට පිරා තිබුණු ඇගේ කොණ්ඩිය ඉණ තෙක් පිටි පසට වැරිණි. සාමාන්‍ය ජපන් ස්ත්‍රීන්ට නැති මෙම කේෂ කල්පාණය ඇගේ විශේෂ අංගයක් බව මට වහා පෙනුණි. ඇ තම කුඩා දැස මා වෙත හෙලා අවංක සිනාවක් පහළ කළා ය. අප සියලු දෙනා ම සමග කතාභි කරමින් විහිත තහඟ දෙඩිමින් එක් එක්කොනා ඉල්ලු බිම වර්ග සාදුමින් රට කුඩා ආදිය සමග ඔවුන් ඉදිරියෙහි එවා තබමින් ඇ ඉතා පුරුහුණු ලෙස සිය කටයුතු කළා ය."

තොල් සායම් නොකොට දිගු කොණ්ඩිය උඩු අතට පිරා තිබුමත් කථකයා හඳුන්වා දී ඇති සිදේවී පෙනුමත් තුළින් ඇය රිකියාව අවංක ව කරන එමෙන් ම කියාවෙන් හැකියාව විදහා දක්නට පිට ආයෝජන වඩා ආධ්‍යාත්මික ගණයෙන් යුත් තැනැත්තියක බව රසිකයාට අවබෝධ වේ. තත්කාලීන ව ජපන් රටි බොහෝ අවන්හල්වල සිරි සේවිකාවන්ට වඩා මිනිසුන් තේරුමිගෙන ඔවුන්ගේ අවශ්‍යතා ඉටුකර දෙන සංවේදී තරුණීයක මෙන් ඇය ඇගයීමට ලක්වේ.

ඇය සංවේදී හදවතක් ඇත්තියක බව බිමත් වැඩිහිටි මිනිසකු තමා වර්ණනා කළ අවස්ථාවේ ඇය දුන්නා වූ පිළිතුරෙන් මොනවට පැහැදිලි වේ. "නොරිකො ලස්සනයි" කි වේලේ ඇය ස්ත්‍රීනියි කියා සන්සුන් ව තම කටයුතු කළ අතර, "නොරිකොගේ මුණ නොබලා මට ද්‍රව්‍යක්වත් ඉන්න බැ" කි විට තම පරිංත බව විනිත බව ප්‍රකට කරමින් එම් පුද්ගලයාට කාරුණීක ව පිළිතුරු දුන්නේ මෙසේ ය.

" 'දුන් ඕකුසං (බිරිදී) බලාගෙන ඉන්නවා ඇති. වැඩිය පමා වෙන්නේ නැති ව යන්න. මා දිහා බලන්න ඕන නම් ආයෝමත් හෙට එන්න බැරිය.' මේ කියමනෙන් මෙල්ල වූ මුහු වෙළා තම බිල ගෙවා නිවස බලා ගියේ ය."

හැදියාවක් නැති එමෙන් ම සංවේදී නැති තරුණීයකට මෙම අවස්ථාව උදා වූයේ නම් අවන්හල තුළ කලකෝලාහලයක් වූව ද සිදුවන්නට තිබුණි. එසේන් නැත්තාම අර වැඩිහිටි පුරුණයා නොමග යවා තමාට වාසිදායක තත්ත්වයක් ඇතිකර ගැනීමට සේවිකාවකට අවකාශයක් ද තිබුණි. තමාගේ ගුහයිද්දිය පමණක් නොව, අන් අයගේ පවුල් ජ්‍රීත කෙරෙහි පවා ගුහවාදී ආකාරයෙන් සිතීමට තරම් නොරිකො සත්ත්‍රීයක් වූවා ය.

දෙවාන්දරාසං තම අනාගත සහකරුවා කරගෙන සතුවින් පූවයෙන් දීවි ගෙවීමට පෙරැම පුරන මේ තරුණීය දිනක් කඩුකි නරඹා ආපසු එන ගමනේ ද තම නිවසට එන ලෙස මිහුට ආරාධනා කරයි. ඒ අවස්ථාවේ "තාත්තා කොහොම ද මං ගැන දන්නේ" කියා දෙවාන්දරාසං ඇසුවිට "අයි දන්නේ නැත්තේ? මං දෙවාන්දරාසං ගැන මක්කෝම කියලා තියෙනවා. තාත්තා කියන්නේ නැතුව මට යන්න පූවන් ද මෙහෙම"

ඇ තුළ දෙවාන්දරාසං ගැන තිබු විත්ත ප්‍රබෝදය මෙන් ම තම පියාට දක්වා ගරුත්වය ද මින් ඉතා පැහැදිලි වන අතර, බාධක නැති ව සතුට සිතින් තම ආදර අන්දරය ජය ගැනීමට ඇ නිරතුරුව ම කියා කරන අයුරු මින් ඉතා පැහැදිලි වේ.

දෙවාන්දරාසං වෙනුවෙන් ඇප කැප වී පැතුම් සම්දායකින් හදවත පුරවාගෙන අනාගතයට සාර්ථක ව මුහුණ දීමට ඇය සැලසුම් කළ ද සිය පෙම්වතාගේ ප්‍රතිචාර එතරම් ආනන්දනීය නොවු නිසා දිනක් ඒ ගැන ප්‍රශ්න කළා ය.

"අයි මාව මෙහෙම තැන්වලට එක්ක එන්නේ" කඩුකි බලා එදී නොරිකා අවත්තලකට කැඳවාගෙන ගිය දෙවාන්දරාසංගෙන් ඉහත ප්‍රශ්නය ඇසීමට හේතු වන්නේ ඇය මිහුට අවංක ව ආදරය කරන නිසා පිටස්තරයන්ගෙන් නොයෙක් අවලාද ඇසීමට සිදුවන බැවිති. විදේශීකයකු සමග මෙසේ තැන් තැන්වල ඇවේදීම නොරිකාසං වැනි සංවර හැදියාවක් ඇති තරුණීයකට බලවත් වේදනාවකි. එහෙත් ඇය මේ සියලු දුෂ්කරතාවලට මුහුණ දෙන්නේ අනාගත දීවිය සතුවින් ගත කිරීම සඳහා ය.

නොරිකා සිතන ආකාරයට අනාගතය සැලසුම් සහගත නොවේ යයි දුනුණු අවස්ථාවක මිකතාසං (දෙවාන්දරාසං වෙසෙන නිවසේ අයිතිකරු) පිළිබඳ ව දෙවාන්දරාසංට කියා මහු තමා වෙත වඩාත් අංකර ගැනීමට ඇය උත්සාහ ගන්නේ සංවේදී තරුණීයක වූ බැවිති. ඇයගේ දීවියට වඩා තම පෙම්වතා සතුවින් තැබීමට සැම මොහොතා ම වෙහෙසෙන මේ පෙම්වතිය ගැන රසික හදවත ද නිරතුරු කම්පාවට පත්වේ.

කුමයෙන් නොරිකාසංට අනාගතය පිළිබඳ ව සැක සංකා මත්වන්නට වූයේ සිය පෙම්වතා යථාර්ථවාදී ලෙස කිය නොකරන නිසා ය. එම නිසා තම රටේ සංස්කෘතිය ගැනත් මිනිසුන් විසින් බොහෝවිට පළ කරන ලද අවලාද ගැනත් විමසිලිමන් වන නොරිකා තමා විදින දැඩි වේදනාව දෙවාන්දරාසංට කියයි. මේ අවස්ථාවේ මිහු කියෙනා යැමට ගත් තීරණය ඇයට ප්‍රකාශ කරයි. එය ඇයගේ හිත පාරන්නක් විය. සංකිරණ ප්‍රශ්න රසකට මුහුණ දෙන ඇය ගැන දැඩි කම්පනයක් පායික හදවතට දන්.

"මං ආයත් එන්න බලාපොරොත්තුවක් නෑ. එහෙත් කියුපූ ඕහිල්ලා එහෙම ම ගම රට යන්නයි කළේපනාව" මෙම සංවේදී තරුණීයගේ උදාර ගති ලක්ෂණ මේ අවස්ථාවේ ද මනා ව දිස්වන්නේ දෙවාන්දරාසං පිළිබඳ ව රසික සිත් තුළ හට ගත්තා කේපය ඇයගෙන් ප්‍රකාශ නොවන බැවිති.

"නොරිකා විත් මට ආවාර කොට තම කටහඩ පිටතට නොඟැසෙන සේ 'සයෝනරා' සි කිවා ය."

ඇය තවමත් තම අනාගත පැතුම් ඉටු වේවා සි සිතන අතර, අවංක පෙම්වතියකගේ මානුෂික ගුණය ද ඉත් පුකට වේ.

අනාගතයේ ඇයට විවාහය සම්බන්ධයෙන් පවුලේ අයගෙන් මෙන් ම නැදුයින්ගෙන් ද බලපැමි ඇතිවන බව ඇය නැවත නැවතන් කිව ද දෙවාන්දරාසංගෙන් රට පුදුපූ පිළිතුරක් නොලැබේ. මේ අතරතුර පියාගේ මරණය සිදු වූ තිසා ඇය කෙතරම් අසරණ තත්ත්වයකට පත් ව ඇත් ද යන්න පහත සඳහන් ප්‍රකාශයෙන් පැහැදිලි වේ.

"දෙවාන්දරාසං මගේ ඉතා පිය වූ මේ ලෝකයෙහි මට ඇත්තා වූ විටිනා වස්තුව වන මගේ පියා හඳුනියේ මළා...." කියා පිළිබඳ ව ඇගේ සිත තුළ තිබු සංවේදී බව අපුරුවට ප්‍රකාශ වන මෙම අවස්ථාව මානුෂික ගති ලක්ෂණ මැනවින් හෙළි කර ඇත.

තාත්තාගේ මරණයෙන් පසු මෙම අහිංසක තරුණීයට තිවසින් එන බලපැමි බොහෝ ය. එමෙන් ම තමා මිය දාට මවත් පියත් යන මළහිය ඇත්තන් සමග එම ස්ථානයේ මිහිදන් විමේ ඇගේ රුවිය දිනෙන් දින වැඩි වේ. ස්වදේශීකයකු සමග විවාහ විමේ ඇ කැමැති වූයේ ඒ නිසා ය. එහෙත් මුල් පෙම්වතා නිදි බෙහෙත් බි ඇති බව ආරංඩු වූ පසු කැමැති දුන් විවාහයට අකමැති ප්‍රකාශ කළා ය. ආපසු දෙවාන්දරාසං කෙරෙහි යොමුවන ඇ මහුගේ රටට එමට සිතට ගනියි. ඇදුම් පැලදුම්, කැමු බිම් ගැන පවා සිතමින් අනාගතය සැපවත් කිරීමට පෙරැම පුරයි. එහෙත් එය බොද වූ සිහිනයක් බවට පත් කරමින් දෙවාන්දරාසං ඇය තම රටට ගෙන්වා ගැනීමට කියා නොකරයි.

මිදාර අවන්හලේ සේවය කරන අවධියේ සිට දෙවාන්දුරාසං ලංකාවට එනතෙක් ඇය ඔහු හා ජ්‍යෙෂ්ඨයෙන් වෙලි සිටිය ද අවසානයේ ඇයගේ පැතුම් ඉටු තොවේ. මෙම සංවේදී තරුණීය ගැන රසික සිත් ප්‍රකම්පනයට පත්වන්නේ උදාර ගත් පැවතුම් ඇති සංවේදී වරිතයක් බැවිනි.

"මම කවදා නමුත් අම්මයි තාත්ත්වය කරන නක්මා සොහොනට ඇතුළු වෙන්න කැමතියි."

දෙවාන්දුරාසංට යවන ලිපියේ සඳහන් මෙම ප්‍රකාශය හෝ ඉටු වී තොරකොසං නම් සංවේදී වරිතයට සැනකීමක් ලැබේවා සි පායික සිත් තුළ සනිටුහන් වීම තුළින් තොරකොසං වරිතයේ සාර්ථකත්වය සඳා අමරණීය වේ.

06. සිංහල කෙරිකතාවේ වස්තු විෂය ක්ෂේත්‍රය නව මගකට යොමු කළ තුනතා කෙරිකතාකරුවේ සංකීරණ වූ ද විවිධාකාර වූ ද සමාජ තත්ත්වයන් යථාර්ථවත් ව සිය තිරමාණය තුළින් සමාජයට දායාද කළහ. ඒ අතර ලමා සිතුම් පැතුම් හා වර්යා රටා තත්වාකාරයෙන් තිරුපණය කිරීමට ද ඇතැමිහු සමත් වූහ.

සමාජ දුබලතා හා විෂමතා දැඩි ලෙස විවේචනය කරමින් සමාජ යථාර්ථය මැනවින් ගවේපණය කොට කෙරිකතාව උදෙසා පර්යේෂණාත්මක හාපාවක් සකසා ගත් ඒ.එ. පුරවිරයන්ගේ "පැදි දියට බොරුදය" කෙරිකතා සංග්‍රහයේ එන "කමන්ගේ දරුවෝ" කෙරිකතාවේ බොහෝ අවස්ථා හා සිද්ධි ලමා සිතුම් පැතුම් හෙළි කරයි.

"හෙම්බිරිස්සාව නේ ද?

කො බලන්ඩ ඇයන් රස්නේ ද?

පුත් ඔවුන් සුළුම ද?

මෙන්න මේ පැනෙල් කම්සෙ ඇදගෙන ඇදට වෙලා ඉන්ඩි, එලියෙ තටත්ඩි හෙම යන්නේ නැ ඩුලං ගහනවා"

මෙම සියලු ම ප්‍රශ්නවලට තීනදාස ගෙන් මවට ලැබුණ පිළිතුර වූයේ,

"මට අමාරුවක් නැ අම්මෙ, මං මල්ලින් එක්ක සෙල්ලං කරනව"

අනවශ්‍ය ලෙස මෙසේ බලපැමි කරන දෙමාපියන් නිසා ලමා මනස පිඩාවට පත්වනවා පමණක් තොට, කායික වශයෙන් ද ඔවුනු පසුබැමට ලක්වෙති. තව ද අසනීපයක් නැති ප්‍රතාට කොත්තමල්ලි පොවුමින් අනවශ්‍ය මහත්තාට එනම් ජීනදාසගේ පියාට නිකරුණේ දෙශ නැගිම ද මෙම දරුවාට දෙන මානකික වදයකි. නිවසේ තම දරුවන්ට සතුරින් කළේ ගෙවීම අහිමි වීමට තරම් මෙම බලපැමි ඇති කරයි.

ලොකුහාමිනේ ඇාති දියණියක වන ගුණවති දිරියට කරන වෙනස්කම් වඩාත් කැඳි පෙනෙන්නේ කනේ අමාරුවක් නිසා විලාප දෙමින් හඩන ඇයට දොස් පවරමින් අසනීපයක් නැති ප්‍රතාට කොත්තමල්ලි පොවුමින් අනවශ්‍ය ලෙස පුවුදුක් විමසීම නිසා ය. රවකයා දරුවන්ට තම නිවසේ ද ලැබෙන ආදරය, රකවරණය, ඇගයීම ඇාතියකුගේ ගෙදර තුළ ද තොලැබෙන අයුරු විශ්වසියන්වයකින් ඉදිරිපත් කරන්නේ තම මවගේ සොයුරාගේ නිවස තුළ ගුණවති මෙහෙකාරියකගේ තත්ත්වයට පත් ව ඇති අයුරු තිරුපණය කරමිනි. "අම්මෝ දෙයියන් ඉන්ඩි බැරියෝ" ගුණවතිගේ මෙම වේදනාත්මක හඩ ඇයගේ අසරණ බව මුළු ලෙවාට ම කියන්නා වැනි ය. මාපිය රකවරණය නැති දරුවන්ට සමාජයෙන් ලැබෙන අපමණ ගැහැටු ගුණවතිගේ වරිතය තුළින් පායික සිත් තුළ කරුණා රසය දනවීන් ඇති වන්නේ රවකයා කටවහර අවස්ථාවෝවිත ව හාවිත කොට ඇති බැවිනි.

තුතන කෙරිකතාකරුවන් අතර සහජ ප්‍රතිඵාවකින් පුත් ලේඛකයකු වන දායාසේන ගුණයිංහ "මාවතේ දරුවෝ" කෙරිකතාව තුළින් පායික සිත් අකර්ෂණය කරගන්නේ ඔවුන්ගේ ලමා අවධියේ වමත්තාර සිද්ධියින් සිතට නෘත්ති.

දෙමාපියන්ගේ හෝ වැඩිහිටියන්ගේ කවර හෝ බලපැමික් නැති ව තිදුල්ලේ මඩවතුර පිරුණු මහපාරක මහවැස්සේ අසීමිත නිදහස් පුවුය විදිමින් ප්‍රමුදිත වන දරු දිරියන් රවකයා අප හමුවට ගෙනෙන්නේ මේ අපුරුනි.

"විවෙක මවුනු, වේගයෙන් දිවෙන රියක වයරයකින් විරිස් ගා විදෙන වතුරින් නැහැවි ගියහ. එවිට ඔවුන් කළේ, හිමිදිරි උද්දාමයෙන් කිවි බිවි ගානා පොල්කිවිවන් රනක් සේ එක දිගට මහ හඩින් කිවි බිවි ගා සිතාසිමයි. අත් ඡවරයකින් විදින දිය දහරක් සේ විසිරි වදින එම දිය පහර ඔවුන් ඉතා කැමැත්තෙන් අපේක්ෂා කරන බවක දිස්විය."

කාටන් පළමු ව මඩ වතුරෙන් නැහැවෙන්නට පොරකන මේ දරුවන් සියල්ලන් ම වාගේ ඉපිලි ගිය සතුට සුක්ති විදින්නේ ලමා ලෙවා අසිරිය කවර සමාජ මට්ටමේ සිටිය ද විදැගැනීමට හැකි බව පළ කරමිනි. මෙම දරුවන්ගේ සිතුම් පැතුම් කෙතරම් නිරව්‍යාප්‍ර ද කෙතරම් උදාර ද යන්න පසක් වන්නේ අසල සාත්තු තිවාසයේ සිටි ප්‍රං්ඡ බැඩි මඩනාමින් තුවු සපුරු ගිලෙන වීදි දරුවන් වෙත පැමිණි මොහොත් ය.

"මෙන්න බොලේ බබෑක් වැඩිසට කෙමෙනවේ...." සමවයසේ හෝ එච් වඩා වැඩිමහල් ව සිටිය ද මාවතේ දරුවන්ට ධනවත් ප්‍රවුල්වල දරුවන් බඟාලා ය. මෙම දුරිය වටා රෝක් වූ අනෙක් දරු දුරියේ ඇයගේ නම ඇසු අවස්ථාවේ "බෙඩි" යයි උත්තර දුන් විට මහ හඩින් සිනාසමින් අවහිංසක සතුවක් විදිති. ප්‍රංචි බෙඩි ද ඔවුන් භා සතුවින් සිනාසි විනෝද වූයේ ප්‍රමා ලොවේ යථාර්ථව වැඩිහිටියන්ට ප්‍රකාශ කරන්නාක් මෙනි.

සිය අත්දැකීම් සාර්ථක ලෙස ප්‍රතිනිර්මාණය කරමින් ප්‍රමා ලෝකය තත්ත්වාකාරයෙන් දකින රංජත් ධර්මකිරීමේ 'ප්‍රදීපාගාරය යට' කෙටිකතාව ද ජනාදරයට පාතු වී ඇත. කතාව ආරම්භ වන්නේ පිය සෙනහස නොමද ව ලබන දියණියකගේ විස්තර වර්ණනාවකිනි.

දෙවුන්දර පිහිටි ප්‍රදීපාගාරය බැලීමට කථානායකයා තම බිරිද භා දියණිය සමග පැමිණිය ද එදින එය වසා තිබුණි. දියණියගේ බලාපොරොත්තුව කෙසේ හෝ ඉවු කිරීමට පියා තොරතුරු අසන ලද්දේ වයස අවුරුදු එකාළහක පමණ වූ දුරියකගෙනි. ප්‍රදීපාගාරයට යාමට කුමයක් උදාකර ගැනීමට සාකච්ඡාවක යෝජු කථානායකයා " 'අපි ඇතුළට ගියෙක් ඒ මහක්තය අපට වෙඩි තියාවි ද දන්නේ නෑ' කි විට විවිධ සිනාවකින් සංග්‍රහ කළ ඇය 'අපෝ නෑ ගේට්ටුව උඩින් පැනුලා යන්න. අපිත් හැම තිස්සෙම යනවා' "

යයි සත්‍ය ප්‍රකාශ කළේ ප්‍රමා ලොවේ නොරු විවා නැති බව පළ කරමිනි.

සමන්තිකා නම් වූ මෙම දුරිය අමුත්තන් සමග මිතුරු වූ පසු අසන ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු දුන්නේ පහත් සිතිනි. මෙවුනි නමුවක් කවදා හෝ ඇයට තොලැබේ ඇති බව පෙනී ගිය මොහොතේ කථානායකයා ඇයගේ අසරණකම දකි. ඇය රසකැවිලි භා තේ බිමෙන් පසු ඔවුන් භා වඩ වඩාත් මිතුරු වූයේ ප්‍රමා වයසේ යථා ස්වභාවය පාමිනි. මුල ද මිතුරු බවක් තොපෙන් වූ තම දියණිය මෙම දුරිය භා අත්වැළ බැඳෙගෙන ප්‍රදීපාගාරය පිහිටි වත්ත දිගේ දුවන්නට වූවා ය. ප්‍රමිතින්ට හිත මිතුරුකම් පාන්නට සමාජ තත්ත්වයන් බල තොපාන බව මෙම කතාවෙන් ද මනා ව තහවුරු වේ.

"මාත් කුස්සියට වෙලා සන්කෝසෙන් බලාගෙන සිටියා කෙලි පැටික්කි දුව පැන ඇවේදින හැරී. කා එක්කලා කියල සෙල්ලං කොරන්න ද.... ඔය කාජ්පෙට තැගලා දවස තිස්සෙම බලාගත් අත් බලාගෙන ඉන්න එක තමයි කරන එකම වැඩේ"

මෙසේ ප්‍රකාශ කළේ සමන්තිකාගේ ආවිවි ය. කථානායකයාගේ බිරිද කොළඹ යැමට කථා කළ ද ඇය ඒ ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කළේ කවදා හෝ මුහුදු ගිය තම පියා එනැංසි යන හැඟීම තිබු බැවුනි. මෙවු සෙනහස භා පිය සෙනහස ද අනිම් වූ මේ දුරිය පිළිබඳ කතාන්තරය කියවින්නාගේ සිත සයල කරයි. තම පියා ගැන මෙම දුරිය දක්වන අසීම්ත ආදරය තත්ත්වාකාරයෙන් නිරුපණය කිරීම නියා ඇයගේ නිරව්‍යාජ බව භා පිය සෙනහසේ මහිමය මැනැවින් හෙළි වේ.

ඉහත සඳහන් කෙටිකතාවල එන ප්‍රමා වරින තුළින් ඔවුන්ගේ විවිධාකාර සිතුම් පැනුම් භා වර්යා රටාවන් විශ්වසනීයන්වයකින් යුතු ව නිරුපණය වී ඇති අතර, කතුවරයින්ගේ නිර්මාණ කුසලතාව ඒ මගින් දිස්වේ.

07. කාව්‍ය නිර්මාණයේ දී පියවර කිහිපයකින් ඉදිරියට ගිය තුතන කවියෝ සාම්ප්‍රදායික වස්තු විෂයන් අමතක කොට සමාජයේ විවිධාකාර ප්‍රශ්න භා ගැටුළු, පීඩාකාරී ආරථික ජ්වන රටාව, මුහුක්කු සමාජය ආදි දේ සිය නිර්මාණ සඳහා තේමාව කොට ගත්ත. එමෙන් ම සිංහල සංස්කෘතියෙන් ගිලිපි යන මවිපිය සෙනහස, අමුසුම් සබඳතා ආදි පුරුෂාර්ථ භා වර්යා ධර්ම කියාපූමට උත්සුක වූහ. තව ද නව යුගයේ ක්‍රිස්තු කාව්‍යයේ ශිල්පය කුමයන්ට වඩා සමාජයට යථාර්ථ කියාපූමට අදාළ අත්දැකීම් තේමාව කොට ගෙන කවි පද බැන්දේ ය.

තුතන කවින්ගේ පුවියේෂී ලක්ෂණයක් වී ඇත්තේ පුද්ගලයන් අතර හටගන්නා වූ සංවේදී ආධ්‍යාත්මික බැඳීම විවිධ පාර්ශ්වයන් මුල්කොට ගෙන කවියට තැගීම ය. මහගමස්කරගේ 'අම්මා' යන කවි පෙළෙන් ශ්‍රී ලංකාව වැනි ආසියාතික රටක මවකට හිමි අසමසම තැන වර්ණනා කරන්නේ මවක විසින් දරුවෙකු වෙනුවෙන් උසුලන මහමෙරක් වැනි බර පුවා දක්වමිනි.

අම්මා වැළදු තැන මහ පොලොවට

පිමිලා තිබුණි එතැන පුදු පාටට

නමක් නොමැති ප්‍රංචි මලක්

සිම්බෑය ඔහු එමල නමා හිස

මෙහි ද කවියා මාතාත්වයේ උදාරත්වය සංකේතාත්මක ව කියා පාන්නේ 'පුදුමල' උපයෝගි කොටගෙන ය.

දහසකුත් දුක් කරදර විදිමින් ඉන්ද්‍රවිලයක් සේ නොසැලී සියලු බාධක මැඩගෙන තම පුතා සමාජයේ බලවත්තු ධනවත්තු කර ඇත්තේ අම්මා ය. එවැනි පුත්තු මවගේ සෞඛ්‍යාන පූර්ණ අතිත ආචර්ජනයක යෙදෙමින් මුළු ලොවට ම ඇසෙන්නට මෙසේ මව ගුණ ගයන්නේ සංවේදී සිතිති.

තම පුතාගේ පණතාල රෙක ගැනීමටත්, පාසල් යවා ආධ්‍යාපනය දීමටත් මේ අසරන අම්මා නොකළ දෙයක් නැති තරමිය. කුසගිනි නිවිවේ තැම්බු බතල දළ ලුණු දියර හා පොල් මිශ්‍රකොට කැවීමෙනි. පාසල් යාමට ජංගි අන්දා ඇත්තේ කඩයළුපන් විකුණා ලැබූ සුළු ලාභයෙනි. ඉහළ පන්තිවලට වැඩි වැඩියෙන් මුදල් අවශ්‍ය වූ තිසා ඇය තුන්හිරිය පන් කොඳ සෞඛ්‍ය ගොස් ඒවා කපා ගෙනැවිත් සායම් පොවා පැදුරු විකුණා වියදම් කළ තිසා අද ඇයගේ පුතා සමාජයේ ඉහළින් වැජයි.

නොදත්තෙම් මම එකල

අම්මෙම ඔබේ වත කැටුවපතක් බව

එදා මවගේ අහිමතාර්ථ ඉටුකරමින් තරගකාරී ලොවක සිරි තිසා මහුව තම මව තේරුම් ගැනීමට තරම් හැකියාවක් හෝ අවස්ථාවක් නොවිය. එහෙත් මව ලෝකයේ යථාර්ථය සැබු ලෙස වටහා ගෙන ලෝදිමින් නොසැලී සිරි දිරිය මාතාවක් බව මහුව පසක් වන්නේ මව මළ පසු ය. පොතපතින් හෝ සමාජය ඇසුරෙන් හෝ නොලැබූ ජීවිතාවයේදය මහු දුන් ලබා ගන්නේ මවගේ ගුණ සමුදාය සිහියට නැගීමෙනි. සංවේදී පුත්තු තුළ මව ගැන තිබූ ආධ්‍යාත්මික බැඳීම ව්‍යාර්ථවත් යෙදුම් මගින් කියාපාමින් රසික සිත් හාවෝද්දීපනය කරමින් මුද්ධී වර්ධනය කරා යොමු කිරීමට මහගමසේකරයන් පැදු කුසලතාව පැසසිය යුතුම ය.

බොහෝවිට ජීවිතය පිළිබඳ ව සනාතන ධර්මතා ප්‍රකට කරන අවස්ථා මුල්කොට ගෙන පිය තිරමාණ කිරීම විමල් දිසානායකයන්ගේ ලක්ෂණයකි. තමා ලත් සානුකම්පිත ජ්වන අන්දුකීමක් මස්සේ දරු සෙනෙහසක හා පිය සෙනෙහසක අයය "පිතාත්වය" තම් පැදි පෙළෙන් මහ තිරමාණය කොට ඇත්තේ රසික හදවත් ද පුහුමුවාලමිනි.

මහු මේ සඳහා පාදක කරගන්නේ අප කුවුරුත් කුඩා කළ වින්දා වූ සරල අන්දුකීමකි. මෙහි පියකුගේ රෙකවරණය දරුවන්ට අත්‍යවශ්‍ය බවත් බිය වූ අවස්ථාවක මවකට වඩා පියා ගැන දරුවන්ගේ විශ්වාසය ඇති අයුරුත්, ඒ මත මුළුන්ගේ සබඳතාවය පවත්නා බවත් විශ්වසන්වයකින් යුතු ව ඉදිරිපත් කොට ඇත.

අහස ගුගුරුවමින් හෙණ හඩි පැතිරෙන අවස්ථාවක දියණියක තම පියාගේ ආරක්ෂාව පතාගොස් සැනැසන ආකාරයත්, ඒ කුළුන් කළුකයාට මවිපියන් දක්බලා ගැනීමේ අදහස පහළ වත අයුරුත් මෙම පැදි පෙළෙන් ඉදිරිපත් කොට ඇත. පුද්ගල අන්දුකීමක් පොදු අන්දුකීමක් බවට පත් කරමින් කුඩා දුරියක බියවීමෙන් පියා වෙත තැපුරු වූ ආකාරය සංඝ්‍රී ලෙස කියාපාමින් දෙමාපියන්ගේ හා දරුවන්ගේ ආධ්‍යාත්මික බැඳීම සඳා පවතින බව ලොවට මතක් කර දීම රවකයාගෙන් ඉටු වූ නොමද සේවයකි.

දුක්මුසු මුහුණින් තමා වෙත ආ කුඩා දියණියගේ කැලුම්පූරුණු සිත පියා සුවපත් කරන්නේ රසිකයාගේ සිත් දරු සෙනෙහසින් පුරවාලමිනි.

බිය නොවන්න දියණිය ඔබ සිරිතු මැනවි නොවී සසල	
තෙදියත නෘත්තා සක්විති රජ කෙනෙක්ම් යුතුතොද බල	
දුටු සඳ මා ගන කුඩා විදුලිය හා හෙණ හඩි ද	පුවල
බැගුපත්ව වැනිරෙනු ඇතු දුවිත් මා දෙපා	අසල

ස්වාභාවික වස්තුන්ට මෙසේ ජීව ගුණය ආරෝපණය කොට දියණියට පියා තුන්ලොවට ම නායක සක්විති රජකු බව කියයි. මෙම කඩානායක පියාට තමා කුඩා කාලයේ පියාගෙන් ලද ආරක්ෂාව හා උණුසුම ක්ෂේෂික ව දෙනෙන්නේ දියණියගෙන් ලද කම්පනය හේතුකොට ගෙන ය. කාලයක් නොදුව මවිපියන් හමුවට යාමට බැනි පෙම සිතක් පහළවත් කඩකයා අවසාන ක්වියෙන් පුත්තුගේ භූමිකාව මැනවන්න තිරුප්පණය කරයි.

නායල කන්දෙන් හෙණ හඩි නැගී අහස දෙදරන	විට
දිව ගොස් මම එකල වැළද ගතිම් තාත්තා	හනිතට
මහුගේ ඇණුසුම දුනුද දනෙනවා	මා හට
මේ සඩි අන්තයේ කෙලෙසින් හෝ මා යා යුතුය	ගමට

නරගකාරී ලොවකට පාතලා මූදල් පසුපස හඩායන වර්තමානයේ ව්‍යව ද කුඩා අවධියේ මාපියන්ගෙන් ලද උණුප්‍රම තම දරුවන් නිසා හෝ සිහිවෙන සංවේදී මිනිසුන් නැත්තේ ම නොවේ. විමල් දිසානායකයන් විසින් දෙමාපියන් හා දරුවන් අතර සබඳතාවය පොදු වින්ද්‍යායක් බවට පත්කොට ඇති අයුරු අපුරු ය.

නුතන කිවිදියන් අතර නමක් දිනාගත් යමුනා මාලනී පෙරේරා ක්වියේ වස්තු විෂය පමණක් නොව, ආකෘතිය ද නැවුම් සංකළුපනා හා ගිල්පිය ධර්මතාවලින් පේශණය කොට සමාජ යථාර්ථය කළාත්මක ව හා විශ්වසනියත්වයන් ඉදිරිපත් කිරීමට උත්සුක වී ඇත. පුරුෂයා මුල්කොට ගත් සමාජයක ස්ත්‍රීයකගේ ඉරණම කෙලෙස සිදුවිය හැකි ද යන්න කියාපැම්ම "සුරාසොඩ සැමි වලප" නම් ක්විපෙළ ඇය විසින් නිරමාණය කෙරිණි.

පවත්නා තාක් කල් හෝ ජේවත් වන තාක් කල් අගය නොතේරුන දෙයක හෝ පුද්ගලයකගේ වටිනාකම වියේ වූ පසු ව දැනීම ලෝක ස්වභාවයයි. එලෙස සුරාවට ලොල් වූ සැමියාට තම බිරිදිගේ අගය වැටහෙන්නේන් ඇය මිය හිය පසු ය. රසික සින් සපල කරමින් තම බිරිදිගේ ගුණ සමුදාය සිහි කරමින් ඔහු හඩා වැළපෙන්නේ මෙයේ ය.

අයස ලගැනී මා ලග සිටි	යසවතිය
සහිරිබර සැපත නොම දුටු	සිරිමතිය
නිරස කුලබාපුන් වැලඹු	රසවතිය
කඩුක වැල් යහන සැරසු	පතිවතිය

බෙඩු සැමියා නිසා සමාජයේ සැමුදා ගැරහුමට ලක් වූ ඇය ගේ දොර; ඇදුම් පැලඹුම්, බඩු මුව්වූ ආදී කිවිදු සැප සම්පතක් නොලැබුවා ය. රසවත් අහරක් කුමට තබා දක්නට වත් නොතිබුණු ඇයට වැළිරෙන්නට හෝ නිදියන්ට ඇදක් පවා නොතිබුණු බව පවතන සැමියා ඒ කිසින් නැතිවත් මැරෙන තුරා තමා සමග ජ්වත්වීමේ අගය මහ ඉහළින් වරණනා කරන්නේ ඇය කිරීමත්, සිරිමත්, රසවත් (රසය දන්නා), පතිච්චනාට රකි පැහැදිලි ලෙසිනි.

මෙහි ද කිවිදිය මානව හක්තියෙන් සංයමයෙන් රසික සින් සංවේදී කිරීමට ක්වියේ එමුවැට අර්ථ රසයට හානි නොවන ආකාරයෙන් ගැළපීම ඇයගේ කාව්‍යමය කුසලතා මැනවින් කියාපාන්නකි.

මහ පොලොවට පවා ඉසිලිය නොහැකි තරමේ අපා දුක් විදිමින් පරපුර පවත්වාගෙන යාමට දරුවන් ද බිජි කරමින් අන්ත අසරන දිවියක් ගෙවු බිරිද මල පසු හඩා වැළපීමෙන් ඇති එලය කුමක් ද? කිවිදිය සමාජයට මුදා හැඳුමට සිතන මෙම දරුණෙනය තේමාව හා බැඳුණු මුළුවන් පුතු කාවෝස්පතුම නිසා සුරාසොඩ සැමියා පිළිබඳ ව රසික සින් තුළ අනුකම්පාව ඇති වේ. අමු සැමියන් අතර තිනිය පුතු වන්නේ කවර බැඳීමක් ද කියා මෙම සැමියා විසින් පසක් කර ගැනීම තුළ සුරාව නිසා නොමග ගියත් සංවේදී පුද්ගලයකු බව මනා ව පැහැදිලි වේ.

විද විද අපා දුක මට සැපත දුන් සරා
අවිනික්මන් කළේ ඇය මග යසේදරා!

තම මියයිය බිරිද පතිනිදිම රකින ලද පරමාදේශී පතිනියක වූ යසේදරාවට උපමා කිරීමෙන් කෙතරම් ගැටීම් ඇතිව්ව ද මුව්න් අතර පැවැති සංවේදී ආධ්‍යාත්මික බැඳීම සියුම් ලෙස විවරණය කිරීමට කිවිදිය සමත් වූ බව පෙනේ.

මහගමසේකර විසින් රවිත 'අම්මා' ක්වි පෙළ ද, විමල් දිසානායක විසින් රවිත 'පිතාත්වය' ක්වි පෙළ ද, යමුනා මාලනී පෙරේරාගේ 'සුරාසොඩ සැමි වලප' ක්වි පෙළ ද මැණිවරුන් හා පුත්‍රුවන්, පියවරුන් හා දියැනියන්, සැමියන් හා බිරින්දැවන් අතර ඇතිවන සංවේදී ආධ්‍යාත්මික බැඳීම සියුම් ලෙස විවරණය කිරීම තුළින් සමාජයට උදාර මෙහෙරක් දායාද කොට ඇත.

08. නරඛන්නා සින් තුළ රස ජනනය කිරීම නාට්‍යයකින් අපේක්ෂා කරන වැදගත් ම කාර්ය වන අතර, නාට්‍යයේ මනා විකාශනයට ඉවහල් වන පරිදි නාට්‍යයේවිත අවස්ථා ගොඩනැගීමෙන් එය ඉෂ්ට සිද්ධ කරගත හැකි වේ. නාට්‍යයේවිත අවස්ථා යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ ජ්‍යෙෂ්ඨක්‍රියාත්මකයේ රසය තීවු කරන අවිනිශ්චිත මොහොතායි. ඒ තුළින් ජ්‍යෙෂ්ඨක්‍රියාත්මක මනස තුළ සැකය, විමතිය, කුතුහලය ආදී හැඳුම් ජනනය වන අතර, ජ්‍යෙෂ්ඨක්‍රියාත්මකයේ ගුහවාදී ප්‍රතිචාර මැද කතාව කුමයෙන් විකාශනයට පත් වේ. ශ්‍රී හර්ෂදේවයන්ගේ රක්නාවලී නාට්‍යයේ සාර්ථකත්වයට නාට්‍යයේ අවස්ථා රසක් සේතු වී ඇත.

නාට්‍යයේ පළමු අංකය ආරම්භ වන්නේ රුපු විදුළු සමග මදනොත්සවය නරඛන අවස්ථාවට වාසවදන්තා බිජියේ පැණිවිඩියක් රැගෙන මදනිකා හා ව්‍යුතලතිකා යන සේවිකාවන්ගේ පැමිණීමත් සමග ය.

වාසවදන්තා රුපු සමග අනාග ප්‍රතිමාවට පූජෝපහාර දක්වීමට පූජාහාණ්ඩ ගෙන එන ලෙස කි විට ඇය අතට ඒවා පත් කරන්නේ සාගරිකා ය. සාගරිකා රුපුගේ නෙත තොගැවෙන සේ තබා ගැනීමට උත්සාහ දරන වාසවදන්තා බිසව සැලලිහිණියා බලා ගැනීමට යන ලෙස සාගරිකාට කියයි. මෙම නාට්‍යය ඉදිරියට ගලා යාමට සැලලිහිණියා කුඩාවෙන් නික්ම යාමේ අවස්ථාව ජ්‍යෙෂ්ඨක හමුවට ගෙන එන්නේ අතිශය ස්වභාවිත අයුරිනි. සාගරිකාගේ සිතුවිලි තුළින් එය මතා ව ඔප්පු වේ. ඇය දැන් මෙහෙකාරියකගේ හූමිකාව රශපූච්චන් තම විවාහක සැලියා වන රුපු හමුවීමට අවස්ථාවක් නැතු. එහෙන් රුපු හදුනා ගැනීම නිසා තම අහිමතාර්ථය සාධනය කර ගැනීමට ඇය ගන්නා උත්සාහය නාට්‍ය විකාශනයට අවස්ථාව උදා කරයි.

රුපු නෙත ගැවුණු වේලේ සිට සාගරිකාගේ හදවත වැළපෙන්නේ ය. රුපු දක ගැනීමට අවස්ථාවක් නොලැබුණු නිසා උදයන රුපුගේ රුපය ඇද සකුටු වෙයි. එය දුටු සුසංගතා විතුය උදුරාගෙන රුපු ලැගින් සාගරිකාගේ රුව අදියි. තම මිතුරිය අසන ප්‍රශ්නවලට සාගරිකා උත්තර දෙන්නේ මෙසේ ය. "මට කියන්බ ලැංඡය ඔබ කා එක්කවත් කියන්නේ නැත්තම් ?" සුසංගතා පොරොන්ද වන්නේ එය සතරකන් මන්ත්‍රණයක් බව කියමිනි. නොසිතු අයුරු එය සකන් මන්ත්‍රණයක් වන්නේ සැලලිහිණියා එය දැනගත් නිසා ය.

වදුරා සැලලිහිණියා සිටි කුඩාව හැරදුම්ම නිසා සැලලිහිණියා ඉහිලි යයි. කතා විකාශනයට මේ අවස්ථාව. මහන් රැකුලක් වන්නේ රුපු හා සාගරිකා හමුවීමට ඉන් ඉඩකඩ ලැබෙන නිසා ය. සුසංගතා හා සාගරිකා අතර ඇති වූ සංවාදය පාඩුම් කරගත් සැලලිහිණියා එය ප්‍රතිරාවය කරදී රුපු එය තේරුම් ගති. විදුෂකගේ සිනාවට ඩිය වූ සැලලිහිණියා ඉවතට පියාආ යත් ම දොර හැර දුම් සැලලිහිණි කුඩාවත් සිතුවම් ප්‍රවරුවත් විදුෂකගේ නෙත ගැටීමන් සමග ඇතිවන අවස්ථා නිරුපණය නාට්‍යව්විත මෙන් ම ස්වාහාවික ය. රුපුගේ මුවින් පිටවන පහත සඳහන් රසවත් කවිය කතා විකාශනයට හේතු වන්නේ මෙම සුරුපිය කුවරු දැයි රෝතුමා සෞයන්ට පෙළමින නිසා ය.

ඇතුළු සිරියෙන් පසු කළ සිරි	ලන්දු
මා කෙරෙහිම නිති ප්‍රේමය	රන්දු
මා හද මානස විලැ ලොබි	බැන්දු
කුවරුදු හසාන වන් මේ	ලන්දු

මේ අවස්ථාවේ සැලලිහිණියා අල්ලා ගැනීමට ගිය සුසංගතාත්, සාගරිකාත් එය බැරි වූ නිසා විතුය රැගෙන යාමට එයි. රුපු සිතුවම ගෙන සාගරිකා ගැන ආසාවෙන් කතා කිරීම නිසා දෙදෙනාගේ ම අරමුණ එකක් බව ජ්‍යෙෂ්ඨකයාට වැට්හෙන් ම ඉදිරියට සිදුවන දේ දැන ගැනීමේ කුහුල වැඩි වේ. රුපු සිතුවමේ ඇද ඇති සුරුපිය ගැන කිවී ගායනා කරදී සාගරිකා බලාපොරාන්තු දුල්වා ගති. නාට්‍යව්විත කතාව අවශ්‍ය ඉලක්කය කරා ගෙනයාමට සුසංගතාගේ වරිනයෙන් මහන් පිටිවහලක් ලැබේ ඇත. ඇය සාගරිකා හා රුපු මුණැයේ වූ අයුරු අපුරු ය. මේ අවස්ථාවේ සාගරිකාගේ මුවින් පිටවන වදන් අවස්ථාවේව්විත ය. "රෝතුමා දක්කට පස්ස ලැංඡය. නිසා යනව කියා මට අඩිය උස්සන්ඩ්වත් බැහැ." රුපු හමුවට ආ සාගරිකා බොරු තරහක් මට්ටාගෙන සුසංගතාට දොස් පවරන්නේ එය එසේ විය හැකි බව ජ්‍යෙෂ්ඨකයාට සිතෙන අයුරිනි.

දැන් රුපුට සාගරිකා දක බලා ගත්තා පමණක් නොසැහේ. ඇගේ අත අල්ලා ස්පර්ශ කිරීමට පවා සිතේ. එහෙන් රට අනුබලයක් සාගරිකාගෙන් නොලැබේ. රුපු ඇය සනසුම්න් පෙමිබස් දෙවීම අරඹන් ම වාසවදන්තා බිසව එන බව විදුෂක කියයි. බියට පත් රුපු බිසව ගැන විමසන් ම තමා සාගරිකාත් වාසවදන්තා වගේ යයි කි බව පවසන් ම රුපු විදුෂකට දොස් කියන්නේ අපුරු අවස්ථාවක් නැති කළ බව කියමිනි. මෙම තීරණාත්මක අවස්ථාව නාට්‍යමය අයුරින් ඉදිරිපත් කොට ඇති අයුරු අගන් ය.

වාසවදන්තා බිසව එනවිට සියල්ල ම සන්සුන් ව තිබුණි. එහෙන් විදුෂකගේ කිහිල්ලේ ගසාගෙන තිබූ සිතුවම් ප්‍රවරුව බිම වැට්හෙන නිසා වාසවදන්තා බිසවට එය හමුවිය. ඒ පිළිබඳ ව විස්තර ඇසුළුවිට විදුෂක ඉදිරිපත් ව තමා විසින් අදින ලද්දක් බව පැවුඩුව ද වාසවදන්තා බිසව එය බොරුවට පිළිගෙන හිස කකියන බව කියා යන්නට සැරසෙයි.

ජ්‍යෙෂ්ඨකයා එළු අංකය වෙත හිත යොමු කරන්නේ වාසවදන්තාගෙන් සාගරිකාට කුමක් වේ දේයි යන සැකයෙනි.

රත්නාවලි නාට්‍යයේ සාර්ථක ලෙස නාට්‍යව්විත අවස්ථා මෙසේ විශ්වසනියන්වයෙන් යුතු ව ගොඩනගා ඇති නිසා කරා විකාශනය ද මැනවින් සිදු වී ඇත.

I - කොටස

01.	1.1 (4)	1.2 (4)	1.3 (5)	1.4 (1)	1.5 (5)	1.6 (4)
	1.7 (3)	1.8 (2)	1.9 (4)	1.10 (3)	1.11 (2)	1.12 (1)
	1.13 (2)	1.14 (3)	1.15 (2)	1.16 (4)	1.17 (2)	1.18 (5)
	1.19 (3)	1.20 (5)				

II - කොටස

02. (අ) (i) අනුරාධපුරය අවට වූ උතුරු දිග තැනිතලාව හා වලමේ ගග, මැණික් ගග හා කුමුක්කන් මය යන ගංගා ආශ්‍රිත ගිනිකොණ දිග තැනිතලාවන් ය.
(ii) ආර්යාගමනයේ සිට / ආර්යයන්ගේ පැමිණීමේ සිට
(iii) * නිසි කළට මෝසම් සුළුගෙන් වැස්ස ලැබීම.
* සුදුසු දේශගුණයක් තිබීම.
* සන වනාන්තරවලින් වැසුණු භූමි නිර්මාණයක් පිහිටා තිබීම.
* නිරිතදිග මෝසම් සුළුගින් වැසි ලැබෙන පුද්ගලික් ගලා එන ගංගාවලින් මෙම පුද්ගලික් ජලය ලැබීම.
(iv) තල, අමු, මෙනෙරි
(v) වී ගොවිතැන
- (ආ) ජාතික සම්පතක් වන ජනගුරුති විනාශයෙන් ජාතික අන්තරාව ද විනාශ වේ. සංස්කෘතියේ සත්‍ය හෙළි කරන ජනගුරුති රැකිය යුත්තේ ඒවා ජනගුරුති නිසා ම ය. සංස්කෘතික උරුමයන් නොතැකීම, නාගරිකරණය, කාර්මිකකරණය හා තාක්ෂණික ආක්‍රමණ නිසා ජනගුරුති විනාශ වෙමින් පවතින බවත් ඒවා පුරුණීමේ වැදගත්කමන් රාජ්‍ය විශේෂයින්ගේ මෙක්සිකෝ නගර ප්‍රකාශනයේ සඳහන් වේ. අනතුරු වැඩිවන්නේ යටත් විෂ්තවාදය, අවශ්‍යාවුම්, විදේශීය ආක්‍රමණ හා ආගන්තුක හරයන් පැවත්වීමෙන් අතිතය සමඟ මානව සඛ්‍යතා බිඳී මතකයන් විකෘති වීමෙන් බව ඔවුන්ගේ අදහසයි. (වචන 68 ක්.)

03. (i) කුමෙයන් අභාවයට පත්වන සාම්ප්‍රදායික ජන ක්‍රිඩා
මිනිසාගේ මුල් ම සාහිත්‍යාංශය වන ජන කිවිය වන්මත් ජනතාවට තම මුතුන් මිත්තන්ගෙන් ලැබී ඇති අගනා සංස්කෘතික උරුමයකි. ජන කිවිය ඇසුරින් ලියන ලද බොහෝ කාව්‍ය නිර්මාණ අද රසිකයන් අතර ජනලියත්වයට පත් ව ඇත්තේ එදා ජන කිවියේ තිබූ නිර්ව්‍යාප බව හා සරල බස්වහර මෙම ගි, කිවිවල ද දැක්නට ඇති බැවිනි.

මෙහි දී සාකච්ඡාවට හාජනය වන්නේ සාම්ප්‍රදායික ජන ක්‍රිඩා වන අතර, විශේෂයන් ඒවා රැකගත යුත්තේ ඇයි ද? යන්න විමසිය යුතු ය. අපේ ජන ක්‍රිඩා රැසක් ම ජන කිවි ඔස්සේ ප්‍රවලික වී ඇති අතර ක්‍රිඩාවේ තීක් රිති, ස්වර්ෂපය හා එහි පර්මාර්පල අදාළ කිවිවල මැනවින් දක්නට ලැබේ. වන්මත් ලෝකයේ සුපිරි ක්‍රිඩකින් පවා තම ක්‍රිඩා ඉසවිව ආරම්භ කිරීමට පෙර විවිධාකාරයෙන් තම ආයම සිහිකර ආයිරවාද ලබන අයුරු අප දක ඇත. ඇත අතිතයේ අප මුතුන් මිත්තන් ද ක්‍රිඩා සිදු කිරීම සඳහා දෙවියන්, බුදුන්ගෙන් අවසර ගත් ආකාරය ඒ ඒ ක්‍රිඩාවල ආරම්භක කිවිවලින් හෙළි වේ.

පළමුව බුද්ධං සරණේ නම කර
දෙවනුව ධම්මං සරණේ නම කර
තෙවනුව සංසං සරණේ නම කර
අධිය ගසන්නට මිහිකත අව සර

"ලි කෙළිය" ආරම්භයේ ද ත්‍රිවිධ රත්නයෙන් මෙන් ම මහ පොලොවෙන් ද අවසර ගත්තා ආකර්යයි මින් පෙනෙන්නේ.

'පොර පොල් ගැසීමේ' ද දෙවියන්ගෙන් වරම ගත්තේ මෙසේ ය.

සෙල්ලම් සිරිපද මේ අප	රකිනවා
පුල්වන් දෙවිරු වරම	ලැබෙනවා
පුල් පිපුමන් දෙවි පුරක	දරනවා
පොල් පුජාවට වරම	ලැබෙනවා

අතිතයේ අං කෙපිය ඉතා ජනප්‍රිය ක්‍රිඩාවක් විය. මෙහි දී බොහෝ ආගමික වතාවත් සිදු කෙරුණි. මිට සහභාගි වන්නන් දිය නා පිරිසිදු විය යුතු ය. දෙපිලේ නායකයින් අංවලට කහ දියර ඉස දෙවියන් සඳහා මෙසේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ගායනා කොට ඇත.

සයින් බර මෙයින් ලක	- කද කුමරු සාමිනේ
දාළහ පත්තින් දෙවියන්	- උමාගෙ දෙවියන්
රතිනා අප හැම දිනේ	- පතිනි සිරි කොමලාගා

ජන කටියේ මෙන් ම ජන ක්‍රිඩාවේ ද මූලාරමිහය පිළිබඳ ව විවිධ මත පවතී. පුරාණයේ ආගමික හා සාහිත්‍ය ගුන්පත්වලින් ද ඇතැම් මුද්‍රණ කළා ගිල්ප කුළින් ද ජන කටි, ජන කතා, ජන නාට්‍ය ආදි ජනග්‍රෑතිවලින් ද එකල පැවැති ක්‍රිඩා පිළිබඳ ව තොරතුරු රසක් දන ගැනීමට හැකි වේ. ජනක්‍රිඩා යනුවෙන් මෙහි දී අදහස් කරන්නේ අනාදිමත් කාලයක් තිස්සේ ගැමිදරුවන් විසින් කරන ලද කෙළු සෙල්ලම් යනාදියයි. එහෙත් බොහෝවිට කුණුරුවල අස්ථින්න තෙලා ගැනීමෙන් පසු ඉදිරි වර්ෂ සඳහා සැපුකත්වය පතමින් කරන ක්‍රිඩා ද, එට අමතර ව ත්‍රාසජනක ක්‍රිඩාවල ද වැඩිහිටියන් තිරත වූ බව පෙනේ. පොරපොල් ගැසීම හා අං ඇදීම ලක් ජනතාව ඒ කාලයේ කළ බව ඉංග්‍රීසි ජාතික රෝබටි තොක්ස් ඔහු විසින් ලියන ලද "එදා හෙලදිව" නම් ගුන්පයේ සඳහන් කොට ඇත.

අදත් ගැමිදරුවන් අතර දක්නට ලැබෙන 'කළුලි ගැසීම' නම් ක්‍රිඩාව අතිතයේ ද තිබු බව 'මතෙකරප පුරුණය' නම් පාලු ගුන්පයේ සඳහන් වේ. දිග ලියකින් කුඩා ලි කැබැල්ලකට පහර දීමේ ආකාරයෙන් කරුණු මෙම ක්‍රිඩාවේ දිග ලිය 'කළුලි' නමින් ද කුඩා ලි කැබැල්ල 'කුටිවා' යන නමින් ද හඳුන්වා ඇත. අද ජේලාස්ටික් ආදියෙන් සැදු කුඩා දරුවන් විනෝදවන් 'සුලං පෙත්ත' 'රුං පෙත්ත' එදා ද කුඩා දරුවන් අතර ජනප්‍රිය ක්‍රිඩා හා ජ්‍යෙෂ්ඨයක් විය. සුලං පහරට කුරකෙන සේ එය තල් කොළ, පොල් කොළ ආදියෙන් සාදා තිබුණි. මිලින්ද ප්‍රශ්නයේ එය 'කුරු කුණුවන් කෙළිම' යනුවෙන් විස්තර කොට ඇත.

එකල පිනුම ගැසීම, කරණම් ගැසීම ද තරුණයන් අතර ජනප්‍රිය වන්නට ඇති බව සිතිය හැකි ය. එම ක්‍රිඩාව 'කන්නංගරුවා ගැසීම' යන්තෙන් හැඳින් වූ බවත්, එම ක්‍රිඩාව අනුසාරයෙන් 'කන්නංගරුවා පහරක් දුන්නා සේ' යනුවෙන් එදා කටවහරේ පැවැති බවත් පෙනේ.

අද ස්ථී පුරුෂ සේදයකින් තොර ව විවිධ පුද්ගලවල කෙරෙන කටිරි හෙවත් තාවලි පැනීමේ ක්‍රිඩාව එදා 'පරිභාරපල' නම් ක්‍රිඩාව ලෙස පිළිගෙන ඇත. 'ඩීම මඩල වශයෙන් තොයක් තැන නිරි ඇද එසින් වැළඳිය පුත්තන් වළහා පැන කෙළිමය' යනුවෙන් මුහුමජාල සැදු සන්නයෙහි දක්වා ඇත්තේ මෙම ක්‍රිඩාව බව විද්‍යුත්තුන්ගේ පිළිගැනීමයි. අද ද මිට සමාන ව බොරපු ආදියෙන් තොර ව සම කරන ලද බිමික ඉරි ඇද තවටු පැනීම, ඉරි පැනීම, සාල් පැනීම යනුවෙන් මෙම ක්‍රිඩාව කරන අතර, පාසල්වල ද මෙය ජනප්‍රිය ක්‍රිඩාවක් වි ඇත. තව ද පිංහල අවුරුදු කාලයට ගම්වල කළුලි ගැසීම බහුල ව දක්නට ලැබෙන ක්‍රිඩාවකි.

කුඩා දරුවන් සතුවූ කිරීම සඳහා ද සෙල්ලම් බහු දීම අද මෙන් එදා ද පැවැතුණි. එම ක්‍රිඩා හා ජ්‍යෙෂ්ඨ බොහෝවිට සකස් කරන ලද්දේ වැඩිහිටියන් හා විත කරන උපකරණවල කුඩා ආකෘතියක් ලෙසිනි. ක්‍රිඩාව විනෝදය සඳහා ම තොව, ලමා මනසේ වර්ධනයට ද හේතුවන ආකාරයට තැනීමට තරම් අප මුතුන් මින්තෙන් නිරමාණයිලි මෙන් ම බුද්ධීමත්තු වූහ. කුඩා දරුවන් අතර සෙල්ලම් කරන්න හා විතයේ තිබු බවට සාහිත්‍ය ගුන්ප සාක්ෂි දරයි. අද ලමා තරුණ පිරිස් අතර කිසියම් කාලයකට ජනප්‍රිය වන සරුගලය එදා දරුවන් ද හා විත කළ බව 'අහස්පත', 'ආස්පත' යනුවෙන් පොත්පත්වල පුලුව සඳහන් වීමෙන් පැහැදිලි වේ.

එදා තිබු ජන ක්‍රිඩා අතර පංච කෙපිය, මළිඳ කෙළිය (මුතු පෝරුවේ ක්‍රිඩාව), පැවැතිවිව් කෙළිය ආදිය ගහස්ප ක්‍රිඩා ලෙස ජනප්‍රිය වි ඇත. මෙම ක්‍රිඩාවන් හා අදාළ ජනක කිවිත්‍යාවේ ස්වරුපය අර්ථවත් ව හා රසවත් ව කියන්නේ මෙසේ ය.

හනේ මුලට මුල වල	කෙළපන්නේ
අතේ මළිඳ තොර නැතුව	කෙළින්නේ
නෙතේ බැඳ්ම තොර නැතුව	බලන්නේ
දෙන්න දෙපිල ඉද මළිඳ	කෙළින්නේ
- (මළිඳ කෙළිය)

එම්මහන් ක්‍රිඩා අතර කංකං බුරු, කොටු පැනීම, අඩු ඇට පැනීම, කොප්පර කොප්පර පිමික්කා, එම්වත් කැම, එල්ලේ ගැසීම, ලි කෙළිය, කළුගෙබි මාලය, රඛන් ගැසීම, මෙවර කෙළිය හා පනා හැංගීම වැනි බොහෝ ක්‍රිඩාවන් නිබුණි. අද ද ඇත ගම්වල ගැහැණු දුරයන් අතර 'මෙවර කෙළිය' විභාත් ජනප්‍රිය වීමට රට අදාළ කිවිවල ඇති රිද්මය හා පදවල ඇති පුමට බව සේතු වි ඇති අතර, ඒවායේ අර්ථ රසය මෙන් ම ගබඳ රසය ද ඔවුන් යුතු ව යෙදී ඇත.

සාර සඳහා පෙති ජේර නොලන කල
වලියදෝ මගේ මෙවරයා
නැනේ තුළපල් තුළෙ දරුවන් පල්
අප දුටුවේ නැත මෙවරයා

(මෙවර කෙළිය)

ජන ක්‍රිඩා අතර ආගමික ක්‍රිඩා වශයෙන් පොරපොල් ගැසීම, අං කෙළිය වැනි ක්‍රිඩා පැවැත් වූ අතර, මෙය නියං සමයේ නොයෙක් පිඩාවන්ට මුහුණ දෙන ජනතාව වෙනුවෙන් වැස්ස ලබා ගැනීමේ අපේක්ෂාවන් දෙපිලකට බෙදී පත්තිනි දේවිය සඳහා කෙරෙන පූජා විධියක් ලෙස සිදු කොට ඇත.

ත්‍රාසජනක ක්‍රිඩා ලෙස මල්ලව පොර, අංගම් පොර, ගොන් තරග (එදා මේ තරගය සඳහා ගන්නා ලද්දේ කරන්තවල බඳින ගොනුන්ට වඩා ගක්තිමත් ගවයන් ය.) කුණුල් කෙළිය පැවැත් වූ අතර දිය කොකිලයන් සෙවීම, දියමුණු ඇල්ලීම ආදි ජල ක්‍රිඩා ද එකල තිබුණි. වක්ගුවු පැනීම, කඩ ඇදීම ද එකල පිරිමි ප්‍රමාණ අතර ජනප්‍රිය ක්‍රිඩා විය.

ඉහත සඳහන් ජන ක්‍රිඩා පමණක් නොව, තවත් ක්‍රිඩා රසක් අනිතයේ තිබු බව ජන ක්‍රිවලින් මෙන් ම විවිධ සාහිත්‍ය මූලාශ්‍රවලින් හෙළි වේ. අනිතයේ පැවැති බොහෝ ක්‍රිඩාවලින් අද ක්‍රිඩාවල දක්නට නොලැබෙන මහත්මා ගති රසක් දුක ගන්නට ලැබීමෙන් අප රටේ ජන ක්‍රිඩාවල උදාරත්වය ලොවට ම කියාපායි. ජන ක්‍රිඩාවල එක ම අරමුණ වූයේ සහභාගිත්වය මිස ජයග්‍රහණය නොවේ. ක්‍රිඩාවතින් පුද්ගලයාට හා සමාජයට ඉටුවිය යුතු සම්පිශ්‍ය, විනෝදය, ඉටුවිය, විත්ත ගක්තිය, සංම්‍යාපනය, නිතිගරුක වීම ද කායික හා මානසික සෞඛ්‍ය රාක්ෂණීය ගැනීම ද එදා ජන ක්‍රිඩාවලින් නොමඳ ව ලැබුණු බවට සාක්ෂි බොහෝ ඇත.

ජනගුරුත් නමින් හඳුන්වන ජන සම්ප්‍රදායයන්ගෙන් ඉටු වී ඇති සේවාව වන්නේ එක් පරම්පරාවකින් ලබා ගන්නා ලද දැනුම් සම්භාරය එළුග පරම්පරාව සඳහා උරුම කොට දීම ය. ජනගුරුතින්ට අදාළ කවර ක්ෂේත්‍රයකින් වුව ද තුනතන සමාජයට ගත හැකි දැනුම් සම්භායක් ඇත. ජන ක්‍රිඩා තුළින් ජාතික සංස්කෘතියට, සහභාගිත්වයට ආලෝකයක් ලැබේ ඇති බවත්, එය කවුදරත්ව ලබා ගන්නට අදාළ ක්ෂේත්‍රයේ විද්‍වත්තන් පෙළ ගැසේ නම් ක්‍රියාත්මක අභ්‍යන්තර ප්‍රාග්ධනය ඇති ප්‍රාග්ධනය ඇති වේ.

(ii). බුද්ධිමත් පාඨක සමාජයක් බිජි කිරීමෙහි ලා පුවත්පනෙහි කාර්යාලය

ලෝකයේ කවර හෝ සමාජයක් විභින් ආරක්ෂා සහිත ව පවත්වාගෙන ආ විවිධ විෂයාත්මක බුද්ධිය අන් අය වෙත ලබාදීමේ ප්‍රබලතම ක්‍රියාවලිය පුවත්පතක කාර්යාලය වේ. නවීන විද්‍යාත්මක සොයා ගැනීම මෙන් ම ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනයෙහි ලා උසස් එල නොලා ගැනීමට සමත් දාර්යාත්මක දරමයන් හා සංකල්ප ජනතාවට අනාවරණය කිරීම හේතුකොට ගෙන පුවත්පත නිසා බුද්ධිමත් පාඨක සමාජයක් අනිවාර්යයෙන් ම බිජි වේ.

එකසන් ජාතින්ගේ අධ්‍යාපනික විද්‍යාත්මක සංස්කෘතියක් සංවිධානයෙන් (UNESCO) ඉදිරිපත් කොට ඇති ග්‍රන්ථයෙහි ජනමාධ්‍යයකින් ඉටුවිය යුතු මෙහෙවරට අදාළ ප්‍රධාන කාර්යාලය කරුණු 8 කින් මෙසේ දක්වා ඇත. එය මෙහි සඳහන් කරන්නේ පුවත්පතකට ද එම වගකීම අයත් බැවිති.

1. තොරතුරු සම්පාදනය	5. විනෝදාස්වාදය
2. සමාජාත්‍යායෝජනය	6. අභිප්‍රේරණය
3. විවාදය හා සාකච්ඡාව	7. සංස්කෘතික ප්‍රවර්ධනය
4. අධ්‍යාපනය	8. අනුකලනය

පුවත්පතක වැදගත් ම කාර්යාලයක් පිළි වන්නේ කතුවරයාට හා සංස්කෘතක මණ්ඩලයටයි. මින් කතුවරයා බොහෝ දැ කියවා බලා අසා දැනගත් බහුග්‍රෑහයෙකු විය යුතු ය. එමෙන් ම විමර්ශනයිලි, විවාරයිලි, ගැවීජනයිලි හා භාජා ගාස්තු සාහිත්‍ය දැනුම් වඩා ගන්නට කැමැත්තක් දක්වන නව දක්මකින් යුතු වින්තනයක් ඇත්තෙකු විය යුතු ය. සංස්කෘතක මණ්ඩලයට ද මුහුකුරා ගිය විවාරයිලි දැනුමක් මෙන් ම තත් සමාජය පිළිබඳ අත්දැකීම ද ස්වාධීන දේශපාලන අදහස් ද තිබීම වැදගත් වේ.

සමාජාත්‍යායෝජනය යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ තත්ත්වාලා සමාජයේ කතාබහට ලක්ව ඇති ප්‍රධාන මානාකා පිළිබඳ ව පාඨකයන් හා ග්‍රාහකයන් දැනුවත් කිරීම සඳහා ඒ පිළිබඳ ව විවිධ දාශ්වීකෝණවලින් බලා ලිපි හෝ වැඩසටහන් තිෂ්පාදනය කිරීමි. පාඨකයාට දැනුම් සම්භාරයක් ක්ෂේත්‍රීකාරක ව හා නිරවද්‍ය ලෙස වටහා ගැනීමට හැකි වීම බුද්ධි වර්ධනයට ප්‍රබල හේතුවක් වේ. විවිධ ක්ෂේත්‍රවල පවත්නා ගැටුව තැන් පිළිබඳවත්, කාලීන මානාකා ගැන නොයෙක් මතවලට ඉඩකඩ සැලසෙන්නා වූ විවාද හා සාකච්ඡා තුළින් පාඨක සමාජයට කාලෝචිත දැනුම් සම්භාරයක් ලැබීම ද පුවත්පතකින් ඉටුවන මහය සේවයකි.

රටක සංවර්ධනය සඳහා ආර්ථික, සාමාජික, අධ්‍යාපනික වශයෙන් පායකයන් මෙන් ම ග්‍රාහකයන් ද ඉත්තා වූ මට්ටමෙන් ඉහළට යාම අත්‍යවශ්‍ය කරුණුකි. තව ද ස්වාභාවික ව්‍යසන, දේශපාලන වෙනස්වීම් වැනි අවස්ථාවල ජනතාව මන්දගාමී ව එසේත් නැත්තම් කළකිරී සිටිනු ඇත. එවන් විවක මවුන් පුවුදුවා දිරිමත් කිරීමට අවශ්‍ය වන පෙළඳවීම අභිප්‍රේරණය යනුවෙන් හැඳින්වේ. අතිතය දෙස බලන විට අනගාරික ධර්මපාලනුමා, එස්.මින්ද හිමි ආදි විරයන් විදේශීය ආධ්‍යාපනයට යට වි නිදා සිටි සිංහලයින් අභිප්‍රේරණය තුළින් දිරිමත් කොට ඇත. මෙය පුවත්පත් මාධ්‍යයෙන් ඉටුවිය යුතු වැදගත් ම කාර්යකි.

අද ලෝකයේ දැනුම ඉතා වේගයෙන් වර්ධනය වේ. වසරක් පාසා අලුතෙන් නිරමාණවන දැනුම ඉමහත් ය. සැම වසර 5 කට වරක් සමාජය සතු දැනුම දෙගුණ වන බව 2005 වර්ෂයේ පළ වූ වාර්තාවක සඳහන් වේ. එමතිසා පායක - ග්‍රාහක දැනුමෙන් සංවර්ධනය කිරීම අධ්‍යාපනය තුළින් ඉටුවන මෙහෙවරකි.

ආර්ථික දියුණුව පමණක් රටක සංවර්ධනය නොවන අතර, බුද්ධිමත් සමාජයක් බිජි වීම උදෙසා සංස්කෘතික ප්‍රවර්ධනය ද අවශ්‍ය වේ. නාර්තනය, සිනමාව, නාට්‍ය, කෙරීකතා, නවකතා, කවි, ශී, පාරමිපරික ඇදිතිලි හා විශ්වාස ආදියෙහි නිරමාණාත්මක ලක්ෂණ හඳුන්වා දිය යුතු අතර, තව නිරමාණ සඳහා අත දීම ද පුවත්පතකින් ඉටුවිය යුත්තකි. පුවත් පතකින් විනෝදාස්වාදය ද පායකයාට ප්‍රධානය කළ යුතු ව්‍යව ද ශිෂ්ට සම්පත්න සීමාවක පිහිටා ප්‍රෙශ්ලිකා මගින් පින්තුර මගින් එය ලබාදිය හැකි ය.

සමාජයක විවිධ ආගම් අදහන, විවිධ භාෂා කතා කරන, විවිධ ජාති කුලවලට අයන් මිනිසුන් අතර සහනයිල්තාවයක් ඇති වීම අනුකලනය යනුවෙන් හැඳින්වේ. මෙම යුත්වාදී තත්ත්වය රටක ඇතිකරලීම පුවත්පතක ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් වේ.

ඉහත සඳහන් කරුණු 8 පුවත්පතකින් ක්‍රියාවට නැගේ නම් ජන සමාජය ජන සංස්කෘතිය පරපුරෙන් පරපුරට පවරා දෙමින් යාන සම්පත්තිය දිනෙන් දින වර්ධනය කරගන්නවා නියත ය. සමාජ සඳාවාරය රකිතින්, භාෂාව පෝෂණය කරමින්, ජාතික අනාන්තාව ආරක්ෂා කරමින් සාම්කාමී ව රට තුළ වෙශෙන බුද්ධිමත් පායක සමාජයක් බිජිවීමට සංයමිලි පුවත්පතක දායකත්වය සඳාකාලීන ව අවශ්‍ය වේ.

(iii) ජාත්‍යන්තර සංවිධාන හා සංවර්ධනය වෙමින් පවතින රටවල අනාගත අභිවෘත්ධිය

අතින්‍යානක තුස්තවාදය මරදනය කොට අභිමානවත් ලෝකයක් ගොඩනැගිම සමස්ත විශ්වයේ ම අපේක්ෂාවක් බව වර්තමානයේ ලෝකය පුරා පැතිර පවත්නා ජාත්‍යන්තර සංවිධාන තුළින් මනා ව පැහැදිලි වේ. යුද්ධය පිටුදුකීමන්, සාමය ඇතිකරලීමන් තේමාව කොටගෙන රටවල් 51 ක සාමාජිකත්වයෙන් බිජිවුණු "එක්සත් ජාතින්ගේ සංගමය" තබ තවත් පුළුල් වී උන සංවර්ධන රටවල ජනතාව කෙරෙහි විපුල ප්‍රයෝගන ලබාදීමේ අපේක්ෂාවත්වයන් සංවිධාන රාඛනයක් දියන් කොට ඇත. තම රටේ අනාගත අභිවෘත්ධිය සඳහා ඇපෑ කැප වි ඒවා තුළියට නැංවීම එම රටවල් සතු ප්‍රධානතම වගකීමකි.

ජාත්‍යන්තර සාමය හා ආරක්ෂාව පවත්වාගෙන යාම, ජාතින් අතර මිතු සබඳතා වර්ධනය කිරීම ඒ ඒ රටවලට ආවේණික වූ ආර්ථික, සාමාජික, සංස්කෘතික හා ආගමික ගැටුලු විසඳීම එක්සත් ජාතින්ගේ සංගමයේ ප්‍රධාන පරමාර්ථ විය. ඉහත කරුණු සාර්ථක කර ගැනීමට සංවිධාන රාඛනයක් ලොව පුරා ප්‍රවලිත කිරීම සංවර්ධනය කර ය රටවල්වලට මහත් රැකුලක් විය. රටක කමිකරු ජනතාව සංවර්ධන කාර්ය ඉහළ ම තැනක් ලබා ඇති නිසා ඔවුන්ගේ පැවැත්මට අදාළ ව ජාතික කමිකරු සංවිධානය (ILO). මගින් ජනතාවගේ මූලික අවශ්‍යතාවයන් පුවර්ධනය කිරීමන් ජ්‍යෙන තත්ත්වය හා රකියා අවස්ථා වැඩිකරලීමන් සැලකිල්ලට ලක් කොට ඇත. සාහිත්ත් මන්දපෝෂණය දුරුකොට පෝෂණ මට්ටම නංවාලීම ආභාර හා කාමිකර්ම සංවිධානයේ (FAO) බලාපොරොත්තුවයි. වර්තමානයේ සංවර්ධනය වෙමින් පවත්නා රටවලට අනාගත පුවර්ධනය සඳහා වඩාත් ම වැදගත් වන්නේ විද්‍යා තාක්ෂණය දියුණු අධ්‍යාපනයකි. එක්සත් ජාතින්ගේ අධ්‍යාපනික, විද්‍යාත්මක හා සංස්කෘතික සංවිධානය (UNESCO) එට මංපෙන් විවිර කොට ද ඇති අපුරු විශ්ව ගම්මාන සංකල්පය හොඳ ම නිදුසුනකි.

රටක දියුණුව සඳහා කායික මෙන්ම මානසිකව සෞඛ්‍ය සම්පත්න වූ ජනතාවක් අත්‍යවශ්‍ය වේ. ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය (WHO) මගින් ඉටුවින අන්තර්ජාතික සෞඛ්‍ය සේවා මෙහෙයුම්න්, රෝග නිවාරණය පිළිබඳ පර්යේෂණ සම්බන්ධිකරණයට සහ පුවර්ධනයට ඉඩ සැලකීම තුළින් අවූ ආර්ථිකයන් ඇති රටවලට ඉට වි ඇති වාසි අපමණ ය. මහා පරිමාණයෙන් මුදල් වැයකොට විවිධ රෝග සම්බන්ධයෙන් කරන පර්යේෂණ සඳහා ආර්ථිකය පමණක් නොව විශාරද දැනුම ද සංවර්ධනය නොවා රටවල ඇත්තේ ම නැතු. මෙම සංවිධානයෙන් කෙරෙන කාර්ය ඔවුන්ගේ ඉදිරි අනාගතයට මහත් පිටිවහලකි.

අද ලෝකයේ නන් දෙසින් දිනපතා ම අසන්නට හා දක්නට ලැබෙන නාය යුම්; ගංවතුර, පූනාම් හා තවත් විවිධාකාර ස්වභාවික උච්චරු කළේකියා හඳුනා ගැනීමේ වාසනාව අඩු ආර්ථික මට්ටමේ පවත්නා රටවල්වලට ලෝක කාලගුණ විද්‍යා සංගමය (WMO) මගින් දිනගත හැකි වීම මිනින් සම්පත පූරුෂෙන පියවරකි. එමෙන් ම මේ හරහා පාරීවි වාසුගෝලයේ තත්ත්වය එමෙන් ම සාගරවල අන්තර් ක්‍රියාකාරීත්වය අධ්‍යයනය කිරීමට වරම් ලැබීම ඉදිරි කාලයේ සිදුවිය හැකි හඳුසි ආපදා වළක්වා ගැනීමට අවස්ථාව සැලසීම මහන් වාසනාවකි. සංවර්ධනය වෙතින් පවතින රටවල්වල අනාගත පැවැත්මට හා දියුණුවට තොමිලේ ලැබෙන්නා වූ අමිල දුනුම රටේ මතු පරපුරේ ද වාසනාවකි.

විවිධ ආපදා හා විපත්වලට ගොදුරු වූවන්ගේ ජීවිත පවත්වා ගැනීමටත්, පෝෂණය හා ජීවත මට්ටම වැඩි දියුණු කර ගැනීමටත්, ලෝක ආහාර වැඩසටහන (WEP) නිසා ලැබෙන ආධාර, මවිපියන් අහිමි වූ දරුවන්ට කැපකරු දෙමාපියන්ගේ රැකවරණය ලැබුණා හා සමාන ය.

මිට අමතර ව ලෝක බැංකුවෙන් (World Bank) අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය, යටිතල පහසුකම්, සන්නිවේදනය හා වෙනත් වැදගත් අපේක්ෂා සඳහා සංවර්ධනය වෙතින් පවත්නා රටවලට අඩු පොලී ගිය, පොලී රහිත ගිය, සහන පුදානය සාපු ව සැලසීම නිසා විවිධ පැතිකඩ්වල් ඔස්සේ තොයෙක් ව්‍යාපෘති මගින් ඒ ඒ රටවල සංවර්ධන කටයුතු කරගෙන යාමට ඉඩ ප්‍රස්ථාව සැලසී ඇති.

වර්තමානයේ බොහෝ සංවර්ධන රටවල කාන්තාවන් පුරුෂයන් හා සමානාත්මකවයකින් කරට කර රකියාවල යෙදී සිටීම නිසා එම රටවල සංවර්ධන කාර්යට දුනුමෙන් හා ප්‍රමයෙන් කාන්තා සේවාව ලැබේ.

ස්ත්‍රීන් උදෙසා 'එක්සත් ජාතින්ගේ සංවර්ධන අරමුදල' (UNIFEM) ස්ත්‍රීන් සවිබල ගැනීවීමටත්, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමානාත්මකවය මුල් කොටගත් නිර්මාණයිලි වැඩසටහන්වලට යහ උපායමාරුග සඳහා මූල්‍ය හා තාක්ෂණික ආධාර දීම නිසා තම රටේ සංවර්ධනය සඳහා මහන් සේ උපකාර වීමට කාන්තාවන්ට අවස්ථාව උදා වී ඇති. මෙසේ එක්සත් ජාතින්ගේ සංගමය හරහා බොහෝ ජාත්‍යන්තර සංවිධාන මගින් ශ්‍රී ලංකාව ඇතුළු බොහෝ රටවල් වහ වහා සංවර්ධන කාර්යට එක් වී ඇති.

ඉහත සඳහන් ආකාරයට එක්සත් ජාතින්ගේ සංවිධානය මෙන් ම සංවර්ධනය වෙතින රටවල්වලට අන්වැලක් ලෙස සහයෝගිතාවය යන සංකල්පය මුල්කොට ගෙන බිඟි වූ "පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලය" මගින් ඉටුවන මෙහෙවර අයය කළ පුත්තකි. 1983 දී ඉන්දියාවේ නවදිල්ලි නගරයේ දී කුඩා රටවල සංවර්ධනය ගක්තිමත් කිරීම සඳහා ගත් තීරණය ජනතාවට ඉතා නිතකර විය. සමාජයේ බොහෝ තාචන පිඩිනවලට ලක්වන කාන්තාවන් එම තත්ත්වයෙන් මුද්‍රා ගැනීමට 1991 දී කාන්තාවන් සඳහා වූ 'මටාවා' ප්‍රකාශය බොහෝ රටවල කාන්තාවන්ට මෙන් ම රටේ සංවර්ධනයට ද රැකුලක් විය. කාර්යක්ෂම සංවර්ධනයට ආර්ථිකය අඩු මට්ටමේ ජාතින් සඳහා ගෙන ගිය වැඩ පිළිවෙළ ද සාර්ථක වීම ඒ ඒ රටවල ප්‍රවර්ධනයට හේතු විය. මවුන් විසින් 2002 දී ඇති කරගත් තුස්තවාදය පිටුදුකීමේ එකළතාවය ද බලවතුන්ගේ විවිධ අතවරයන්ට ලක් වූ කුඩා රටවල්වල පැවැත්මට හා සංවර්ධනයට හේතු විය.

එක්සත් ජාතින්ගේ සංගමයෙන් මෙන් ම පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලයෙන් ද සංවිධානය කරන ලද ජාත්‍යන්තර සඩානාවයන් නිසා අප රටේ අධ්‍යාපනය, ප්‍රවාහන ක්ෂේත්‍රය, කාමිකර්ම ක්ෂේත්‍රය, සංවාරක සේවාව, සන්නිවේදනය, තොරතුරු තාක්ෂණයට කඩිනමින් ද පහසුවෙන් ද ඇතුළු වී අන්තර්ජාල වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම ආදි බොහෝ කරුණු කාරණා මගින් ලබා ඇති සංවර්ධනය ඉමහත් ය. මෙම ආධාර ඔස්සේ ශ්‍රී ලංකාවටත් වඩා සංවර්ධනය වූ රටවල් ගැන අසන්නට ලැබේ.

කාලයෙන් කාලයට ජාත්‍යන්තර සංවිධාන මගින් තම රටේ අවශ්‍යතා ඉටුකර ගැනීමටත්, විවිධ අහියෝග ජය ගැනීමටත් ඉහත දක් වූ ආකාරයට ලබාදෙන ආධාර අනාගත අහිවාද්ධිය සඳහා සැලසුම් සහගත ව ඇප කැප වී යොදා තොගතහොත් ලොව පවත්නා කළ ම අනුත්ගෙන් යැපෙන ජාතින් ලෙස බැලාවට ම බරක් වී සිටීමට සංවර්ධනය වෙතින් පවත්නා රටවලට සිදුවනු ඇති.

තම රටවල සංවර්ධනය සඳහා ලෝක බැංකුවෙන් ගිය ලබාගත් රටවල් ලෙස මුසිලය, ඉන්දියාව, පකිස්තානය, මොරොක්කෝව, හංගේරියාව, දකුණු කොරියාව, මැලේසියාව, තේපාලය, පිළිපිනය, ශ්‍රී ලංකාව, බංගලාදේශය හා තායිලන්තය ආදි වශයෙන් බොහෝ ය. ඒ ඒ රටවල්වල දනුට දක්නට ඇති සංවර්ධනය දෙස බලා ගෝ තම මට් රටේ අහිවාද්ධිය ලියා කර ගැනීමට ජාති, ආගම්, කුල, පක්ෂ, උගත්, තුළගත් සේද අමතක කොට ජාත්‍යන්තර සාමය හා මිනිස් වර්ගයාගේ සමාද්ධිය උදෙසා ක්‍රියාත්මක තුළින් ආධාර දුන් සංවිධානවල අපේක්ෂා ඉටු කිරීමටත්, තම රටේ අනාගත අහිවාද්ධිය සඳහා ක්‍රියාත්මක මගින් සංවර්ධනය වෙතින් පවතින රටවල් ඇවැත් කර ගත පුතු ය.

(iv) ආගමික උත්සව පැවැත්වීමේදී වාණිජ පරමාර්ථවලින් බැහැරවීමේ වැදගත්කම

මිනිසා ආගමික ඇදහිමට නැගුරුවීමත් සමග ඔහුගේ ජ්‍යෙෂ්ඨ රටාව තව මගකට ගමන් කළ අතර, එය ක්‍රමයෙන් පුද්ගල මෙන් ම සමාජ හිතකාම් එකක් විය. ඒ නිසා මිනිස් ගතිගුණ, සිතුම් පැනුම්, ක්‍රියාකාරකම් ආදිය ශිෂ්ට හා ප්‍රසාදන්හා බවතින් යුත්ත විය. මෙම හැදියාවේ තවත් පියවරක් ඉදිරියට ගිය බොඳේද, හින්දු, ක්‍රිස්තියානි හා මුස්ලිම් බැඳීමත්හු සුහදතාවය හා සහයෝගිතාවය තහවුරු කරමින් සඳාවාර ගුණධර්ම යුතුකිමට ඉවහල් වන ආගමික උත්සව පවත්වන්නට ඩුරු පුරුදු වූහ.

බහු ආගමික සමාජයක් වෙසෙන අප රටෙහි එදා පැවැත් වූ ආගමික උත්සවවලින් සියල්ලේ ම සතුට හා සාමය තුක්ති වින්දේ ය. දායාව, කරුණාව, කළගුණ සැලකීම, දෙමාපියන්ට, ගුරුවරුන්ට මෙන් ම වැඩිහිටියන්ට සැලකීම බොඳේධාමට පමණක් සීමා නොවූ අතර, හින්දු ආගමේ ඉගැන්වෙන සැම දෙනාට ම යහපත සැලකීම හින්දු බැඳීමතුන්ට පමණක් සීමා නොවූණි. එලෙස ම ක්‍රිස්තු ධර්මයේ ඉගැන්වෙන ජ්‍යෙෂ්ඨත්, ඉස්ලාම් ආගමේ ඉගැන්වෙන සහෞදරත්වයන් ඒ ඒ ආගමිවලට සීමා නොවිය. එබැවින් එදා පවත්වන ලද ආගමික උත්සව තුළින් ආගමික සම්ගිරිකාණු මෙන් ම ඒවාට ගරු කරමින් ඔවුනොවූන් අතර සතුට බෙදා ගැනීමෙන් ආගමික උත්සවවලින් ඉටුවිය යුතු උතුම් කරතව්‍යයක් සිදුවූණි.

එහෙන් එදා වෙසක්, පොෂාන් ආදි ආගමික උත්සවයන්හි පැවැති ආගමික ප්‍රබේදය අද දක්නට නැති අතර, එය දින බලය, නිල බලය, ජන බලය වැනි පරමාර්ථ ඉවුකර ගැනීමේ අනිලාජයකින් කෙරෙන සැණකෙකුවල ස්වරුපය ගෙන ඇත. වෙසක් උත්සව දිනක අප රටේ දක්නට ලැබෙන සමාජ යථාර්ථය ප්‍රවීණ කාචා රවකයකු වන දායාසේන ගුණයින්හියන් විසින් "කිසාගේත්මයක නොවේ" යන කවි පෙළෙන් අපුරුවට ඉදිරිපත් කොට ඇත.

දුර්පත් අසරණ මවක තම බිජිලා ජ්‍යෙෂ්ඨ පැවැති ආගමික ප්‍රබේදය අද දක්නට නැති අතර, එය දින බලය, නිල බලය, ජන බලය වැනි පරමාර්ථ ඉවුකර ගැනීමේ අනිලාජයකින් කෙරෙන සැණකෙකුවල ස්වරුපය ගෙන ඇත. වෙසක් උත්සව දිනක අප රටේ දක්නට ලැබෙන සමාජ යථාර්ථය ප්‍රවීණ කාචා රවකයකු වන දායාසේන ගුණයින්හියන් විසින් "කිසාගේත්මයක නොවේ" යන කවි පෙළෙන් අපුරුවට ඉදිරිපත් කොට ඇත.

"මංසලන් සල නැයු තොරණීන්

මහරු සම්බුද්ධ සිරිත දිස්විය

උවසු උවැයියා ගැයු බැඩි ගි

අරම පිස වා ගැබට එක් විය

රයෙහි මැදියම ගෙවෙන මොෂානෙහි

දෙනන් කෙළි ලොල් හඩ නිමා විය

මවක ඉකි බිඳ වැලපෙනා හඩ

පාපු විදිය වසා මතු විය"

ආගමික උත්සවවල මුවාවෙන් ජනතාව මුලාකෙට ලක්ෂ ගණන් මුදල් ගසා කන ජාවාර්මිකරුවන් ගැන ද අද මුදින හා විදුන් මාධ්‍යයෙන් අසන්නට ලැබීම රටේ ම අභාගයයකි. අනාදීමත් කාලයක සිට බොඳේධාය ආමිස පූජාවන් ලෙස වෙසක්, පොෂාන් උත්සවවලට අනුගත ව දන්සල් දෙන ලද්දේද දානමය ප්‍රණාශකාව මැනවීන් ඉටු කිරීමට ය.

එසේ වුව ද කාලයක් තිස්සේ කෙරුණු දන්සල් මුදලාලි කෙනෙකුගේ වංචනික ක්‍රියාදාමයක් ගැන සත්‍ය කතාවක් පසුගිය ප්‍රවත් පතක පළ විය. මිහු එක ම දන්සලාලට මහජන මුදල් ආධාර පත්‍ර 5 කින් විවිධ නම් හා මාතාකා යොදා එකතු කෙටු ගෙන ඒවායින් ලක්ෂ ගණනක් ම මුහුගේ පොදුගලික ප්‍රයෝගනයට ගෙන ඇත. මෙය වසර 20 ක පමණ කාලයක් පුරා කරගෙන ගිය බව පැවැතියෙන් බලවතුන්ගේ ද තීතිය රකින්නන්ගේ ද සහාය මුහුට නොමද ව ලැබේ ඇතැයි සිතිය හැකි ය. අද මුළුමනින් ම වාණිජ පරමාර්ථ ඉවුකර ගැනීමට ආගමික උත්සව පවත්වන ආකාරය මින් පෙනේ.

වර්ග හේද, ජාති හේද, ආගම් හේදවලින් තොර ව ජනතාව අතර සුහදතාවය වර්ධනය කර ගැනීමට ආගමික උත්සවවලින් කළ හැකි කාර්යයන් බොහෝ ය. එය අතිතයේ ආගමික උත්සවයකින් බලාපොරොත්තු වූ සතුට, සාමය, හැදියාව මුල්කොටගෙන පැවැත්වීම මෙහි ද වැදගත් වේ. සැම ආගමක ම කතුවරයින් අපේක්ෂා කරන ලද්දේ සමාජයේ සහජ්‍යවනය මිස එකිනෙකා බොද් වෙන් වීම නොවේ. මිනිස් සමාජය එක ම පැවුලක් ලෙස ජ්‍යෙන් විමට අද ඇති නව තාක්ෂණය බොහෝදුරට හේතු වේ. එදා නොවිතුණ පහසුකම් රසක් ආකර්ෂණීය ලෙසන්, හරවත් ලෙසන්, ක්ෂේක්වීම් උත්සව සඳහා යොදා ගැනීමට අද අවස්ථාව උදා වී ඇත.

ආගම්වල සාරධර්මවලට කිසිදු හානියක් නොවන ලෙස දැනුම සමාජගත කිරීමට වත්මන් කරුණ පරපුරට අවස්ථාව හා මග පෙන්වීම ආගමික නායකයින්ගේ හා විද්‍යාත්මක වගකීම විය යුතු ය.

තව ද සියලු ම ආගම නියෝජනය කරන්නන් ශ්‍රී ලංකාකිකයන් බව සිත්හි ධාරණය කොට ගෙන බොද්ධාගමික උත්සවවලට කිතුනු පූජකවරුන්න් කිතුනු ආගමික උත්සවවලට බොද්ධ සික්ෂුන් වහන්සේලාත් සහභාගි වීම සමස්ත සමාජයට ම ආදරයක් වනු ඇත. මෙයේ ආගමික එකතුවක් සැයුණු කළ ජාතික ප්‍රේන ගැන ද කතිකා කොට තිවැරදි තීරණයන්ට පැමිණිය හැකි වේ. එසේ ම මුස්ලිම හා හින්දු බැංත්‍රිම් ද එකට බැඳී කටයුතු කිරීමෙන් ආගමික උත්සව මුවාවෙන් වංචික කියා කරන පවතාරයන් හඳුනාගෙන නිසි දුඩුවම් දී ආගමික උත්සවවලින් ඉටුවිය යුතු උදාර සේවාව ලබා ගැනීමට හැකි වේ.

දහම් පණිවිධිය මනස වෙහෙසීමෙන් තොර ව අවබෝධ කර ගැනීමට ආගමික උත්සව ප්‍රබලතම ආධාරකයක් වේ. සීමාවන්ට කොටු නොවී නිතම්තු ලිලාවෙන් හා සුහද සිතින් ඒ ඒ ආගමික උත්සවවලට සහභාගි වන විශේෂයෙන් දරු දැරියන්ට සමය සමාන්තර සබඳතා විමර්ශනයිලි ව ගුහණය කර ගැනීමට ද හැකි වේ. එදා ආගමික උත්සව මගින් අපගේ මුතුන් මිත්තන් අපට දායාද කළ අප හැදි වැයුණු පාරම්පරික හා සංස්කෘතික සිරින් විරින් රක ගනිමින් ඉදිරි පරපුරට සම්ප්‍රේෂණය කිරීම ආගමික උත්සවවලින් ඉටුවිය යුතු මහය කාර්යකි. එම උත්සව තිවැරදි දක්මකින් යුතු ව පැවැත්වීම ප්‍රජා සේවයකි. එසේ විමට නම් වාණිජ පරමාර්ථවලින් තොර ව තිරමල වූ හැඟීම පෙරදුර කරගෙන ඉටසීමෙන්, කැපවීමෙන් හා සුබුද්ධියෙන් යුතු ව ආගමික උත්සව පැවැත්වීම සුබදායක වේ.

(v) රටක සංවර්ධනය කෙරෙහි දැඩි බලපෑම් එල්ල කරන දේශපාලන අස්ථාවරත්වය

රටක දේශපාලනය සමස්ත ජන ජීවිතය හා බැඳී පවතින අතර සමාජයේ සඳාවාරාත්මක බව හා නිතිමය අයිතිවාසිකම් සුරෙකන පරිදි එය කියාවට නැංවිය යුතු ය. එමෙන් ම එය කාර්යක්ෂමවත්, අපක්ෂපාතිවත්, සාධාරණ ලෙසත් ඉටුවිය යුත්තකි. එහෙත් දේශපාලන පක්ෂ සේදය හේතුකාටගෙන ඇතිවන අරගල නිසා ඉහත කරුණු වර්තමාන ලෝකයේ හැම රටක ම වාගේ කියාත්මක වන බවක් නොපෙනේ.

පරිපුරුණ සමාජ ජීවිතයක් ගත කිරීම සඳහා ජනතාවට අනිවාර්යයෙන් ම තිබිය යුතු යයි පිළිගැනෙන සමාජ හිමිකම් අයිතිවාසිකම් වශයෙන් හැදින්වේ. මානව අයිතිවාසිකම් යනු විශ්විය සඳාවාරාත්මක අයිතිවාසිකම් යන්න ද පිළිගත් මතයකි. එම නිසා රටක ජනතාවට මනා කායික හා මානයික ගක්නියක් ගොඩනගා ගැනීමටත්, තිදහස ණුක්ති විදිමෙන්, අනන්තතාවය පවත්වාගෙන යාමටත් අවශ්‍ය වන සමාජය හිමිකම් මානව පිළිගැනීම ලෙස හැදින්වේ.

මෙම අයිතිවාසිකම් පුළුල් පදනමක් මත සිවිල් හා දේශපාලන වශයෙන් දෙකාටසකට බෙදේ. සිවිල් අයිතිවාසිකම් ගණයට ආරකික, සංස්කෘතික, සාමාජික හා ආගමික අංශ අයන් වන අතර, තමා ජ්වත් වන දේශපාලන කුමය තුළ දේශපාලන තුළිකාව සැතිය ලෙස කියාත්මක වීම සඳහා මිනිසුන්ට දේශපාලන අයිතිවාසිකම් අවශ්‍ය වේ. එම නිසා දේශපාලන පක්ෂ පිහිටුවා ගැනීම. ඒවාට සම්බන්ධ වීම, මැතිවරණවලට ඉදිරිපත් වී ජන්දය ප්‍රකාශ කිරීම, ආණ්ඩුව විවේචනය කිරීම හා රාජ්‍ය සේවයට පත්වීම යනාදී දේශපාලන අයිතිවාසිකම් මිනිසා සතු ව පවතී. එම නිසා රටක දේශපාලන වශයෙන් සංවිධානය වූ මිනිස් සමාජය තුළ දේශපාලන ස්ථාවරයක් තිබිය යුතු ය. එමෙන් ම ආණ්ඩුව හා එහි කියාකාරිත්වය ගැන ජනතාවට අවබෝධය තිබිය යුතුම ය.

රාජ්‍යයක පැවැත්වීමට බලය අත්‍යවශ්‍ය වන අතර, එය අභ්‍යන්තර හා බාහිර කියාකාරිත්වය සම්බන්ධයෙන් ද ඉදිරියෙන් සිටී. නිතිය හා සාමය රකිතින් ජනතාව පාලනය කිරීම අභ්‍යන්තර ව කළ යුත්තකි. බාහිර කියාකාරිත්වය දී ජනතාවගේ ආරක්ෂාව මෙන් ම මුළුන්ගේ සිතුම් පැතුම් ආයාවන් ඉටුකර දීම ද සිදුවිය යුත්තකි. ඉහත ආකාරයෙන් ජනතාවගේ අයිතිවාසිකම් ඉටු නොවන විට ඒවා ලබා ගැනීම සඳහා රට තුළ විප්ලව ඇති කිරීම නිසා දේශපාලන අස්ථාවරත්වය ඇති වේ. රටක සංවර්ධනයට එය දැඩි ලෙස බලපාත්නේ රට තුළ ඇතිවන කුරලි කේළාහාල හේතුකාට ගෙන සිදුවන සම්පත් විනාශයන්, වැඩිවර්ණ නිසා විවිධ ක්ෂේත්‍රවලට සිදුවන ආරකික පරිභානියන් නිසා ය.

තව ද යාන්ත්‍රික දියුණුව හේතුකාටගෙන බිජවාදය වර්ධනය වීමත්, තාක්ෂණය දියුණු වීමත් ඒ නිසා ගමනාගමන කුම, පණිවිධ සුවමාරු කුම, ජන සන්නිවේදන මාධ්‍ය ආදිය දියුණු වීමත්, ඒ ඔස්සේ රාජ්‍යයේ අභ්‍යන්තර කටයුතු සංකීරණ වීම ද, කුමයෙන් දේශපාලන පක්ෂ කුම වර්ධනය වීම ද පවත්නා රාජ්‍ය පාලනය මන්දාගාලී වීමට බොහෝවිට සේතු වන්නකි. විවිධ කාරණා මත අන්තර්ජාතික කටයුතු ද සංකීරණ වීම ඒවා විසඳුමට දිගු කළක් ගත කිරීමට සිදුවීමෙන් ද දේශපාලනය බොහෝදුරට අකර්මණය වන අවස්ථා උදා වේ. රටක සංවර්ධනය අඩංගු වීමට වතු ව හෝ මෙවන් හේතු ද බලපානු ඇත.

දේශපාලන වශයෙන් සංවිධානය වූ මිනිස් සමාජයක් තුළ දේශපාලන බල අරගලය ක්‍රියාවලට නැංවෙන ප්‍රායෝගික ක්‍රියාදාමය දේශපාලනය නිසා, ඒ හා සුජු ව සම්බන්ධ වන දේශපාලනයෙන්ගේ සහ දේශපාලන පක්ෂ තුළින් මත වන්නා වූ ප්‍රශ්න හා ගැටුපු රටක දේශපාලනය අධ්‍යක්ෂ විමට බොහෝ සෙසින් බලපායි. ජනතාවගේ පොදු යහපත ගොඩනැගීම සහ එය වර්ධනය කිරීම රජයෙන් ඉටුවිය යුත්තක් වූව ද අද දේශපාලන අපේක්ෂාව වී ඇත්තේ බලය අල්ලා ගැනීම, බලය තහවුරු කර ගැනීම සහ බලය ව්‍යාප්ත කර ගැනීම ආදිය නිසා රට සංවර්ධනය කිරීම පවා සිදුවන්නේ නිල බ්ලය යක ගැනීමේ අභය පෙරදුරි කරගෙන ය. මේ හේතුව නිසා රටක සංවර්ධනයට අත්‍යවශ්‍ය වන සාර්ථක අත්තයට ම පිරිහෙන බවක් පෙනේ.

අත්තර්ජාතික දේශපාලනය තුළ බල අරගලයේ ප්‍රධානියා වන්නේ නිදහස් ස්වාධීපති ජාතික රාජ්‍යයන් ය. දේශීය දේශපාලනය තුළ බල අරගලයේ ප්‍රධානියා වන්නේ දේශපාලන පක්ෂ හා දේශපාලනයෙන් ය. මේ ආකාරයට රටක දේශපාලන ස්ථාවරණවය සපයන්නේ ආණුවුතුම ව්‍යවස්ථාව මගිනි. මෙලෙස ව්‍යාච්‍යාවක් පදනම් කරගෙන ආණුවුතුමය ක්‍රියාත්මක වන විට පාලකයින් පත්වන ආකාරය, ආණුවුතු ක්‍රියාත්මක විය යුතු ආකාරය, රාජ්‍යය ගමන් කරන දිසාව යනාදිය පිළිබඳ ව නිශ්චිත ප්‍රමිතින් ගොඩනැගෙන අතර, ඒවාට පාලකයින් මෙන් ම පාලිතයින් ද අනුගත විමෙන් දේශපාලන ස්ථාවරණවය ගොඩනැගේ. තව ද රටක සංවර්ධනයට අත්‍යවශ්‍ය වන ජාතිය ගොඩනැගීමේ කාර්යභාරය ද ඉටුකළ හැකිවන්නේ ව්‍යවස්ථාව මගිනි. එවිට ඒකීය දේශපාලන ද්රැශනයක් හා ඒකීය ආර්ථික ද්රැශනයක් සැපයීමෙන් සමාන පුරවැසියන් හා සමාන ඉඩ ප්‍රස්ථාවන් යන සිද්ධාත්තය ක්‍රියාත්මක කළ හැකි වේ. මෙම ක්‍රමය වඩාත් වැදගත් වන්නේ විශේෂයෙන් බහුවාර්ථික ජන සමාජයක් ඇති ශ්‍රී ලංකාව වැනි රටවල්වලටයි. ආදායායක පාලන ක්‍රමයකින් රටක් බෙරා ගැනීමට ද ඉහත සඳහන් කළ කරුණු වැදගත් වේ. එසේ නොවීමෙන් ස්ථීර දේශපාලන වාතාවරණයක් රට තුළ දියත් තොවන අතර, එවැනි රටවල් සංවර්ධනය කරා ගමන් කරන්නේ මන්දායුමිකවයි.

ආර්ථික සම්පත් හා මානව සම්පත්වලින් හිගයක් නොමැති වූ තුන්වන ලෝකයේ බොහෝ රටවල්වල ආර්ථික සංවර්ධනය මන්දායුම් වී සමාජ සාධාරණත්වය බිඳ වැට් ඇති බව පෙනේ. මේ සඳහා 1980 දෙකයේ ඇති වූ කරිකාවකින් හෙළිදරවි කොට ඇත්තේ යහපාලනය පිළිබඳ සංකල්පය නොමැති වීමයි. මෙම රටවල්වල ආර්ථික හා මානව සම්පත් නිසියාකාර කළමනාකරණය නොකිරීම නිසා ආර්ථිකය මෙන් ම සමාජ සාධාරණත්වය පිරිහි ඇති බවත් අන්වය ආකාරයෙන් බලය විමධ්‍යගත වීම, රාජ්‍ය පාලනයේ අකාර්යක්ෂමතාවය, අල්ලස් හා ද්‍රෘෂ්ඨ ඉහළ යාම, රාජ්‍ය පාලකයින් වගකීමකින් තොර ව ක්‍රියා කිරීම ආදිය සිදු වී ඇතු. එම රටවල් සංවර්ධනය කරා යාමට නම් ඉහත කී යුතුවලතාවලින් බැහැර විය යුතු ය. එක්සත් ජාතික්ෂේ සංවර්ධන වැඩසටහනින් (UNDP) දක්වන ලද යහපාලනය පිළිබඳ සංකල්පය ක්‍රියාත්මක කළහොත් දේශපාලන අස්ථ්‍යාවරයකින් තොර ව රටක සංවර්ධනය උදාකරණ හැකි වේ.

රටක දේශපාලන අස්ථ්‍යාවරත්වය පැහැදිලි ව දැකිය හැකි අවස්ථා වන්නේ සමාජය ව තිබෙන දුප්පත්තකම, වියකියාව, අධික ජ්‍වන වියදම, හයානක අපරාධ දිනෙන් දින රටපුරා ව්‍යාප්ත වීමෙනි වර්තමානයේ බොහෝ රටවල්වල දේශපාලනය ක්ෂේකික ලාභ ලබන ව්‍යාපාරයක් බවට පත් ව ඇතු.

මෙම අව්‍යාසනාවන්ත තත්ත්වය එහෙම දේශපාලනයේ අස්ථ්‍යාවරත්වය නැතිකර ගැනීමට නම් මහජන ආදරය, ගොරවය දිනාගත් මානව හිතවාදින්ට ජාතියේ නායකත්වය, පාලනය ලබාදිය යුතු ය. පක්ෂ ක්‍රමයේ ව්‍යාපාර දේශපාලනය වෙනුවට සැබු ජනසම්මතවාදී දේශපාලනයක් ඇති කිරීමෙන් රටක දේශපාලනය මෙන් ම සංවර්ධනය ද තිරසාර වනු ඇතු.

(vi) මෙරට මහාමාර්ග සංවර්ධනය කිරීමේ හා නඩත්තු කිරීමේ වැදගත්තකම

රටක ජනගහනය වර්ධනය වීමත් සමග ජනතාවට ඇතිවන අසිමිත අවශ්‍යතා හේතුකොට ගෙන රට සාපේක්ෂ ව ගමනාගමන ක්ෂේත්‍රයේ ද වර්ධනයක් ඇතිවිය යුතු වූවත් දසක තුනක් පුරා ම කොට් තුස්තවාදය නිසා පවත්නා රජයකට මෙරට මහාමාර්ග පද්ධතිය ගැන අලුතින් යමක් සිතිමට අවකාශයක් නොවිය. 2005 න් පසු මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය විසින් මහාමාර්ග පද්ධතිය ප්‍රමාණාත්මක ව හා ගුණාත්මක ව දියුණු කිරීමට සූදානම් වූයේ ශ්‍රී ලංකා ජනගහනයෙන් මිලියන 8 ක් පමණ වන යුතු හමුදාව මහමගට නිකරුණේ වැය කරන පැය ප්‍රමාණයේ මූල්‍යමය වටිනාකම වීමිල්ලට ගනිමිනි. මෙම යුතුය තොට හරවන් කාර්යන්ති යෙද්වීමෙන් රටට සමස්ත එලදායිකාව ඉහළ නංවා ගනිමින් අපේක්ෂික සංවර්ධන ඉලක්ක කරා යුතු රජයේ ද බලාපොරොත්තුව විය.

බොහෝවිට අනුරාධපුරය ආදි පුරා නගර පාදක කොටගෙන මාර්ග ප්‍රතිසංස්කරණය අරඹා සියලු ම පිවිසුම් මාර්ග හා වට රුම් මාර්ග ද ඉතා සාර්ථක ව නිමවා ඇතු. මේ අමතර ව අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයෙන් පිටත මහනුවර, මාතලේ, පොලොන්නරුව, ත්‍රිකුණාමලය, පුත්තලම, මධ්‍යකළපුව, කුරුණෑගල යන දිස්ත්‍රික්ක කරා දිවෙන සියලු ම මාර්ගවල යටිතල පහසුකම් නැංවීමෙන් රට පුරා මාර්ගවල දියුණුවක් ඇති විය.

අවුරුදු 30 ක් පුරා ජන ජීවිතය බිජිගෙන තිබූ කුරිරු පුද්ධය නිසා ඉතා ම අඛලන් තත්ත්වයේ පැවැති මාර්ග ජාලය විධිමත් ව සැකසීම හේතුකාට ගෙන විවිධ ගැටුප්‍රවලට ලක්වෙමින් බැව් කෑ ජනතාවගේ ජ්වන තත්ත්වයන්හි අනිවියාල පිබිදීමක් දක්නට විය. මේ ආකාරයෙන් සංවර්ධනය වූ මහාමාර්ග කරණ කොටගෙන පුද්ගල සංවර්ධනය මෙන් ම රටේ සංවර්ධනය ද උදා විය.

පසුගිය දෙක දෙක තුනක පමණ කාල පරාසයක් තුළ ආසියාවේ දියුණු ම සංවර්ධන දරුණුවලට පෙනා වී ඇති සිංගපේපුරුව, මැලේසියාව, තායිලන්තය, වියට්නාමය, තායිචානය හා කාම්බෝජය බැං රටවලට එම ඉලක්ක කරා යාමට ප්‍රබලතම පිටුබලය ලැබේ ඇත්තේ ලොව දියුණු ම තාක්ෂණික කුමවේද අනුගමනය කරමින් වැඩි දියුණුවට පත්කාට ඇති එම රටවල්වලට ආක්ර්වාදයක් වූ මහාමාර්ග හා අධිවේගි මාර්ග පද්ධතිය බව අද ලොව ම පිළිගෙන ඇත.

මෙම රටවල් ආදරුයට ගත් ශ්‍රී ලංකාව ද මෙරට මාර්ග පද්ධතියට එක් කිරීමට 2005 වර්ෂයේ දකුණු අධිවේගි මාර්ගය සඳීමේ කර්තව්‍යයට පිවිසියේ ය. ජපන්, වින ආදී රටවලින් කෝටි ගණනින් සහයෝගීතා ආධාර මූදල් ලබාගෙන අපරට ජනතාවගේ අධිවේගි මාර්ග සිහිනය සඳුවීමත් සමග මෙරට මහාමාර්ග සංවර්ධනයේ ස්වර්ණමය පියවරක් ඉදිරියට තබන ලදී. මාර්ග පරිහරණයේ දී ක්‍රියාත්මක වන නීති රිති ගැන පුද්ගලයන් දැනුවත් කිරීම මෙහි දී වැදගත් වන්නේ තමන්ගේ හිතුමතයට කිසිසේන් මෙම මාර්ග හාවිත කළ නොහැකි බැවිනි.

පලමුවෙන් ඉදිකළ දක්ෂීණ අධිවේගි මාර්ගය සඳහා පිවිසුම මාර්ග 11 කි. මෙම මාරුගයේ බාවනය වන වාහන හා මගින් වෙනුවෙන් සේවා පහසුකම් සැපයීමට වෙන් වූ ස්ථාන එනම් හිමින්හල් පහසුකම්, වෙදා සේවා, හදිසි හා ගලවා ගැනීම සේවා, ඉන්ධන පිරවුම් හල් හා අධිවේගි මාරුගය සඳහා ගාස්තු ගෙවීමේ මධ්‍යස්ථාන ඉදිකාට ඇත. මෙහි වේග සිමාව නි.මි. 60 ක අවමයක් ද, නි.මි. 120 ක උපරිමයක් ද නියම කොට ඇත. මෙසේ අඩු කාලයක් තුළ ගමනාගමන කටයුතු කරගැනීමට හැකි වීම පුද්ගලයන්ට පමණක් නොව, රටේ ආර්ථිකයට ද ඉමහත් ප්‍රතිලාභ අත්කර දෙයි.

මෙම මාරුග නිසියාකාර ව හාවිත කිරීමට මුළු කාලයේ දී වියුත් මාධ්‍යයෙන් හා මුදුන මාධ්‍යයෙන් ජනතාව නිතර නිතර දැනුවත් කළේ මෙම මාරුග නබන්ත්ව සඳහා අධික මූදලක් වැයවෙන බැවිනි. එට අමතර ව විවිධාකාරයෙන් මාරුගයේ යන්නන්ට උපදෙස් දී ඇත්තේ දෙපස ඇති නාමපුරු ආධාරයෙනි. අනෙක් මාරුගවල දක්නට නොලැබෙන මං සලකුණු රසක් මෙහි ඇති. එරට එන්නන් පාරෙන් පිටවන්නන් ඇති පිවිසුම මාරුග සිමාකාට නිබෙන අතර, අදාළ නාම පුරු පැහැදිලි ව හා ආකර්ෂණීය තුළ දරුණු ගැනීම වන බැවින් පැයකට කිලෝමීටර් 100 ක වේගයෙන් යාම අපහසුවක් නොවේ. හදිසියේ වාහනයක් ආපදාවකට ලක්වූවාත් 1969 අංකයට කතා කළ සැණින් සේවය ලැබෙනු ඇති.

මෙලෙස අධිවේගි මාරුගවල ලබා දී ඇති පහසුකම් පුරුකෙන්නේ ඒවා නිසි ලෙස නබන්තු කළාන් පමණි. මෙම පාරවල්වල අනතුරු සිදුවිය හැකි ප්‍රවණතාව ඉහළ මට්ටමක නිබෙන නිසා ඒ ඒ අංශ කල් ඇති ව සූදානම් වී සිටීම සිදුවිය පුත්තකි. හිලන් රප, ශිනි නිවන රප, ආපදා රප මෙන් ම අශ්ව බල 900 කින් පුත් පොලිස් යතුරු පැදිවලට අමතර ව තත්පර කිහිපයකින් අධික වේගයෙන් යැමට හැකි සුපිරි වාහනත්, තම සේවය ලබාදීමට සැදී·පැහැදි සිටීම මෙම මාරුග හා සම්බන්ධ තවත් වැදගත් ලක්ෂණයකි.

අධිවේගි මාරුගයේ දී වාහනවලට සිදුවන අනතුරු මෙන් ම වාහන ආපදාවන්ට පිහිට වීමට පොලිසියේ විශේෂ කණ්ඩායමක්, විශේෂ කාරු බලකායේ සහාය ද ඇති ව යොදාවා නිබෙන අතර, ඔවුන්ට ශිනි නිවීම, හිලන් රප සේවය බැවින් හදිසි අවස්ථාවල සේවය හාර දී ඇත. ඔවුනු නිරතුරුව ම මාරුගයේ ගමන් කරමින් වීමසිලිමත් ව සිටිනි.

අධිවේගි මාරුග පද්ධතිය නිසා රට කුඩා වී ඇත. කළින් පැය 4 ක් ගත වූ ගමනට දැන් ගත වන්නේ පැය 1 ½ ක් වැනි අඩු කාලයකි. මාරුග ඉදිකිරීම අතින් අප රට මහාවර්ධනයක් ලබා ඇත. රටක දියුණුවට ප්‍රමාදයකින් තොර ව යාමට හැකි ප්‍රවාහන පහසුකම් අත්‍යවශ්‍ය වේ.

* දක්ෂීණ අධිවේගි මාරුගය * කොළඹ - කටුනායක මාරුගය * කොළඹ පිටත වටරවුම මාරුගය

මෙම අධිවේගි මාරුග තුන අප රටේ මහාමාර්ග සංවර්ධනයේ ප්‍රධානතම සඟක වේ.

මෙහි දී අධිවේගි මාරුගවලට අමතර ව ප්‍රතිසංස්කරණය කළයුතු මහාමාර්ග ගැන ද අවධානය යොමු කළ යුතු ය. ලබාහෝටිට ඒවා නැවත නැවත සැදීමට සිදු වී ඇත්තේ විධිමත් ලෙස මාරුග සංවර්ධනය නොවන නිසා ය. අලුත්වැඩියා කරන ලද මාරුග අවුරුදු දෙකක් ඉක්මයන්නට පෙර අඛලන් වන බව නිතර දෙවිලේ අසන්නට ලැබෙන ප්‍රවාන්තීන් ය.

අභ්‍යුත්ම ඉංජිනේරුවරුන්ගේ මතය වී ඇත්තේ ප්‍රමිතියෙන් තොර තාර වර්ග මාර්ග සැදිමට යෙදීම නිසා මාර්ගය රුපිත වූ ඇත, ඉරි තැපීම, තාර උණු වීම, රඹ බව නැති වීම, ව්‍යාහනවල රෝද සිමාව වළ ගැසීම හා පාරවල් අඛලන් වීම සිදුවන බවයි. මෙයේ අප රටේ මාර්ග සංවර්ධනයට තාර හා විත කිරීමේ දී පරිසරයට අදාළ තාර තොයදීම නිසා හට ගන්නා අධික තාපය ද සංවර්ධනයේ පසු බැස්මට එක්තරා අයුරකින් බලපායි.

අප රටේ මහාමාර්ග පද්ධතිය ජාතික ගමනාගමන කොමිසමටත්, පොදුගලික ප්‍රවාහන අමාත්‍යාංශය හා පළාත් මාර්ගස්ථ ප්‍රවාහන අධිකාරයටත් අයන් වූවකි. කාලෝචිත ව මහාමාර්ග සංවර්ධනය විය යුතු අතර, ඒවායේ නඩත්තුව ද තොකව් සිදුවීම අනිවාරය කරුණකි. අධිවේදී මාර්ග නඩත්තුව විහිභතර පැශේ සැලපුම් සහගත ව ඉටුවන ආකාරය ඉහත දක්වන ලදී. රට පුරා ඇති අනෙක් මහාමාර්ග පද්ධතින් ද හරි හැටි නඩත්තු කරයි නම් දිනපතා ම ජනතාව විසින් මහාමාර්ග ගැන පවසන මැයිවලි අවම විය යුතු ය. මේ වනතුරුන් බලධාරින්ගේ සැලකිල්ලට යොමු නොවූ තොවූ මාර්ග පද්ධතිය ප්‍රමිතියක් ඇති ආකාරයට පිළිසකර කොට ඒවා නිසි අයුරු නඩත්තු කෙරේ නම් අප රටේ මහාමාර්ග සංවර්ධනය ගැන ජනතාව උද්දාමයට පත්වනු ඇත.

04. (අ) (i) නිවැරදි වාක්‍යයකි.
(ii) සය ගණ අරමෙහි වසනි.
(iii) නටත් / නටති අයෙක් පුරා මතින්.
(iv) සෞරෙකු / සෞරකු සේ වැඩ නො කරන්න.
(v) ගුණපාල ද රමණ ද මම ද නගරයට යමු.
- (ආ) (i) ගුරුවරුන් විසින් සිපුහු ඇගයීමට ලක් කෙරෙති. / ලක් කැරෙති. / ලක් කෙරෙත්. / ලක් කරනු ලබති. / ලක් කරනු ලැබෙති. / ලක් කරනු ලබත්. / ලක් කරනු ලැබෙත්.
(ii) සෞරෙන් විසින් දුරියක් පැහැර ගැනීමි. / ගැනුණා ය. / පැහැර ගන්නා උදි ය. / පැහැර ගනු ලැබුවා ය.
(iii) කම්කරුවා විසින් රථයට ගල් පැටවෙයි. / පැටවේ. / පටවනු ලබයි. / ලැබෙයි / ලැබේ.
(iv) ටෙවද්‍යවරයාණන් විසින් අපි සැනපුණුමු. / සැනපුණෙමු. / සනසනු ලැබුමු. / ලැබීමු. / ලැබුවෙමු.
(v) බැතිමතුන් විසින් දේව පුජාවේ කෙරෙති. / කැරෙති. / කැරෙත්. / කරනු ලබති. / කරනු ලැබෙති.
- (ඇ) (i) මා (ii) ගාස්තාවරයෙක් (iii) පුරති
(iv) දරුවන් (v) කරවති.
05. (අ) (i) (දණ්ඩක් මෙන්) බිම වැටි දිග ඇදී කරන වැදීම. / බිම වැටි වැදීම. / බිම දිගා වී වැදීම. / පොලොවෙහි වැනිර කරන නමස්කාරය
(ii) පරලෝකයට අයන් / පරලොව හා බැඳුණු / පරලොව හා සම්බන්ධ
(iii) නිරන්තරයෙන් පුහුණු වීම. / නිතර අභ්‍යාස කිරීම.
- (ආ) (i) දේශමාමක / දේශනුරාගි / දේශනිතෙකි / දේශවාත්පලා / දේශපේෂීම්
(ii) නිරිත / නිරිත දිග
(iii) කාමාවර / කාමවර
- (ඇ) (i) ආලෝකවත් (ii) ප්‍රධානේත්සවය (iii) සබඳතා
(iv) ප්‍රදානේත්සවය (v) සම්බන්ධතා (vi) ප්‍රහාවත්
- (ඇ) (i) ගවයන් ගිය අත් සෞයමින් ගොපල්ලා වනයට ගියේ ය. (දියාව)
(ii) බඩත් නිරිදුගේ සර පහරත් සඳකිදුරා ඇද වැළුණි. (රිතලය)
(iii) අද බොහෝ දෙනෙක් තම සරණ මංගලය ඉහළින් ම පවත්වති. (විවාහය)
(iv) දු පුව කිරීමෙන් ඇතැමිවිට වෙනත් රෝග සැදෙන බව සමහරු පවසනි. (වර්ම රෝගයකි.)
(v) ගම්පෙරලිය තුවකතාව වත්මන් රසිකයෙක් ද අය කරති. (අලුත්)
(vi) මහු තම සවී බල දැකින් කුණුර කොටයි. (යක්තිය)

06.	(i)	මුදලික	-	සන්ධි
		කිරිබත්	-	සමාස
		තෙරුවන්	-	සමාස
	(ii)	පුරාතන	-	තද්ධිත
		ගුණ්ථාවලය	-	සන්ධි / සමාස
		ගුණධර්ම	-	සමාස
	(iii)	ගෙරවිලි	-	කංදන්ත
		ඇසේදී	-	කාලාර්ථයේ අසම්හාවා ක්‍රියා
		සියොත්තු	-	ප්‍රථමා විහක්ති / උක්ත රුප
	(iv)	ප්‍රබල	-	උපසර්ග පදයකි / අවා සමාස
		භූමිකම්පාව	-	සමාස
		නිසා	-	නිපාත
	(v)	බමුණාණෝ	-	ගෞරවාර්ථ තද්ධිත / ප්‍රථමා විහක්ති / උක්ත රුප
		ත්‍රිවේදය	-	සමාස
		ප්‍රයාචරන්ත	-	තද්ධිත

07. (අ) (i) කළ හොඳ පස්සෙන් එළවනවා වාගේ. / කන්ත දුන්තු අත හපා කනවා වාගේ.
(ii) අතුරේ යනවා වාගේ. / දුලි පිහියෙන් කිරි කනවා වාගේ. / කණා පල්ලම් බහිනවා වාගේ.
(iii) කැනේ හැටියට ඇණේ ගහනවා වාගේ. / දේසේ හැටියට වාසේ.
(iv) අශ්වයා ගියාට පසු ඉස්තාලයේ දොර වැළුවා වාගේ. / ආදා යවා වල්පත ගත්තා සේ.
(v) ජායියට මූඩිය වාගේ. / තකට තක වගේ. / එක වල්ලේ පොල් වාගේ. / රසිගමයයි ගම්පොලයයි වාගේ. / කිරියි පැණියි වගේ.
(vi) නයාට අදුකොළ වාගේ. / නයයි පොලයයි වාගේ. / නයයි මුහුරියයි වාගේ.
- (ආ) (i) තම පුතාට අධ්‍යාපනය සඳහා විශාල මුදලක් වැය කිරීම කුරුල්ලන්ට වැට බැඳීම සේ වූ බව පියා පැවසුවේය.
(ii) බැංකු ජායාත්‍ය ගැනීමට ඇපකරුවෙනු විම උතුරුට හොරා බෙහෙක් කුමකියි මම සිතම්.
(iii) තම විරැදුධවාදියා නැති බව දත් සුතිල් පාඨ ගෙයි වලං බිඳින්නාක් මෙන් න්වැසියන්ට බැන වැදුණේය.
(iv) කාර්යාලයේ යතුරු හාරගත් සේවකයා මෙය බෙලුන් ලවා කොස ඇට බැවිමක් වේදේයි සිතන්නට විය.
(v) අවතැන් තුවන්ට අධාර දීමේදී ආමාට අවුකොස් දීම වැනි ක්‍රියා දොකරන ලෙස නිවේදකයා ක්‍රියා කිරීයේය.
(vi) ගමේ වැඩිදෙනෙනු බොරුවෙන් රවවා මුදල් ලබාගත් යානසේන රන් මාලයක් කඩා ගැනීමේ වෝදනාවට වැරදිකරු වීම නාරියා පැහැලේ පැවැලීම වැනි යයි අම්මා කිවා ය.
- (ඇ) (i) සමානාර්ථ පද දෙකක් යෙදීම.
(ii) විරැදුධාර්ථ පද දෙකක් යෙදීම.
(iii) පළමුවන්න අර්ථ රහිත පදයක් දෙවැන්න අර්ථ සහිත පදයක් වීම.
(iv) පළමුවන්න අර්ථ සහිත පදයක් දෙවැන්න අර්ථ රහිත පදයක් වීම.
(v) අර්ථයෙන් අසමාන පද දෙකක් යෙදීම.
(vi) සම්පාර්ථ පද දෙකක් යෙදීම.
- (ඈ) (i) ඇතිලිය / කට පළල් උයන බදුන
(ii) තරුණීය / වැඩිවිය පැමිණි ස්ත්‍රීය
(iii) කළහය / රණ්ඩුව / කේලාහලය
(iv) කුදහනවා = නිදාගත්තනවා
කුදගහනවා = කුමැති දෙයක් කරගත්ත යයි කිම.
(v) කම්මැලිකම / අලසකම
(vi) තණකොළ / තණකොළ ආදි වල් පැලැටි

- (c) (i) ජලයේ රළවේයය / මුහුද මැද ඉහළ නැගෙන රල්ල
(ii) වෙහෙස / විඩාව / තෙහෙටුව
(iii) සීමා නියර / සීමා වේල්ල / මායිම නියර / මායිම වේල්ල
(iv) දෙවියන්, යක්ෂයින් සඳහා කරන පුද පූජාව / තොවිලය
(v) ස්නාත්වාරය හෝ නැම පිළිබඳ මෙහෙය / පූජා ස්නාත්වාපකරණ පිරිසිදු කිරීම.
(vi) කමත අතු ගැමට යන්නා ඉපල මිටිය (කොළ හැශුණු අතු මිටිය)
08. (i) දුර්සික්ෂ - රෝග - අමුණුම්‍ය යන ත්‍රිවිධ සීනින්ගෙන් ම පරිපිඩිත වී, රාජ්‍යානුග්‍රහය ද නොලබා, අසරණවියට පැමිණි විශාලා මහුවර ජනයා වහවහා ම (වහ වහා ම) සුරක්ෂිත කළ පුතු ය. එහි ලා බුදුරජාණෝ පෙරමුණ ගත් සේක. උන්වහන්සේ එහි වඩාතා විට දොරදොර (දොර - දොර) මිනිබෙර ය. ගෙයිගෙයි (ගෙයි-ගෙයි) හඩ බියකර ය; තැනතැන (තැන - තැන) අදින මර ය. අනේ! අනේ! කියන මිනිසුන්ගේ හඩින් මෙන් ම හිවලුන්ගේ සූ හඩින් ද තරගය පිරි ගොස් ය. පෙර සුරගනන් වැනි වනිතාවේ දුන් මස් ලේ (මස්ලේ) නැති බැවින් යකිනියන් වැනියහ. හයානක ස්වරුපයන් මවා, මිනිසුන්ගේ මස් කා, තන්හින්හි (තන්හි - තන්හි) ඇවිදින අමුණුම්‍යයන්ගෙන් ද ඒ පුරය පිරි හියේ ය.
- (ii) රාජ්‍යානුග්‍රහය
- (iii) සංයෝගාක්ෂර / බැඳි අකුරු / සංපුර්ක්ත අක්ෂර / බද්ධාක්ෂර
- (iv) කොම්බුව හා කෙටි පාපිල්ල
- (v) වෙවතුලා / වෙවදා / තෙකවලා / වෙවතාය / වෙවශාරදා / දෙනාය
